

**YÜKSEKÖĞRETİM KURUMLARINDA ULUSLARARASILAŞMANIN
DEĞERLENDİRİLMESİ**

Doktora Tezi

Neşe Aysin SİYİLİ KARARMAN

Eskişehir 2023

**YÜKSEKÖĞRETİM KURUMLARINDA ULUSLARARASILAŞMANIN
DEĞERLENDİRİLMESİ**

Neşe Ayşin SİYİLİ KARARMAN

DOKTORA TEZİ

**Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı
Eğitim Yönetimi Teftişi Planlaması ve Ekonomisi Programı
Danışman: Prof. Dr. Esmahan AĞAOĞLU**

**Eskişehir Anadolu Üniversitesi
Eğitim Bilimleri Enstitüsü
Temmuz 2023**

JÜRI VE ENSTİTÜ ONAYI

FINAL APPROVAL FOR THESIS

ÖZET

YÜKSEKÖĞRETİM KURUMLARINDA ULUSLARARASILAŞMANIN DEĞERLENDİRİLMESİ

Neşe Ayşin SİYİLİ KARARMAN

Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı

Anadolu Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Temmuz 2023

Danışman: Prof. Dr. Esmahan AĞAOĞLU

Araştırmanın temel amacı; yükseköğretim kurumlarında uluslararasılaşmanın değerlendirmesini ortaya koymaktır. Nicel araştırma yöntemlerinden tarama tekniğinin kullanıldığı araştırmanın örneklemini, 2019-2020 yıllarında Times Higher Education (THE) dünya yükseköğretim kurumları sıralamasında yer alan yirmi sekiz Türk yükseköğretim kurumu oluşturmaktadır. Araştırmanın verileri; “Yükseköğretim Kurumları için Uluslararasılaşmanın Değerlendirilmesi Envanteri”, “Yükseköğretim Kurumları için Kültürlerarası Anlayış Ölçeği” ve “Kişisel Bilgi Formu” ile toplanmıştır. Yükseköğretim Kurumları için Kültürlerarası Anlayış Ölçeği, araştırmacı tarafından nitel ve nicel yöntemler bir arada kullanılarak geliştirilmiştir. Araştırma verilerinin analizi için; betimsel istatistikler, bağımsız örneklem t-testi, tek yönlü varyans analizi (ANOVA), korelasyon analizi hesaplamalarından yararlanılmıştır. Elde edilen sonuçlara göre, Yükseköğretim kurumlarının uluslararasılaşma puanları dikkate alınarak kurum sıralama listeleri; buna ek olarak, öğrenci özellikleri, öğretim görevlisi özellikleri, bilimsel oryantasyon, program içeriği ve kurum desteği kategorilerinde yükseköğretim kurumlarının puanları dikkate alınarak sıralama listeleri elde edilmiştir. Yükseköğretim Kurumları için Uluslararasılaşmanın Değerlendirilmesi Envanteri, ağırlıklandırılmış ve ağırlıklandırılmamış puan sıralamaları için korelasyon katsayısı (.98, $p < .001$) hesaplanmış ve iki sıralama arasında kuvvetli bir monotonik ilişki olduğu belirlenmiştir.

Anahtar Sözcükler: Yükseköğretimde uluslararasılaşma, Kültürlerarası anlayış,

Uluslararasılaşmanın değerlendirilmesi

ABSTRACT

ASSESSING INTERNATIONALIZATION OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS

Neşe Ayşin SİYİLİ KARARMAN

Department of Educational Sciences

Anadolu University, Graduate School of Educational Sciences, July 2023

Supervisor: Prof. Dr. Esmahan AĞAOĞLU

The main aim of the study is to map out the Turkish university rankings on internationalization. One of the quantitative research designs, descriptive research method was implemented. The sample of the research consisted of twenty-eight Turkish higher education institutes which were ranked in Times Higher Education – World University Rankings in 2019-2020. Data of the study were collected with “Inventory for Assessing the Internationalization of Higher Education Institutes”, “Global Mindset Scale for Academy” and “Personal Information Form”. Global Mindset Scale for Academy was developed by the researcher by utilizing qualitative and quantitative methods together. Data were analyzed with descriptive statistics, independent sample t-test, one-way analyses of variance (ANOVA) and correlation analysis. Turkish higher education institutes were ranked based on their internationalization levels, in addition, ranking lists were formed pertaining to sub-categories such as student characteristics, scholar characteristics, research orientation, curricular content, and organizational support. A sensitivity analysis yielded a significant positive correlation (.98, $p < .001$) between the ranking based on the weighted indicators and a ranking derived from unweighted indicators.

Keywords: Internationalization in higher education, Global mindset, Assessment of internationalization

ÖNSÖZ

Uzun soluklu doktora sürecinin ürüne dönüşmesinde bana rehberlik eden, her zaman görüş ve önerileri ile tezimin şekillenmesine katkıda bulunan, hem akademik yolculuğumda hem hayat yolculuğumda yanımda hissettiğim kıymetli danışman hocam Prof. Dr. Esmahan AĞAOĞLU'na çok teşekkür ederim. Bu süreci benimle paylaşarak bana destek olan, sevgi ve saygıyla andığım hocam Prof. Dr. Adnan BOYACI'ya teşekkürlerimi sunarım. Tezime en başından itibaren yapıcı dönütleri ile katkıda bulunan, doktora tez komitesi üyesi sayın hocalarım Prof. Dr. Erdoğan KAYA'ya ve Dr. Öğr. Üyesi Çetin TERZİ'ye şükranlarımı sunarım. Doktora tezi savunma jürisinde yer alan ve tezin gelişmesine yönelik olarak değerli görüşlerini ve önerilerini paylaşarak katkıda bulunan sayın hocalarım Prof. Dr. Yusuf CERİT'e ve Prof. Dr. Kaya YILDIZ'a teşekkür ederim.

Bu süreçte tüm sorularıma sabırla cevap veren ve desteğini esirgemeyen arkadaşım Dr. Öğr. Üyesi Harun SERPİL'e ve hocam Dr. Öğr. Üyesi Eren KESİM'e teşekkür ederim. Sürecin en zorlu aşamalarından biri olan veri toplama sürecinde desteklerini esirgemeyen aile dostumuz Harun SEVİNÇ'e teşekkür ederim. Doktora eğitimimde akademik çalışmalarına farklı bakış açıları sunan ve eğitim hayatıma katkıda bulunan Anadolu Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Eğitim Yönetimi Anabilim Dalının tüm kıymetli hocalarına teşekkürü borç bilirim. Son olarak doktoranın hem güzel hem zorlu süreçlerinin ürünü olan tezimin ortaya çıkmasında emeği geçen tüm hocalarıma ve arkadaşlarıma teşekkürlerimi sunarım.

Sevgili tezim! Seni; Gazi Mustafa Kemal ATATÜRK'e minnet ve saygılarımla, kendime ve bu süreci benimle birlikte tüm zorlukları ile paylaşan biricik tatlı kızım Alina KARARMAN'a, sevgili eşim Serkan KARARMAN'a, hayattaki en büyük destekçilerim canım annem Advije SİYİLİ'ye, canım babam Melih SİYİLİ'ye, desteklerini esirgemeyen biricik kardeşim Recep Doğa SİYİLİ'ye ve biricik ablam Yeşim SİYİLİ DEMİREL'e armağan ediyorum. Umarım bana güzel yollar açar, umut olursun.

Neşe Ayşin SİYİLİ KARARMAN

19/07/2023

ETİK İLKE VE KURALLARA UYGUNLUK BEYANNAMESİ

Bu tezin bana ait, özgün bir çalışma olduğunu; çalışmamın hazırlık, veri toplama, analiz ve bilgilerin sunumu olmak üzere tüm aşamalarında bilimsel etik ilke ve kurallara uygun davrandığımı; bu çalışma kapsamında elde edilen tüm veri ve bilgiler için kaynak gösterdiğimi ve bu kaynaklara kaynakçada yer verdiğimi; bu çalışmanın Anadolu Üniversitesi tarafından kullanılan “bilimsel intihal tespit programı”yla tarandığını ve hiçbir şekilde “intihal içermediğini” beyan ederim. Herhangi bir zamanda, çalışmamla ilgili yaptığım bu beyana aykırı bir durumun saptanması durumunda, ortaya çıkacak tüm ahlaki ve hukuki sonuçları kabul ettiğimi bildiririm.

Neşe Ayşin SİYİLİ KARARMAN

19/07/2023

STATEMENT OF COMPLIANCE WITH ETHICAL PRINCIPLES AND RULES

I hereby truthfully declare that this thesis is an original work prepared by me; that I have behaved in accordance with the scientific ethical principles and rules throughout the stages of preparation, data collection, analysis and presentation of my work; that I have cited the sources of all the data and information that could be obtained within the scope of this study, and included these sources in the references section; and that this study has been scanned for plagiarism with “scientific plagiarism detection program” used by Anadolu University, and that “it does not have any plagiarism” whatsoever. I also declare that, if a case contrary to my declaration is detected in my work at any time, I hereby express my consent to all the ethical and legal consequences that are involved.

Neşe Ayşin SİYİLİ KARARMAN

İÇİNDEKİLER

	<u>Sayfa</u>
BAŞLIK SAYFASI.....	i
JÜRİ VE ENSTİTÜ ONAYI	iii
ÖZET	iii
ABSTRACT	iv
ÖNSÖZ	v
ETİK İLKE VE KURALLARA UYGUNLUK BEYANNAMESİ	vi
İÇİNDEKİLER.....	viii
TABLolar DİZİNİ	x
ŞEKİLLER DİZİNİ	xiii
KISALTMALAR DİZİNİ.....	xiv
1. GİRİŞ	1
1.1. Problem Durumu.....	1
1.2. Araştırmanın Amacı.....	5
1.3. Araştırmanın Önemi	5
1.4. Sınırlılıklar	6
1.5. Tanımlar	7
2. ALANYAZIN	8
2.1. Yükseköğretimde Uluslararasılaşma.....	8
2.1.1. Yükseköğretimde uluslararasılaşma yaklaşımları	8
2.1.2. Yükseköğretimde uluslararasılaşmanın gerekçeleri.....	10
2.1.3. Yükseköğretimde uluslararasılaşmanın stratejileri.....	17
2.2. Türkiye’de Yükseköğretimin Uluslararasılaşması.....	18
2.3. Uluslararasılaşma ve Küreselleşme	20
2.4. Alanyazında yükseköğretimde uluslararasılaşmanın değerlendirilmesi ile ilgili araştırmalar	24
2.5. Kültürlerarası Anlayış	27
2.5.1. Kültürlerarası anlayış yaklaşımları.....	28
2.5.2. Bireysel ve kurumsal kültürlerarası anlayış	28
2.5.3. Kültürlerarası anlayış ve benzer kavramlar.....	29

2.6. Alanyazında kültürlerarası anlayış ölçeği ile ilgili araştırmalar	33
3. YÖNTEM	35
3.1. Araştırma Deseni	35
3.2. Evren ve Örneklem	35
3.3. Veri Toplama Tekniği ve Araçları.....	39
3.3.1. Yükseköğretim kurumları için uluslararasılaşmanın değerlendirilmesi envanterinin uyarlanması.....	39
3.3.2. Yükseköğretim kurumları için kültürlerarası anlayış ölçeğinin geliştirilmesi	47
3.3.3. Kişisel bilgi formu	57
3.4. Veri Toplama Süreci	57
3.5. Verilerin Çözümlemesi	58
4. BULGULAR.....	61
4.1. Yükseköğretim Kurumlarında Uluslararasılaşmanın Değerlendirmesi'ne İlişkin Bulgular	61
4.2. Yükseköğretim Kurumlarının Uluslararasılaşması ile Üniversite Türü Arasındaki İlişkiye Yönelik Bulgular	64
4.3. Öğretim Görevlilerinin Kültürlerarası Anlayışa İlişkin Görüşlerine Yönelik Bulgular	65
5. SONUÇ, TARTIŞMA ve ÖNERİLER.....	71
5.1. Sonuç ve Tartışma	71
5.1.1. Yükseköğretim Kurumlarının Uluslararasılaşmasının Değerlendirmesi'ne İlişkin Sonuç ve Tartışma.....	71
5.1.2. Yükseköğretim Kurumlarının Uluslararasılaşması ile Üniversite Türü Arasındaki İlişkiye Yönelik Sonuç ve Tartışma	73
5.2. Öneriler	74
5.2.1. Politika geliştirmeye ve uygulamaya ilişkin öneriler.....	75
5.2.2. İleri araştırmalara ilişkin öneriler	75
KAYNAKÇA	76
EKLER	
ÖZGEÇMİŞ	

TABLÖLAR DİZİNİ

Sayfa

Tablo 2.1. Kurumsal düzeyde program ve örgüt stratejileri (Knight, 2004)	17
Tablo 2.2. Kültürlerarası yeterlik araçlarının içeriği (Leung ve arkadaşları, 2014)	29
Tablo 3.1. Yükseköğretim kurumları için uluslararasılaşmanın değerlendirilmesi envanteri evreni	36
Tablo 3.2. Yükseköğretim kurumları için kültürlerarası anlayış ölçeği katılımcılarının demografik verileri	38
Tablo 3.3. Yükseköğretim kurumları için uluslararasılaşmanın değerlendirilmesi envanteri	41
Tablo 3.4. Yükseköğretim kurumları için uluslararasılaşmanın değerlendirilmesi envanteri puanlayıcılar gösterge ortalamaları	42
Tablo 3.5. Yükseköğretim kurumları için uluslararasılaşmanın değerlendirilmesi envanteri puanlayıcılar kategori ortalamaları.....	42
Tablo 3.6. Yükseköğretim kurumları için uluslararasılaşmanın değerlendirilmesi envanteri puanlayıcılar arası korelasyon matriksi	43
Tablo 3.7. Dünya yükseköğretim derecelendirme kuruluşları.....	43
Tablo 3.8. Dünya üniversite sıralamaları-Türkiye (THE, 2019-2020).....	44
Tablo 3.9. Yükseköğretim kurumları için uluslararasılaşmanın değerlendirilmesi envanteri verileri.....	46

Tablo 3.10. Yükseköğretim kurumları için uluslararasılaşmanın değerlendirilmesi envanteri ağırlıklandırılmış ve ağırlıklandırılmamış puan sıralamaları için spearman'ın rho katsayısı	47
Tablo 3.11. Yarı yapılandırılmış görüşme yapılan öğretim görevlilerine ilişkin bilgiler	49
Tablo 3.12. AFA uygulamasına katılan öğretim görevlilerinin demografik verileri.....	50
Tablo 3.13. Çarpıklık ve basıklık değerlendirmesi sonucu çıkarılan maddeler	51
Tablo 3.14. Kaiser Meyer Olkin ve Barlett küresellik testi.....	51
Tablo 3.15. Açımlayıcı faktör analizi sonuçlarına göre çıkarılan maddeler.....	52
Tablo 3.16. Yükseköğretim kurumları için kültürlerarası anlayış ölçeği açımlayıcı faktör analizi	53
Tablo 3.17. DFA uygulamasına katılan öğretim görevlilerinin demografik verileri.....	54
Tablo 3.18. Yükseköğretim kurumları için kültürlerarası anlayış ölçeği	56
Tablo 4.1. Yükseköğretim kurumları için uluslararasılaşmanın değerlendirilmesi envanteri ağırlıklandırılmış ve ağırlıklandırılmamış puan sıralamaları	61
Tablo 4.2. Yükseköğretim kurumları için uluslararasılaşmanın değerlendirilmesi envanteri kategori puan sıralamaları	62
Tablo 4.3. Yükseköğretim kurumları için uluslararasılaşmanın değerlendirilmesi envanteri kategoriler arası Spearman Rho katsayısı.....	64
Tablo 4.4. Yükseköğretim kurumlarının türüne göre, yükseköğretim kurumlarının aldıkları puanların karşılaştırılması	65
Tablo 4.5. Yükseköğretim kurumları için kültürlerarası anlayış ölçeği Pearson korelasyon değerleri	65

Tablo 4.6. Yükseköğretim kurumlarına göre “yükseköğretim kurumları için kültürlerarası anlayış ölçeği” öğretim görevlisi özellikleri ortama puanları	67
Tablo 4.7. Yükseköğretim kurumlarına göre “yükseköğretim kurumları için kültürlerarası anlayış ölçeği” kurum desteği ortama puanları	68
Tablo 4.8. Yükseköğretim kurumlarına göre “yükseköğretim kurumları için kültürlerarası anlayış ölçeği” öğretim görevlisi özellikleri - alt boyut ortama puanlar	69

ŞEKİLLER DİZİNİ

Sayfa

Şekil 2-1. Yükseköğretimde uluslararasılaşmanın dinamik modeli (Zhou, 2016).....	26
Şekil 3-1. Yükseköğretim kurumları için kültürlerarası anlayış ölçeği doğrulayıcı faktör analizi.....	55

KISALTMALAR DİZİNİ

THE	: Times Higher Education
EHEA	: European Higher Education Area
AYA	: Avrupa Yükseköğretim Alanı
ACE	: American Council on Education
AFA	: Açıklayıcı Faktör Analizi
DFA	: Doğrulayıcı Faktör Analizi

1. GİRİŞ

1.1. Problem Durumu

Neo-liberal politikaların 1980'lerden itibaren dünya ekonomisine hâkim olmaya başlaması ile birlikte tüm ülkelerde, küreselleşmenin etkisi her alanda görülmeye başlanmıştır. Ülkelerin ekonomi politikalarındaki değişiklikler kültürel bağlamda köklü değişiklikleri gerektirirken, kültürel değişikliklerin toplumlarda yaratılabilmesi için eğitim her zaman olduğu gibi en önemli rolü üstlenmiştir. Küresel çapta hayatta kalabilmek için, küreselleşmenin dayattığı rekabetçilik ve sürdürülebilirlik kavramlarının hayata geçirilebilmesi için başlatılan süreçler yükseköğretim kurumlarının politikalarına da yansımış, ulusal düzeyde etkili olan yükseköğretim kurumları, uluslararası platformda da yer alabilmek için eğitim programlarında, örgütsel yapılar ve zihinsel paradigmalarda köklü değişiklikleri gerçekleştirmek durumunda kalmışlardır.

Uluslararasılaşma, günümüzde yükseköğretim kurumlarının başarı sıralamalarını yapan kuruluşlar tarafından öncelikli olarak kullanılan kriterlerdendir (Delgado-Márquez, ve diğerleri, 2011). Yükseköğretim kurumlarının, küreselleşen dünyada rekabet ortamında varlıklarını sürdürebilmeleri için; süreçlerin etkili bir şekilde yürütülmesi, uluslararası değerlerin edinilmesi, yeterliklerin kazandırılması ve uluslararası faaliyetlerin düzenlenmesi gibi uluslararasılaşma özelliklerini yerine getirebilmeleri gerekmektedir.

Bu bağlamda, sıkça karıştırılan küreselleşme ve uluslararasılaşma kavramlarının alanyazında birbirlerinden tamamen farklı kavramlar olduğu vurgulanmaktadır. Knight (1996) küreselleşmeyi, teknoloji, ekonomi, bilgi, insan, değer ve fikirlerin sınırların ötesine akması ve her ülkeyi tarihi, gelenekleri, kültürü ve önceliklerine göre farklı şekillerde etkilemesi olarak tanımlamaktadır. Uluslararasılaşma, küreselleşmenin etkisiyle belirlenen politika ve programların üniversiteler ve hükümetler tarafından uygulamaya alınmasıdır. Yükseköğretim bağlamında, yükseköğretimin uluslararasılaşması “kurumların öğretme, araştırma ve hizmet işlevlerinin uluslararası/kültürlerarası açıdan entegre edilmesi süreci” olarak tanımlanmaktadır (Knight, 1993). Diğer bir deyişle, kurumların uluslararasılaşma sürecine girmelerinin küreselleşmenin sonucu olduğu çıkarımı yapılabilir. Bu bağlamda, uluslararası kuruluşların, yükseköğretim sistemlerinin ve üniversitelerin küreselleşmenin gereklerine yanıt verebilir olmak ve etkilerini dengeleyebilmek adına geliştirdikleri

politikalar ve stratejiler ise “yükseköğretimde uluslararasılaşma” kavramı çerçevesinde gelişmektedir (Wende, 2001; Teichler, 2004; Altbach vd., 2009).

Yayınlanan uluslararası raporlarda, uluslararası öğrenci ve öğretim görevlisi hareketliliği ile ilgili sayısal veriler oldukça dikkat çekicidir. Birçok ülke, uluslararası hareketliliğe katılan öğrenci ve öğretim görevlisi sayılarını arttırmak için uygun politika ve stratejiler geliştirmektedir. Sayıların arttırılmasına yönelik bu çabaların yadsınmaması önemlidir, diğer taraftan, giderek artan talebin karşılanabilmesi ve sürecin etkili bir şekilde yürütülebilmesi için kurumsal ve insan kaynağına yönelik yeterli çalışmalarının da arttırılması, bu çalışmalarla elde edilecek bulguların strateji geliştirme sürecine katkıda bulunması sağlanmalıdır.

Türkiye’de birçok kurum ve kuruluş yükseköğrenimin uluslararasılaşması konusunda çalışmalar yapmaktadır. Başta Yükseköğretim Kurulu ve Üniversiteler olmak üzere, Milli Eğitim Bakanlığı Yükseköğretim ve Yurtdışı Eğitim Genel Müdürlüğü Yükseköğretim Daire Başkanlığı, Başbakanlık Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Daire Başkanlığı (YTB), Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı (TİKA), Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu (DEİK), Yunus Emre Kültür Merkezleri, Dışişleri Bakanlığı Yurtdışı Tanıtım ve Kültür İşleri Daire Başkanlığı ve İçişleri Bakanlığı’na bağlı Göç İdaresi Genel Müdürlüğü, yükseköğretimin uluslararasılaşması konusunda farklı alanlarda sorumluluklar üstlenerek, kapsamlı raporlar hazırlamış, bu konuda birçok çalıştay ve konferans düzenlemiştir. Diğer yandan, Türkiye’de yükseköğretimin uluslararasılaşması konusunda yapılan bilimsel çalışmalar, sürecin önemi dikkate alındığında, yeterli sayıya ve çeşitliliğe ulaşamamıştır. Bu süreçte, insan kaynağının ele alındığı çalışmalar uluslararası öğrenciler üzerinde yoğunlaşmaktadır. Öğrenciler üzerine yoğunlaşan bu çalışmalar, sürece yönelik beklentiler, ihtiyaçlar ve ortaya çıkmış ve çıkabilecek olan problemlerin belirlenmesine ışık tutmaktadır. Diğer taraftan, özellikle yükseköğretimde uluslararasılaşmanın yeterli boyutu ile ilgili çalışmalara rastlanmamıştır.

Dünya yükseköğretim kurumları sıralamaları yapan kuruluşlar, uluslararasılaşma boyutunu puanlama göstergelerine almakla birlikte, bu sıralamaların kullandıkları metodoloji alanyazında tartışma konusudur. Yapılan sıralamalarda atanan puanların hesaplamalarının geçerlik ve güvenirlik tartışması alanyazında sıklıkla değinilen konulardandır. Bunun yanı sıra, alan yazında araştırmacıların ya da eğitim kuruluşlarının

geliştirdikleri geçerlik ve güvenilirlik analizleri yapılmış değerlendirmeler, sınırlı sayıda yükseköğretim kurumunu değerlendirmek için kullanılmaktadır. Türkiye’de YÖK tarafından 2019 yılında açıklanan üniversitelere verilecek başarı karnesinin 5 ana kriterinden olan “uluslararasılaşma” bağlamında; üniversitedeki yabancı uyruklu doktoralı öğretim görevlisi sayısı, üniversitedeki yabancı uyruklu öğrenci sayısı, uluslararası değişim programlarından faydalanan öğretim görevlisi ve öğrenci sayısı ve öğretim görevlilerinin aldığı uluslararası fonlara dayalı proje sayısı göstergelerini dikkate alarak, uluslararasılaşmanın değerlendirilmesi sürecini başlatmış bulunmaktadır.

İnsan sermayesinin birçok boyutu, kurumların uluslararasılaşmasını ve özellikle uluslararası ortamlara girme hızını etkilemektedir (Nummela vd., 2004). Uluslararasılaşma, tüm kurumsal düzeylerde ve kurum faaliyetlerinde (Sodervqvist ve Parsons, 2005) birçok paydaşın dahil olduğu bir süreçtir (Childress, 2009; Eckel ve Kezar, 2003; Ellingboe, 1998; Knight, 2006; Mestenhauser, 2002). ACE (American Council on Education) (2012) “kapsamlı bir uluslararasılaşmanın en önemli etkeni” olarak akademisyenleri işaret etmektedir (Hudzik ve Stohl, 2012). Akademisyenler, küresel çapta bilgiyi toplayan, küresel bağlamda mevcut eğilimleri inceleyen ve araştırma verilerini küresel çapta paylaşan bir pozisyonadırlar (Heyl, 2014). Hudzik ve Stohl (2012) akademisyen rolünün önemini şu şekilde belirtmektedir:

Akademisyenler, öğretim programını ve akademik kredileri kontrol eder, araştırma yapar (lisansüstü öğrencilerle birlikte) ve kadro tahsisleri ve yükselmeler için gerekli kriter ve standartların karşılanıp karşılanmadığına karar verirler. Kurumun yönetiminde en önemli etkenler arasındadırlar. Bir kurum, akademisyenlerinin çoğunluğunun aktif ve uyumlu katılımı olmadan uluslararasılaşamaz.

“Uluslararasılaşma sürecinde, eğitim yönetiminin karşı karşıya kaldığı üç önemli sorun tartışılmaktadır (Paige ve Mestenhauser, 1999). Bunlardan ilki; bilginin üretilmesi, yayılması ve evrensel sorunların çözümlerine ulaşımın engellenmesi ile eğitim alanındaki gelişimin etkilerinin daha iyi anlaşılması arasındaki dengesizliktir (Paige ve Mestenhauser, 1999). İkincisi; eğitim yöneticilerinin karşı karşıya kaldığı boyut ve baskıların, uluslararasılaşmaya karşı direnç göstermelerine sebep olmasıdır. Üçüncüsü ise; eğitim liderliği için gerekli olan, eğitim uygulamalarındaki küresel güçlerin etkilerinin anlaşılması, disiplinlerarası düşünme

ve kültürel değişkenlerin öneminin kabul edilmesi olarak tanımlanan “uluslararası düşünce yapısı” dır (Paige ve Mestenhauser, 1999).

Öğretim görevlileri, kapsamlı uluslararasılaşmanın “ana makinasıdır”; bu sebeple, küresel yeterlikte vatandaşlar yetiştirebilmek için “küresel kimlikler geliştirmeleri” gerekmektedir (Galinova, 2015). Bunun yanı sıra, Brustein (2007), uluslararası eğitimlik rolünü, kampüsün uluslararasılaşmasını savunmak, öğretim programlarının entegrasyonu dahil olmak üzere tüm görevlerden, fakültenin gelişiminden, gelirlerden ve öğrenci katılımı ve öğrenme çıktılarından sorumlu olmak olarak açıklamaktadır. Bu bağlamda, yükseköğretim kurumlarının uluslararasılaşma sürecinde etkin bir rol oynamaları için öğretim görevlilerinin sahip oldukları kültürlerarası anlayış unsurlarının önemli olduğu söylenebilir.

Bunlara ek olarak, yükseköğretim kurumlarında, uluslararasılaşma sürecinin sorumluluğu öncelikli olan pozisyonlara yapılan öğretim görevlisi atamalarında, eğitim liderlerinin küreselleşme özelliklerine sahip olmasının sürecin etkililiğini artıracak çok açık iken, Mestenhauser (2006), uluslararası eğitim alanında bilgi sahibi olan uluslararası eğitimecilerin, kurumsal hiyerarşide daha alt pozisyonlarda görev yaptığını ve bunun da uluslararasılaşma planının önemini yitirmesine sebep olduğunu ifade etmektedir. Mestenhauser (2006), özellikle yükseköğretimin üst yönetiminde, etkili bir uluslararasılaşma süreci için gerekli olan özelliklerin yeteri kadar yer almadığını iddia eder ve deneyimli, küresel becerilere sahip eğitim liderlerinin, kurumların uluslararasılaşma sürecinde karşılaşacakları teori ve uygulama arasındaki uyumsuzluğu gidereceğini ifade eder. Benzer bir şekilde, Sullivan (2011) yükseköğretimin uluslararasılaşmasının, eğitim liderlerinin küreselleşmenin getirdiği zorluklarla başa çıkabilecek belli stratejilere ve yeterliklere sahip olmasına bağlı olduğunu ifade eder.

Uluslararası araştırmaların aksine, ulusal alanyazında Türkiye’de yükseköğretimin uluslararasılaşması ve bu süreçte yükseköğretim kurumlarında hizmet vermekte olan eğitim liderleri ile ilgili sınırlı sayıda araştırma bulunmaktadır. Var olan çalışmaların, uluslararasılaşma stratejilerine ya da süreçte karşılaşılan problemlere yönelik olduğu söylenebilir. Bu çalışmada, alanyazında yukarıda belirtilen eksikliğin giderilmesi amacıyla, uluslararasılaşmada önde gelen yükseköğretim kurumlarında görev yapmakta olan öğretim görevlilerinin kültürlerarası anlayış düzeyleri de araştırılmaktadır.

1.2. Araştırmanın Amacı

Bu araştırmada, Türkiye’deki yükseköğretim kurumlarında uluslararasılaşmanın değerlendirilmesini amaçlanmaktadır. Bu temel amaca dayalı olarak araştırmada aşağıdaki sorulara yanıt aranmaktadır:

1. THE dünya üniversiteler listesinde yer alan yirmi sekiz Türk yükseköğretim kurumunun uluslararasılaşma puanı nedir?
2. THE dünya üniversiteler listesinde yer alan yirmi sekiz Türk yükseköğretim kurumunun uluslararasılaşması, yükseköğretim kurumunun vakıf üniversitesi ya da devlet üniversitesi olmasına göre istatistiksel olarak anlamlı bir şekilde değişmekte midir?
3. Yükseköğretim kurumlarında çalışan öğretim görevlilerinin sahip oldukları kültürlerarası anlayışa ilişkin görüşleri nelerdir?

1.3. Araştırmanın Önemi

Küreselleşme eğilimlerinin ve neo-liberal uygulamaların eğitim alanına yansımaları ile birlikte uluslararası eğitim, öncelikli olarak gelişmiş ülkeler ve daha sonra gelişmekte olan ülkeleri etkisi altına almıştır. Türkiye’de de öncelikle akademik personelin bireysel çabaları ve girişimleri ile yürütülen bu süreç, son yıllarda kurumsal bir süreç olarak etkisini göstermeye başlamıştır.

Küreselleşmenin gerektirdiği karmaşık ihtiyaçları yükseköğretim kurumlarında karşılayabilmek, uluslararası öğrencilerin kurumu tercih etmelerinde en önemli unsur olan, uluslararası düzeyde önemli programların belirlenmesi ve açılmasının çok ötesinde eğitim liderliği özellikleri gerektirmektedir. Yükseköğretim kurumlarında hizmet veren eğitim liderlerinin, eğitim alanındaki gerekliliklerin yanı sıra, araştırma ve topluma hizmet alanlarında da hem yerel ihtiyaçları hem de uluslararası ihtiyaçları öngörecektir ve karşılayacak düzeyde özelliklere sahip olmaları beklenmektedir. Ayrıca, yükseköğretim kurumunun, eğitim-öğretim, araştırma ve hizmet alanlarında küreselleşmiş dünyada var olabilmesi ya da varlığını sürdürebilmesi için gerekli stratejilerin öngörülmesi ve hayata geçirilmesi, stratejilerle paralel uygulamaların belirlenmesi ve bu uygulamaların gerçekleştirilebilmesi için gerekli olan değişimlerin yönetilmesi, yükseköğretimdeki eğitim liderlerinin kültürlerarası düşünme becerilerine sahip olmalarını gerektirmektedir.

Yükseköğretim kurumlarının ulusal kimliklerinin önüne geçebilmeleri, uluslararasılaşma standartlarına ulaşabilmeleri, bulundukları ülkenin refah düzeyine katkıda bulunma misyonlarını yerine getirmek için gerekli olan bilgi birikimlerini güncellemeleri, kültürel bağlamda çeşitli ve ulusal bağlamda çoğulcu entelektüel ve akademik işbirliklerini oluşturmaları, kalkınma temelli ticari ve ekonomik bağlamda ulusal rekabet gücünü arttırabilmeleri ve her zaman olduğu gibi sosyal, bilimsel ve teknolojik alanlarda gösterdikleri gelişim ile uluslararası yükseköğretim piyasasında da kurumsal aktörler olarak yer alabilmeleri günümüz dünyasının gerekliliği olarak ön plana çıkmaktadır.

Araştırmada elde edilen sonuçların, yükseköğretim kurumlarının uluslararasılaşmasında daha etkili olabilmek için hem kurumsal bir aktör olarak üniversitelere, hem de sürecin yürütülmesinde katkı sağlayan öğretim görevlilerine bireysel aktörlerin özellikleri bağlamında önemli bilgiler vereceği düşünülmektedir. Süreci etkili bir şekilde yürütecek olan akademik personelin özelliklerinin belirlenmesi, sürecin insan kaynağı yönünde gelişimine katkı sağlayacak boyutlardandır. Bu bağlamda, Türkiye’de bulunan yükseköğretim kurumlarının uluslararasılaşmasına yol gösterici olması umulmaktadır.

Araştırmanın, hali hazırda var olan çalışmaların devamı olması niteliğiyle, eğitim yönetimi ve yönetim alanyazınında bulunan teorilere katkıda bulunması amaçlanmaktadır. Yönetim alanında, uluslararasılaşma ve kültürlerarası anlayış konuları üzerine birçok araştırma yapılmış olmasına rağmen, süreçlerin karmaşıklığı ve çeşitliliği daha fazla çalışmanın yapılmasını gerektirmektedir. Bu bağlamda, araştırmanın, ilgili alanyazına ampirik verilerle katkıda bulunması ve gelecekte yapılacak araştırmalara da ihtiyaçların belirlenmesi bağlamında yol göstermesi hedeflenmektedir.

1.4. Sınırlılıklar

- Araştırmanın veri kaynakları, 2019- 2020 öğretim yılında araştırma kapsamına alınan yirmi sekiz yükseköğretim kurumundaki öğretim görevlilerinin görüşleri ile sınırlıdır. Üniversitelerdeki öğrenciler araştırma kapsamı dışında tutulmuştur.
- Yükseköğretim kurumlarında uluslararasılaşma; öğrenci özellikleri, öğretim görevlisi özellikleri, bilimsel oryantasyon, program içeriği ve kurum desteği boyutları ile sınırlıdır.

- Yükseköğretim kurumlarında görev yapmakta olan öğretim görevlilerinin kültürlerarası anlayış düzeyleri; küresel kimlik (global identity), küresel kimlik geliştirme stratejileri (global strategy), esneklik (flexibility), sürdürülebilirlik (sustainability) ve kültürel çeşitlilik (diversity) boyutları ile sınırlıdır.

1.5. Tanımlar

Yükseköğretim kurumu: THE Dünya Üniversiteleri 2019-2020 listelerinde yer alan yirmi sekiz Türk yükseköğretim kurumudur.

Öğretim görevlileri: THE Dünya Üniversiteleri 2019-2020 listelerinde yer alan yirmi sekiz yükseköğretim kurumunda 2019-2020 eğitim-öğretim yılında görev yapan akademik personeldir.

Yükseköğretim kurumlarının uluslararasılaşmasının değerlendirilmesi: THE Dünya Üniversiteleri 2019-2020 listelerinde yer alan yirmi sekiz Türk yükseköğretim kurumunun, öğrenci özellikleri, öğretim görevlisi özellikleri, bilimsel oryantasyon, program içeriği ve kurum desteği boyutları dikkate alınarak yapılan değerlendirmedir.

Öğretim görevlilerinin kültürlerarası anlayış düzeyleri: THE Dünya Üniversiteleri 2019-2020 listelerinde yer alan yirmi sekiz yükseköğretim kurumunda 2019-2020 eğitim-öğretim yılında görev yapan akademik personelin küresel kimlik (global identity), küresel kimlik geliştirme stratejileri (global strategy), esneklik (flexibility), sürdürülebilirlik (sustainability) ve kültürel çeşitlilik boyutları dikkate alınarak belirlenen düzeydir.

2. ALANYAZIN

2.1. Yükseköğretimde Uluslararasılaşma

Knight (1993) yükseköğretimin uluslararasılaşmasını “kurumların öğretme, araştırma ve hizmet işlevlerinin uluslararası/kültürlerarası açıdan entegre edilmesi süreci” olarak tanımlamaktadır. Van der Wende (1997) Knight’ın tanımına şu ifadenin eklenmesi gerektiğini savunmaktadır “İş piyasası, ekonomi ve toplumların küreselleşmesiyle ilişkili olarak ortaya çıkan gerekliliklere ve zorluklara yükseköğretimin karşılık verebilmesini amaçlayan sistematik ve sürdürülebilir çabaların tümü”.

UNESCO’nun 2009’da yayınladığı Yükseköğretimde Uluslararasılaşma raporuna göre; İngilizcenin akademide baskın bir dil olması, yükseköğretimin Anglo-Saxon tarzda tasarlanması, bilgi işlem teknolojilerindeki gelişmenin daha hızlı bilimsel iletişime ve daha yakın akademik işbirliklerine olanak tanınması yükseköğretimin uluslararasılaşmasında oldukça etkili olmuştur (UNESCO, 2009).

Yükseköğretimin uluslararasılaşması alanyazında, yaklaşımlar, gerekçeler ve stratejiler başlıkları altında ele alınmaktadır.

2.1.1. Yükseköğretimde uluslararasılaşma yaklaşımları

Uluslararasılaşma Yaklaşımları, temel olarak dört farklı yaklaşımdan oluşmaktadır (De Wit, 2002; Qiang, 2003). Bunlar; Faaliyet yaklaşımı, yeterlik yaklaşımı, değerler yaklaşımı ve süreç yaklaşımıdır. *Faaliyet yaklaşımı*, müfredat, öğrenci/fakülte değişimi, teknik destek ve uluslararası öğrenci gibi faaliyetleri kapsamaktadır ve 1970’lerde ve 1980’lerin başlarında Uluslararasılaşma terimi ile anlaşılan kavramı ifade etmektedir. Bu yaklaşımda uluslararasılaşma, özellikle belirli faaliyetler ve programlar açısından tanımlanmak istendiğinde sürecin en belirgin ve yaygın özelliklerindendir. *Yeterlik yaklaşımı*, üniversite personeli, öğretim görevlileri ve öğrencilerin değer, tutum, bilgi ve becerilerindeki gelişimi vurgular. Bu yaklaşımın özünde, bilginin üretimi ve iletiminin, yükseköğretim insanlarının -uluslararası düzeyde daha bilgili ve kültürlerarası düzeyde becerili olmaları için-yeterliklerinin gelişmesine olan katkısı bulunmaktadır. Bu açıdan, bu yaklaşımda uluslararasılaşmış müfredat ve programlar bir amaç değil, öğretim görevlilerinin, personelin ve öğrencilerin yeterliklerinin geliştirilmesinde bir araç olarak kullanılmalıdır. *Değerler*

yaklaşımı, uluslararası/kültürlerarası bakış açıları ve girişimleri destekleyen ve bunlara değer veren bir iklim ve kültür yaratılmasını vurgular ve daha çok örgüt kültürü ve iklimi yaratmaya odaklanan örgütsel gelişim teorileri ile ilişkilidir. *Süreç yaklaşımı*, çok çeşitli faaliyetler, politikalar ve yöntemler aracılığı ile hizmetlerin, araştırmaların ve öğretimin uluslararasılaşması/kültürlerarasılaşması bağlamında bir bütünleşme ve entegrasyonu vurgular. Bu yaklaşımın temel odağı, uluslararasılaşmanın sürdürülebilirliğidir.

Diğer bir açıdan bakıldığında, küresel olarak rekabetçi bir dünya düzeninde uluslararasılaşmanın iki tür baskın ekonomik/politik çerçevesi vardır: Birincisi, uluslararasılaşmanın ekonomik, rekabetçi ve yumuşak güç gerekçelerini eleştirir ve uluslararasılaşmanın ilerici değerlerine, sağladığı küresel kamu yararlarına ve insani olanaklara yeniden odaklanılmasını savunur (Knight, 2015). Bu çerçeve değerden bağımsızdır ve farklı düzeylerde (yani kurumsal, sektörel, ulusal, küresel) uluslararasılaşmanın bir dizi gerekçesini, stratejisini ve yasalaşmasını sağlar. Bu çerçeve tarafsız bir süreç olarak uluslararasılaşmanın doğrusal ilerleme varsayımı, tarihsel bağlam eksikliği ve açıklama yerine tanımlamaya yaptığı vurgu nedeniyle eleştirilir.

İkincisi, uluslararasılaşmanın adaletsiz işleyişini ortaya çıkarmak için post-modern bakış açılarını kullanır ve mevcut sistemin baskısına ve onu farklı şekilde düşünme gerekliliğine dikkat çeker ve uluslararasılaşmanın, kökleri Avrupa sömürgeciliğine dayanan baskın bir sosyal kurgu içinde konumlandığını savunur. Temel özellikleri ırkçılık, zorlama ve diğerinin egemenliğidir. Sermaye birikimine ve Küresel Kuzey/Batı tarafından Küresel Güney'in kaynaklarına el konulmasına dayanır ve bu sömürgeci küresel kurgulama, kapitalist toplumsal ilişkileri desteklemeye, liberal Batılı siyaset ve yönetim kavramlarını normalleştirmeye ve ırksallaştırılmış bir toplumsal hiyerarşiyi doğallaştırmaya devam eder. Böylece uluslararasılaşma iç meseleleri ve ulusal bağlamları göz ardı ederek Batı çıkarlarına hizmet etmek için tasarlanmış bir Batı egemenliği ve Küresel Güney'in baskı sistemi içine yerleştirilir. Bu, küresel bilgi ekonomisinde rekabet gücünü en üst düzeye çıkarmak için tasarlanmış insan sermayesi yaklaşımına dayalı modern bir sömürge sistemidir. Bununla birlikte, her iki çerçeve de uluslar arasındaki ilişkilere ve Batı'nın diğer ülkeler üzerindeki gücüne odaklanırlar (Bamberger vd., 2021).

2.1.2. Yükseköğretimde uluslararasılaşmanın gerekçeleri

Yükseköğretim kurumlarının yaklaşımını ve amacını etkileyeceğinden, uluslararasılaşmanın gerekçelerinden hangisinin bir kurumu bu sürece girişmeye ittiğini anlamak önemlidir. Knight (2006), bir üniversitenin “politikalar, programlar, stratejiler ve sonuçların tümü açık ve hatta örtük gerekçelerle bağlantılı ve yönlendirildiği için uluslararasılaşma motivasyonlarını açıkça ifade etmesinin” kilit öneme sahip olduğunu belirtmektedir (ss. 220-221). Yükseköğretimde uluslararasılaşmanın gerekçeleri birçok araştırmacı tarafından belirlenmeye çalışılmıştır. Bu çalışmalardan Aigner ve arkadaşları (1992), Scott (1992), Warner (1992), Davies (1992), Johnson ve Edelstein (1993), Knight ve De Wit (1995) ve Blumenthal (1996) sayılabilir.

Bu çalışmalardan sonra 1997 yılında Knight uluslararasılaşmanın gerekçelerini, politik, ekonomik, bilimsel ve teknolojik olarak dört grup altında toplamıştır. Ülkenin güvenlik, barış, ideolojik etki ve istikrar açısından dünyadaki rolü ve pozisyonu, politik gerekçeler; uluslararası öğrencilerin kuruma sağladığı net kazanç ya da uzun vadede insan kaynakları üzerindeki yarattıkları etki bağlamında ekonomik gerekçeler; eğitim ve araştırmada uluslararası standartların sağlanması, kalitenin yükseltilmesi gibi akademik gerekçeler; ülkenin kültürü ve dilinin rolü ve yerinin yanı sıra yabancı dillerin ve kültürlerin öneminin anlaşılması gibi kültürel ve sosyal gerekçeler ele alınmaktadır.

Knight (2004) çalışmasında, uluslararasılaşmaya ilişkin temel gerekçeleri, sosyo-kültürel, ekonomik, politik ve akademik olarak dört boyutta sınıflandırmıştır. Millî kültürel kimliğin oluşturulması, dünya vatandaşlığı bilincinin geliştirilmesi ve kültürlerarası ortak anlayış oluşturulması gibi konular sosyo-kültürel gerekçeler olarak ele alınmaktadır. Politik gerekçeler ise; milli güvenlik, uluslararası uzlaşma ve huzura katkıda bulunmak ve dış politika olarak ele alınmaktadır. Ekonomik gerekçeler boyutunda ele alınan konular ise ekonomik gelişme ve rekabet edebilirlik, iş gücü ve mali kazançlardır. Akademik gerekçeler; kurumsal gelişime, kurumsal kalite, araştırma geliştirme (AR-GE) politikaları ve uluslararası akademik standartların sağlanması gibi konuları içermektedir (Knight, 2006). Küreselleşme teorilerinin, Knight’ın uluslararasılaşma gerekçeleri ile ilişkili kavramları dikkate alındığında; sosyo-kültürel gerekçeler, dünya kültürü olarak; politik gerekçeler, dünya düzeni olarak; ekonomik gerekçeler, neo-liberal küreselleşme olarak; akademik gerekçeler ise dünya sistemi olarak ele alınmaktadır. Bu durum her ne kadar küreselleşme ve

uluslararasılaşma kavramlarının iç içeliğine ilişkin bir örnek olarak görülse de ilerleyen bölümlerde iki kavram arasındaki fark detaylı bir şekilde ele alınacaktır.

Knight (2006), kurumsal düzeyde ortaya çıkan yeni gerekçeleri şu şekilde sıralamaktadır: (a) *Uluslararası Profil ve İtibar*, yüksek kaliteli kurumlar olarak statü kazanmaya çalışan, üniversitelerin öğrenciler, araştırmacılar ve araştırma projeleri için ulusal ve küresel düzeyde rekabet etmesini sağlamak; (b) *Kalite*, Artan eğitim kalitesine yönelik bir araç olarak uluslararasılaşmayı arayan kurumlarla kaliteyi geliştirme; (c) *Öğrenci ve Personel Gelişimi*, öğrencilerin, öğretim üyelerinin ve personelin uluslararası ve kültürlerarası yetkinliklerini geliştirerek kişisel ve mesleki başarılarını arttırmak; (d) *Alternatif Gelir Üretimi*, uluslararası eğitime kurum için ek gelir kaynağı olarak yaklaşmak; (e) *Ağlar ve Stratejik İttifaklar*, ortak girişimlere ve ağlara “akademik, bilimsel, ekonomik, teknolojik veya kültürel hedeflere” yönelik amaç ve sonuçlara odaklanarak yaklaşmak (Knight, 2006, s. 27); ve (f) *Araştırma ve Bilgi Üretimi*, ulusötesi sorunları ve zorlukları ele alan işbirlikleri oluşturmak.

Horn, Hendel ve Fry (2007) çalışmalarında, siyasi ve ekonomik gerekçelere ek olarak, uluslararasılaşma için sosyokültürel ve akademik güdüler olduğu sonucuna varmışlardır. Kültürel gerekçeler, ulusal değerlerin ve ideolojilerin ihracını içerir. Sosyal gerekçeler, kendi kültürünün eleştirel bir yansımasını azaltmak ve geliştirmek için bir araç olarak gruplar arası temasın erdemlerini yansıtır. Son olarak, akademik gerekçeler, küresel bilgi ağına başarılı bir katılımın uluslararası işbirliğini, öğrenciler ve öğretim üyeleri arasında küresel yetkinlikleri ve rekabetçi bir uluslararası sıralamayı gerektirdiği gerçeğinden kaynaklanmaktadır.

Küreselleşme, dünya çapında uluslararası sosyal, kültürel, politik ve ekonomik, alanlarda ilişkilerin ve serbest piyasa ilkeleri temelinde karşılıklı bağımlılıkların zamanla artmasına sebep olmaktadır. Küreselleşme, yükseköğretim sistemlerinde, kurumların uluslararasılaşma eğilimlerini güçlendirmektedir (Burnett ve Huisman, 2010). Bu sebeple, uluslararasılaşma gerekçelerinin temelinde, küreselleşmenin sebep olduğu baskıların olduğu ifade edilebilir. Çalışma kapsamındaki veriler dikkate alındığında, yükseköğretim kurumlarının uluslararasılaşma gerekçeleri şöyledir; *kültürler arası farkındalık yaratmak, çok kültürlülük, uluslararası bir ortam sağlamak, küresel boyutta yetkin bireyler yetiştirmek, uluslararası akademik işbirlikleri kurmak, eğitim ve araştırma alanlarına uluslararası boyut*

kazandırmak, kaliteyi yükseltmek, öğretim üyesi ve öğrenci hareketliliği sağlamak, uluslararası akademik standartlara ulaşmak, uluslararası sıralamalarda üst sırada yer almak. Bu alanda yapılan diğer çalışmalardaki ön plana çıkan gerekçelerin; akademik kaliteyi yükseltme, öğrencileri dünya vatandaşı olarak yetiştirme ve kültürlerarası farkındalığı artırma olduğu görülmektedir (Jang, 2009; Kim, 2010; Grasset; 2013; Shaydorova, 2014; Tarrant vd., 2014).

Kireççi ve arkadaşlarının (2016) çalışmasında, uluslararasılaşmanın gerekçeleri iki başlık altında gruplanmıştır. Birinci grup olan *Ulusal Gerekçelerde*; beyin gücü, stratejik ortaklık ticari kaygılar, ulusal-kurumsal çıkarlar, sosyal-kültürel gelişim ve ortak anlayış ve siyasi gerekçeler olarak alt boyutlandırılmıştır. İkinci grup olan *Uluslararası Gerekçelerin* alt boyutları ise; uluslararası prestij, kalitenin geliştirilmesi-uluslararası standartlar, öğrenci-öğretim görevlisi gelişimi, araştırma ve bilgi üretimi olarak belirlenmiştir.

Bamberger, Morris ve Yemini (2019), alanyazından ağırlıklı olarak Knight çalışmalarını da dikkate alarak yaptıkları çalışmalarında, uluslararasılaşmanın gerekçelerini şu şekilde ele almışlardır;

(a) *Politik gerekçe*, uluslararası eğitimin en acil ulusal sorunların çözümü olduğu yönündeki yaygın algıdan kaynaklanmaktadır. Beşerî sermayeyi geliştirmek, gerileyen ekonomiyi yeniden dengelemeye, diğer ülkelerden yatırımcıları çekmeye ve rekabet gücünü artırmaya katkıda bulunabilecek önlemlerden biridir. Gittikçe çeşitlenen bir nüfusa üniversite ve işgücü erişimi sağlamak, uluslararası ve kültürlerarası yetkinlikler ile donatılmış fakülte ve personel gerektirir. Buna ek olarak, uluslararası bir eğitim, mezunların diğer ülkelerindeki işlere erişimlerini kolaylaştırır. Daha çeşitli yüksek öğretim ortamlarına erişimin artması ve uluslararası bir eğitim bileşeni, 17 ila 24 yaş grubundaki yüksek işsizlik düzeyinin düşürülmesine katkıda bulunabilir;

(b) *Ekonomik gerekçeye*, küresel bir işyerinde rekabet edebilecek mezun öğrencilere olan ihtiyaç, diğer dünya bölgelerinden ücretli öğrenciler alma ve üniversitelerin dünya kalite sıralamasında yükselmesi gibi konular dahildir. Kıt bir iş piyasasında, üniversite mezunları ve genç profesyoneller, yabancı dil ve uluslararası ve kültürlerarası yetkinlikler gerektiren pozisyonlar için tüm Avrupa Yükseköğretim Alanı ülkelerinden mezunlarla rekabet ederek yurtdışında iş aramak zorundadır. Kamu finansmanı azaldıkça, üniversiteler alternatif gelir

kaynakları aramakta ve diğer dünya bölgelerinden ücret ödeyen öğrenci alma kapasitelerini artırmaya çalışmaktadır;

(c) *Akademik gerekçe*, öğrencilerin kültürlerarası ve uluslararası yetkinliklerinin gelişimini teşvik etmek için müfredatın uluslararasılaştırılması ihtiyacına odaklanır. Kültürlerarası yeterlilikler, “çeşitli kültürlerarası bağlamlarda etkili ve uygun etkileşimi destekleyen bir dizi bilişsel, duyuşsal ve davranışsal beceri ve özellik” olarak tanımlanır. Uluslararası yetkinlikler, öğrencilere uluslararası bir ortamda verimli bir şekilde yaşama ve çalışma yeteneği sağlar ve şu uluslararası eğitim girişimleri yoluyla teşvik edilebilir; önemli sayıda zorunlu dersin uluslararasılaştırılması, öğrencileri uluslararası ve kültürlerarası eğitime yönelik kurslara kaydolmaya teşvik politikaları geliştirilmesi, bu politikaların yurtdışında eğitimle desteklenmesi, yabancı dil eğitimi, diğer kültürlerden insanlarla entelektüel, profesyonel ve kişisel ilişkilerin geliştirilmesi, ve öğrencilere diğer insanlarla çalışmanın ve onlarla empati kurmanın kimlik kaybına yol açmadığı mesajının verilmesi. Avrupa Yükseköğretim Alanı (European Higher Education Area – EHEA) içinde, uluslararasılaşma için uluslar üstü ortak bir yüksek öğretim ortamı yaratma amacıyla ortaya atılan bir akademik gerekçe daha vardır. Avrupa Yükseköğretim Alanı (AYA) öğrenci merkezli öğrenmenin ortak hedeflerine doğru ilerlemek için bir müfredat reformu gerektirmektedir. Tüm AYA ülkelerinin taahhüt ettiği bu reform, geleneksel olarak içeriğe hakimiyet ve doğrudan öğretime odaklanan katı, yukarıdan aşağıya dayatılan müfredatlarla yüksek öğretim ortamlarında önemli zorluklar ortaya çıkarmaktadır;

(d) *Sosyal ve kültürel gerekçe*, uluslararasılaşma için ilgili literatürde en az atıfta bulunulan sosyal ve kültürel gerekçe, öğrencilerin giderek daha çok kültürlü bir ortamda yaşama ve uluslararası anlayışa katkıda bulunma yeteneklerini teşvik etmektir. 2005 yılında Avrupa Konseyi, demokratik vatandaşlığa yönelik eğitimi teşvik eden bir belge yayınladı ve üyeleri arasında dağıttı. Belge, tüm eğitim politikalarını yaşam boyu öğrenme perspektifinden geliştirmeye yönelik tavsiyeleri içermekte ve çok kültürlü toplumlarda yaşam için gerekli olan beceri ve tutumların yanı sıra diğer insanların düşüncelerini dinleme, anlama ve yorumlama, farklılıkları tanıma ve kabul etme veya paylaşılan sorumluluklar üstlenme gibi yeterliliklerin geliştirilmesine odaklanmayı içeren çeşitli hedefleri tanımlamaktadır. Bu Avrupa programının hedefleri, kültürlerarası iletişim becerilerinin geliştirilmesi, sürdürülebilirlik ile planlama, işbirliği ve gelişmenin teşvik edilmesi ve

yüksek öğretime yaşam boyu öğrenme etkinliği olarak uluslararasılaşmanın sosyal ve kültürel mantığı içindedir (AYA, 2010);

(e) *Kaliteyi arttırma*, yüksek öğrenime uluslararası bir bileşeni dahil etmek, özellikle yüksek standartlardaki kurumlardan mezun olanlar için sınırlı iş fırsatlarının daha erişilebilir olduğu mevcut ekonomide önemli hale gelmiştir. Buna ek olarak, özel üniversiteler, eğitim ücretlerinin yüksekliğini telafi etmek için kamu rakiplerine karşı rekabet avantajı olarak yüksek kalite ve nitelik peşindedirler;

(f) *Öğrenci ve personel gelişimi*, kültürel olarak çeşitli bir ortamda çalışma ve yaşama yetenekleri kanıtlanmış adayların iş fırsatlarına erişme olasılıkları daha yüksektir. Devlet üniversitelerinin, öğrencilerin öğrenme çıktılarının kamu kaynakları harcamalarıyla örtüştüğünü ve özel üniversite diplomalarının değerini kanıtladığını göstermek için artan hesap verebilirlik baskısı, öğrenci ve personel gelişimini gerektirmektedir; (g) *Ağlar ve stratejik ortaklıklar*, bir ağı üye olmak ve/veya diğer kurumlarla akademik ittifaklar kurmak, öğrencilerine yurtdışında eğitim ve ortak program olanakları sağlamak ve öğretim üyeleri ve personeli için uluslararası deneyimler ve/veya işbirlikleri sağlamak yükseköğretim kurumları için bir motivasyondur. ERASMUS öğrenci ve öğretim üyesi değişim programları, AYA üyesi ülkelerdeki kurumlar arasında kurumsal ortaklıkları körüklemiştir. Bu ortaklıkları teşvik eden bir başka girişim, farklı ABD bölgeleri ve Avrupa Birliği ülkelerinde üç veya daha fazla kurum arasında ortak eğitim girişimleri için Avrupa Komisyonu ve ABD Eğitim Bakanlığı'nın katıldığı bir program olan Atlantis'tir. Atlantis, 2011 ABD bütçesindeki ciddi kesintiler nedeniyle geçici olarak askıya alındığında, dokuz transatlantik derecesi, on hareketlilik mükemmelliği projesi ve yedi politika odaklı olmak üzere yirmi altı program fon almıştır. Değişim anlaşmaları gibi stratejik ortaklıklar, önceden belirlenmiş bir ekonomik, akademik ve/veya çalışma çerçevesi içinde öğrenciler, öğretim üyeleri ve personel için uluslararası fırsatlar sunmaktadır.

Alanyazında yukarıda kronolojik sıraya göre yapılmış gruplamaların yanı sıra, son dönemde yapılan çalışmalarda yükseköğretim kurumlarındaki uluslararasılaşma gerekçeleri farklı açılardan da mercek altına alınmaya başlanmıştır. Bamberger, Yan ve Morris (2021) çalışmalarında uluslararasılaşma gerekçelerini şu şekilde ele almışlardır; II. Dünya Savaşı sonrası dönemde amaç barış ve karşılıklı anlayış arayışı iken Soğuk Savaş döneminde yardım ve kalkınma ve günümüzde ise ekonomik temellidir. Dolayısıyla, siyasi amaçlı bir

uluslararasılaşmadan ekonomik amaçlı olana doğru bir kayma olmuştur. Bu kayma, Sovyetler Birliği'nin çöküşüne ve neoliberalizmin küresel yükselişine tekabül eden 1990'ların sonlarından küresel bilgi ekonomisinin önem kazanarak uluslararası öğrencilerin Batı'daki birçok kurum için önemli bir gelir kaynağı haline geldiği bir döneme kadar uzanmaktadır.

Bamberger ve diğerleri (2019), ekonomik mantığın artık her düzeyde uluslararasılaşmanın arkasındaki itici güç olduğunu savunmaktadır. Bu mantık yerel işgücü piyasalarında erişimi ve fırsatları artırdığı düşünülen kozmopolit sermayenin peşindeki öğrenciler, uluslararası markalaşma itibar ve küresel sıralama peşinde olan kurumlar ve küresel bilgi ekonomisinde rekabeti yönlendirmek için denizaşırı öğrenci akınının ve vasıflı göçün ekonomik faydalarından yararlanmak isteyen uluslar tarafından benimsenmiş durumdadır. Bununla birlikte, siyasi ve ekonomik gerekçelerin iç içe geçmiş doğasına artan bir odaklanma vardır. Örneğin, Lomer (2017), “yumuşak gücün” politik mantığının, İngiltere uluslararası öğrenci politikasında, devletin küresel statü ve etki arayışında kullanıldığını; ve aynı zamanda uluslararası öğrencilerin geleceğin seçkinleri ve ticaret ortakları veya kendi ekonomik kalkınma için kullanılabilecek zengin doğal kaynakları olan ülkelerden gelenler olarak görüldüğünü belirtmektedir.

Devlet gücünün uluslararası eğitim yoluyla uygulanmasının, ABD ve SSCB'nin küresel gençliğin kalplerini ve zihinlerini fethetmek için rekabet ettiği Soğuk Savaş boyunca iyi belgelenmiş bir tarihi vardır. Amaç, uluslararası öğrencileri belirli bir siyasi ideolojiye çekmektir ve bu, sert ve doğrudan ekonomik güç kullanmanın aksine, yumuşak güç olarak tanımlanan bir gücün kullanımını içermektedir. Son zamanlarda bu mantık, uluslararası öğrencileri çekmek için harcanan önemli çabalarda yeniden ortaya çıkmıştır. Kısacası uluslararasılaşmanın gerekçesi, açıkça siyasi bir ideolojiyi desteklemekten, ülkelerin uluslararası öğrencilerin ve personelin hareketliliği yoluyla bilgi ve araştırmaya erişimini artırarak jeopolitik konumlarını güçlendirmeye çalıştığı daha ekonomik bir yönelime doğru kaymıştır. Ulusal politika söylemleri çelişkilerle doluyken, uluslararası öğrenciler genellikle seçkinler, küresel olarak rekabetçi bir ekonomiyi destekleyen vasıflı göç kaynakları ve gelecekteki ticaret ortakları olarak tasvir edilmektedir. Genel olarak, uluslararasılaşma, öğrencileri yabancılar olarak etkilemenin bir yolu olarak görülmektedir. Örneğin, Çin ve İsrail, son on yılda dış siyasetlerinin bir uzantısı olarak belirli nüfusları hedef alan bir dizi uluslararası öğrenci değişim ve burs programı ortaya koymuştur (Bamberger 2020; Hong

2020; Lo ve Pan 2021; Mok ve Marginson 2021; Mulvey ve Lo 2020). Genellikle diğer ülkeleri etkilemenin bir yolu olarak düşünülen bir “yumuşak güç” biçimi olarak uluslararasılaşmanın yumuşaklığı değişebilmekte ve “sorunlu” yerel azınlıkları kontrol altında tutmanın bir yolu olarak kullanılabilir (Bamberger vd., 2021).

Uluslararası hareketlilik ve işbirliğini teşvik etmede diaspora kimliklerinin ve bağlantılarının rolüne ek olarak, özellikle bilgi üretimi ve ekonomik kalkınmadaki potansiyel rolleri ile diasporalar konusunda devletlerin farkındalığı gittikçe artmakta ve yurtsever denizaşırı vatandaşlar yetiştirmek amacıyla diaspora bağları oluşturmak için yüksek öğrenimin nasıl kullanılabileceğini araştırmaktadırlar. Son on yılda özellikle Çin, İsrail, Hindistan, Singapur, Fas ve Güney Kore, yüksek öğrenim yoluyla ‘kendi’ diasporalarıyla stratejik ilişkileri güçlendirmek için politikalar başlatmıştır (Bamberger vd., 2021).

Bu bağlamda, bireylerin öncelikle kendi kültürlerini iyi bir şekilde öğrenmeleri, tanımaları ve saygı duymaları gerekmektedir. Nitekim küreselleşme olgusu ile gündeme gelen “Dünya Vatandaşlığı” kavramı, kişinin kendi kültürünü tanıması ve yaşaması sürecini olumsuz yönde etkilemektedir. Çünkü söz konusu kavramın içeriğinde kişilerin kendi kültürlerinden uzaklaşarak, dünyada var olan egemen kültürün bir parçası olmaları gerektiği vurgulanmaktadır. Bu durum Knight’ın (2004) uluslararasılaşma sürecinin kültürel erozyonu getirebileceği yönündeki savını destekler niteliktedir.

Uluslararasılaşma sürecinde kişinin kendi kültürünü ihmal etmek yerine öncelikle kendi kültürünü sağlıklı bir şekilde sunmak daha sonra yabancı kültürlerle ilişkin farkındalığını artırmak temel amaç olmalıdır. Bu şekilde öğrencilerin öncelikle kendi ülkelerinin vatandaşı, daha sonra ise dünya vatandaşı olmaları sağlanabilir. Alan yazındaki çalışmalardan elde edilen bulgular doğrultusunda, uluslararasılaşma gerekçelerinin sosyo kültürel, akademik, ekonomik ve politik amaçlara dayandığı söylenebilir. Söz konusu amaçlar, ülkelerin gelişmişlik düzeylerine ve uluslararasılaşmaya verdikleri öneme göre farklılıklar gösterebilmektedir. Türk yükseköğretim sisteminde uluslararasılaşma sürecini göreceli olarak daha başarılı yürüten üniversitelerin, uluslararasılaşmaya ilişkin gerekçelerinin sosyo kültürel ve akademik amaçlara dayandığı görülmektedir. Diğer yandan politik ve ekonomik gerekçelere ilişkin ihmalin eğitimsel alt yapı kalitesi, markalaşma, tanıtım ve pazarlama gibi alanlardaki eksikliklerden kaynaklandığı söylenebilir (Selvitopu, ve Aydın, 2018).

2.1.3. Yükseköğretimde uluslararasılaşmanın stratejileri

Knight ve De Wit (1995) uluslararasılaşma stratejilerini, program ve örgüt düzeyi olmak üzere iki ana başlık altında ele almıştır. Program ve örgüt düzeyindeki bu stratejiler Tablo 2.1’de verilmiştir.

Tablo 2.1. Kurumsal düzeyde program ve örgüt stratejileri (Knight, 2004)

Program stratejileri		Örgüt stratejileri	
Akademik programlar	Öğrenci değişim programları	Yönetişim	Üst yöneticilerce ifade edilen adanmışlık
	Yabancı dil eğitimi		Akademik ve idari personelin etkin katılımı
	Uluslararasılaştırılmış müfredat		Uluslararasılaşma için eklenmiş gerekçe ve amaçlar
	Alan/bölge çalışmaları		Kurumsal misyon ifadelerinde, plan ve politika dokümanlarında uluslar arası boyutun tanınması
Araştırma ve bilimsel işbirliği	Uluslararası öğrenciler	Faaliyetler	Kurumun bütününe ve bölümler düzeyinde entegre edilmiş planlama, bütçeleme ve kalite değerlendirme sistemleri
	Öğrenme/öğretme süreci		
	Ortak/çift derece programlar		
	Kültürler arası eğitim		
	Öğretim elemanı/personel hareketliliği		
	Ziyaretçi öğretim üyeleri ve dersler		
	Akademik programlar ve diğer stratejiler arası bağ		
	Yurtdışında çalışma/eğitim alma		
	Alan/bölge merkezleri		
	Ortak araştırma projeleri		
Dışsal ilişkiler (yurt içi)	Uluslararası konferans ve seminerler	Hizmetler	Kurumun bütünü için hizmet birimlerine destek
	Basılı makaleler ve bildiriler		
	Uluslararası araştırma anlaşmaları		
	Araştırma değişim projeleri		
Dışsal ilişkiler (yurt dışı)	Sivil toplum örgütleri, kamu/özel sektör grupları ile toplum temelli ortaklıklar	Hizmetler	Akademik hizmet birimlerine katılım
	Topluma hizmet ve kültürler arası projeler		
	Uluslararası kalkınma yardım projeleri		
	Sınır ötesi eğitim hizmeti sunma (ticari/ticari olmayan)		
	Uluslararası bağlantılar, ortaklıklar ve ağlar		
	Kontrata dayalı eğitim ve araştırmalar ve hizmetler		
Dışsal ilişkiler (yurt dışı)	Mezun yurtdışı programları	Hizmetler	Gelen ve giden öğrenciler için öğrenci destek hizmetleri

[Tablo 2.2. (Devam) Kurumsal düzeyde program ve örgüt stratejileri (Knight, 2004)]

Program stratejileri		Örgüt stratejileri	
<i>Müfredat dışı</i>	Öğrenci kulüpleri ve birlikleri	<i>İnsan kaynakları</i>	Uluslararası uzmanlığı tanıyan işe alma ve seçme prosedürleri
	Uluslararası ve kültürlerarası kampüs etkinlikleri		Akademik ve idari personeli güçlendirecek ödül ve promosyon politikaları
	Toplum temelli kültürel ve etnik gruplarla bağlantılar		Akademik ve idari personel için mesleki gelişim etkinlikleri
	Akran destek grupları ve programları		Uluslararası görevler ve uzun süreli maaşlı akademik izinlere destek

2.2. Türkiye’de Yükseköğretimin Uluslararasılaşması

Türkiye’de yükseköğretimin tarihi Osmanlı İmparatorluğu döneminde kurulan medreseler ile başlamaktadır. Cumhuriyetin ilk yıllarında gerçekleştirilen üniversite reformu ile 1933’te Darülfünun kapatılarak, İstanbul Üniversitesi kurulmuş, Alman bilim adamlarının da desteği ile yeni bir yapılanma süreci ortaya konmuştur. 1946 yılında gerçekleştirilen bir dizi reform ile de üniversiteler mali, bilimsel ve yönetsel özerkliğe sahip bir statü kazanmışlardır. 1981 yılında 2547 sayılı kanunun kabulü ile Yükseköğretim Kurulu kurulmuş ve üniversitelerin yönetimi bu kurula bırakılmıştır (Kılıç, 1999). Bu süreçte yükseköğretimde ilk uluslararası iş birliği Cumhuriyetin ilk yıllarında görülmektedir, 1950’li yıllarda Amerikan sistemlerinin etkisiyle bölge üniversiteleri modelinin etkileri ile uluslararası etkileşim devam etmiş, 1990 yılından sonra Türk Cumhuriyetleri’ne yönelik uygulamalar yürütülmüştür (Yılmaz, 2014). Türkiye’de çok kapsamlı uluslararasılaşma politikalarının geliştirilmeye başlaması ise Bologna süreci ile başlamaktadır. 47 ülkenin katılımıyla şu an devam etmekte olan süreç, katılan devletlerin gönüllülük esasına dayanmakta ve üniversitelerde gerçekleştirilen bir reform süreci niteliğindedir. Avrupa üniversitelerinde uluslararasılaşma dönüşümünü başlatan ve öncelikli olarak “Avrupa Yükseköğretim Alanı” oluşturmayı hedefleyen Bologna süreci, üniversitelerde bir taraftan küresel rekabet ve işbirliğine dayalı süreçlerin etkili bir şekilde yürütülmesini, diğer taraftan standartlaşmayı sağlamayı hedeflemektedir.

Yükseköğretimde öğrenci ve öğretim görevlisi hareketliliği, uluslararasılaşma sürecinde önemli bir rol oynamaktadır. Bu bağlamda, 1991 yılında gerçekleştirilen Büyük Öğrenci Projesi (BOP) ile, Orta Asya ülkelerinden yaklaşık 32 bin öğrenci kademeli olarak Türkiye’ye gelmiş ve bu ortaya konan ilk geniş kapsamlı Türkiye’ye öğrenci çekme projesi

olmuştur. Avrupa Birliği ile yükseköğretim bağlamında yapılan anlaşmalar doğrultusunda başlatılan; Socrates/Erasmus, Leonardo Da Vinci, 2007-2013 Hayatboyu öğrenme ve Gençlik Programları, Mevlâna veya İkili Anlaşmalar gibi değişim programları çerçevesinde Türkiye'ye gelen uluslararası öğrenciler mevcuttur. 23 Ağustos 2011 tarihinde ve 28034 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Yönetmelik ile birlikte yürürlüğe giren Mevlâna programı; AB ülkeleri dışındaki bütün ülkelerdeki yükseköğretim kurumlarıyla ikili anlaşmalar esasına dayalı karşılıklı öğrenci değişimini teşvik eden bir programdır. Mevlâna Programı çok yeni bir program olmasına karşı geçtiğimiz 2 dönemde toplam 965 öğrenci gelmiş, 394 öğrenci gitmiştir. Aynı dönemde öğretim üyesi olarak Mevlâna programından yararlanan kişi sayısı ise 550 gelen, 1077 giden şeklindedir (ÜAK, 2016). Eğitimde kalitenin geliştirilmesini hedefleyen Socrates programının yükseköğretim ayağını oluşturan Erasmus programı 2004 yılında uygulanmaya başlanmış ve bu programla karşılıksız mali destek sağlayarak yükseköğretim kurumlarının birbirleri ile ortak projeler üretip hayata geçirmeleri; kısa süreli öğrenci ve personel değişimi yapabilmeleri amaçlanmıştır. 2004-2014 yılları arasında Erasmus Programı çerçevesinde 74.231 öğrenci gitmiş, 23.109 öğrenci gelmiştir (ÜAK, 2016). Üye ülkelerin mesleki eğitime yönelik politikalarını desteklemek ve geliştirmek için yürütülen Leonardo Da Vinci programından ise 2003-2006 yılları arasında yararlananların toplam sayısı 9848 olarak kayıt altına alınmıştır (UA, 2018).

Türkiye'de yükseköğretimin uluslararasılaşması sürecinde 2014 yılında YÖK tarafından yayınlanan 'Büyüme, Kalite, Uluslararasılaşma: Türkiye Yükseköğretimi İçin Bir Yol Haritası' başlıklı rapor, bu süreçte izlenecek politikaları açık bir şekilde ortaya koymaktadır. Bu politikalar doğrultusunda, en önemli uluslararasılaşma göstergelerinden biri gelen-giden öğrenci ve öğretim görevlisi sayılarıdır. Türkiye'de 2000 yılından beri yükseköğretimde öğrenim gören yabancı öğrenci sayıları hızla artmaktadır. 2013 yılında 43.183 olan öğrenci sayısı 2016-2017 akademik yılında YÖK istatistiklerine göre 108.076'ya yükselmiştir.

Yükseköğretimdeki uluslararası öğrencilerin eğitim aldıkları ülkelerdeki toplam üniversite öğrencileri içindeki payı dikkate alındığında, OECD ortalamasının %9 olduğu görülmektedir, Türkiye 2012 verilerine göre %1 oranı ile hem OECD ortalamasının hem de diğer pek çok ülkenin gerisinde kalmaktadır. Türkiye'nin, uluslararası öğrenci sayısının ulusal öğrencilere oranı sıralamasında %1'in altında bir oranla sonlarda yer alması, Türkiye

üniversitelerinin mevcut uluslararasılaşma atağına rağmen, henüz arzulanan düzeye gelinemediğini ve bu doğrultuda atılması gereken adımlar olduğunu gözler önüne sermektedir (Çetinsaya, 2014). Diğer taraftan, Türkiye, bazı nedenlerden dolayı yükseköğretimin uluslararasılaşmasında diğer ülkelerden ayrılan bir sürece sahiptir. İlk neden Türkiye'nin doğu ve batı arasındaki jeopolitik konumudur. Bu durum gelişmiş, sanayileşmiş ülkelere geçmek isteyen uluslararası öğrencilere çekici gelmektedir. İkinci neden, Türkiye'nin çok partili dönemden beri uygulamaya geçirdiği, YÖK'ün kurulmasıyla sağlamlaşan Anglo-Saxon yükseköğretim modeline sahip oluşudur. Bu durum, derece eşitliklerinin düzenlenmesini, AB'ye aday bir ülke olarak uyum sürecini ve dünya genelindeki yükseköğretim kurumlarıyla iş birlikleri ve protokollerin düzenlenmesini kolaylaştırmaktadır. Üçüncü neden, Türkiye'nin çevresindeki bölgelerle özellikle Balkanlar, Kuzey Afrika, Ortadoğu, Kafkasya ve Orta Asya ile arasında olan tarihi ve kültürel bağlardır. Bu durum uluslararası düzlemde bölgede Türkiye için önemli bir pozisyon sağlamaktadır. Dördüncü neden ise Türkiye'nin batı ekonomisiyle etkileşimine olanak veren makroekonomik kapasitesidir. Uluslararası öğrenciler, Türkiye gibi batı ile ekonomik, akademik, politik ve coğrafi olarak etkileşim halinde olan bir ülkeden mezun olduktan sonra hem Türkiye'de hem de batı ülkelerinde iş bulma şansına sahiptir (Kondakçı, 2010).

2.3. Uluslararasılaşma ve Küreselleşme

Uluslararasılaşma genellikle küreselleşme ile karıştırılmaktadır (Altbach, 2004). Altbach ve Knight (2007) küreselleşmeyi 21. yüzyıl yüksek öğretimini daha fazla uluslararası katılıma doğru iten ekonomik, politik ve toplumsal güçler olarak tanımlamaktadır. Uluslararasılaşma, “orta öğretim sonrası eğitimin amacına, işlevlerine veya sunumuna uluslararası, kültürlerarası veya küresel bir boyutu entegre etme süreci” olarak tanımlanmaktadır (Knight, 2003, s. 2). Uluslararasılaşma, her bir yükseköğretim kurumunun kendi hedeflerini oluşturmaktan ve bu hedeflere ulaşmak için bir süreç uygulamaktan sorumlu olduğu, uluslar üstü, ulusal ve bölgesel aktörlerin etkisi altında gelişen karmaşık, sürekli, çok boyutlu bir süreç olarak kavramsallaştırılmaktadır (Grasset, 2013). Küresel sermaye, bilgi toplumunun ortaya çıkışını, hizmet sektörünün yükselişini ve birçok toplumun bilgi ürünlerine ve yüksek eğitilmiş personele bağımlılığını yansıtan yüksek öğrenim ve ileri eğitim de dahil olmak üzere dünya çapında bilgi endüstrilerine yoğun bir şekilde yatırım

yapmıştır. Küreselleşme, araştırmanın entegrasyonunu, bilimsel iletişim için ortak dil olarak İngilizcenin kullanımını, öğretim görevlileri ve bilim adamları için büyüyen uluslararası işgücü piyasasını, iletişim firmalarının ve çok uluslu ve teknoloji yayıncılığının büyümesini ve bilgi teknolojisinin (BT) kullanımını içerir. Küreselleşme değiştirilemez olabilir, ancak uluslararasılaşma birçok seçeneği içerir. Küreselleşme, zenginlik, bilgi ve gücü bu unsurlara zaten sahip olanlarda yoğunlaştırma eğilimindedir. Uluslararası akademik hareketlilik de benzer şekilde iyi gelişmiş eğitim sistemlerini ve kurumlarını desteklemekte ve böylece mevcut eşitsizlikleri artırmaktadır. Büyük ölçüde kuzey ülkelerinden gelen girişimler ve programlar güney ülkelerine odaklanmaktadır. Kuzey kurumları ve şirketleri çoğu bilgi, bilgi ürünü ve BT altyapısına sahiptir. Uluslararasılaşma iki yönlüdür ve gelişen dünyada önemli ihtiyaçlara hizmet eder. Ancak kuzey ülkeleri süreci büyük ölçüde kontrol etmektedir. Yükseköğretim açısından uluslararasılaşma, öğrencilerin ve yükseköğretim programlarının ve kurumlarının sınır ötesi hareketini, bilim insanları için büyüyen uluslararası pazarı, müfredatın uluslararasılaşmasını ve uluslararası yükseköğretimin ticarileşmesini, özellikle de kâr amaçlı yükseköğretim sektörünün artan etkisini ifade etmektedir.

Küreselleşme bir dünya trendi iken, uluslararasılaşma kurumsal düzeyde gerçekleşen çok boyutlu, dinamik bir değişim sürecidir. Avrupa'daki üniversiteler, çeşitlilik, yöneticilik ve ulussuzlaştırma süreçleri için artan baskı ortamında uluslararasılaşmadan giderek daha fazla sorumludur. Tüm üniversiteler zorunlu olarak uluslararası değildir, ancak hepsi kısmen bu süreçlerin nesnesi, hatta kurbanı olarak aynı süreçlere tabidir, ancak kısmen öznel veya kilit ajanlar olarak, her kurum EHEA (Avrupa Yükseköğretim Alanı) politikalarına cevaben kendi önceliklerini ve stratejilerini oluştururken aynı süreçlere tabidir. (Bonaccors ve Daraio, 2007).

Mestenhauser (2002) bir sistem perspektifi, bir bütün olarak uluslararası eğitim hakkında bilgi ve kavrayışı birleştiren bir strateji ile bireysel parçalı çabaların daha yaygın yaklaşımına karşı bir strateji önermektedir. Kolejlerin ve üniversitelerin yaptıklarını söyledikleri bir şey olarak uluslararası eğitim ile küresel eğilimlere yanıt olarak gerçekleşmesi gereken bir eğitim değişikliği ve reform programı olarak uluslararasılaşma arasında ayırım yapmaktadır. Bu değişim süreci, yaygın uluslararası eğitime güçlü bir bağlılık ve “uluslararasılaşmanın bir mega hedef olarak” kabul edilmesini gerektirir.

Uluslararasılaşma, dünya, bölge, ulus, devlet, topluluk, organizasyon ve birey dahil olmak üzere çeşitli düzeylerde kavramsallaştırılabilir. Ulusal düzeyde, örneğin, uluslararasılaşma, bir ulusun dünyadaki diğer uluslarla ne ölçüde bağlantılı olduğu olarak tanımlanabilir. Küreselleşme, ulus devletler arasındaki bağlantılara değil, artan küresel karşılıklı bağlantı süreçleri, genişleyen kapitalizm, ortaya çıkan küresel yönetim sistemleri ve kültürel homojenleşme süreçleri gibi dünya düzeyindeki olaylara işaret eder. Bireysel düzeyde uluslararasılaşma, genel olarak kişilerin kültürler arasında ne ölçüde başarılı bir şekilde işlev görebildiğini yansıtan üç anahtar boyuttan (bilişsel, duygusal ve davranışsal) oluşur (Horn vd., 2007).

Uluslararasılaşma ile ilişkili üç temel özellik vardır: kozmopolitlik, hareketlilik ve çeşitlilik. *Birincisi*, kozmopolitlik uluslararasılaşma ile bağlantılıdır ve görünürde uluslararasılaşmada değer görmektedir, ancak ilerici bir ideolojiden bireysel avantaj sağlayan bir sermaye biçimine dönüştürülmüştür. Sermaye olarak kozmopolitlik, Bourdieu'nün (1986) konumsallık, tabakalaşma, eşitsizlikler ve toplumsal yeniden üretim fikirlerini çağırıştırır ve yabancı dil bilmek, seyahate ve yabancı kültürlerle alışkın olmak, uluslararası sosyal ağlara sahip olmak ve prestijli diplomalara sahip olmak gibi çok kültürlü durumlarla ilişkilidir (Bühlmann vd., 2013). Bu nedenle, uluslararası yükseköğretim, böyle bir sermaye biriktirmenin en güçlü yoludur. Yine de, bu tür bir sermayeye (örneğin diller ve sosyal ağlar) sahip olabilen azınlık kökenli öğrenciler, İngilizce akıcılığı gibi "doğru" türden yani elit kozmopolit sermayeye sahip olmadıkları için genellikle bu avantajlardan dışlanırlar. 'Doğru' türden kozmopolit sermayenin bu tabakalaşması, belirli ülkeleri (örneğin ABD, İngiltere), üniversiteleri (yüksek dereceli), dilleri (örneğin İngilizce), programları (örneğin MBA) ve alanları (örneğin STEM) diğerlerine göre önceler. Ayrıca, çok kültürlü tutumlar ve karşılıklı anlayış ve hoşgörünün "yumuşak becerileri", insancıl ve işbirliğine dayalı amaçlarla değil, küresel ve ulusal işgücü piyasalarında istihdam için hazır olmayla bağlantılıdır. Bu retorik, çok kültürlülüğü yapıcı insan ilişkilerini teşvik eden bir araçtan ziyade istihdam piyasalarında rekabet için bireysel bir avantaja dönüştürmektedir.

İkincisi, insanların hareketliliği, büyük ölçüde, ağırlıklı olarak bireysel ekonomik kazanımların rasyonel arayışı olarak tasvir edilir. Büyük ölçekli istatistiksel verilere dayanarak, küresel öğrenci hareketliliği kalıpları, yükseköğretim arzının (Küresel Kuzey'deki üniversitelere) ve öğrenci talebinin (Küresel Güney'den) bir sonucu olarak

düşünülür. Uluslararası öğrenci hareketliliğini açıklamak için kullanılan standart analitik çerçeve, uluslararası ticaretten esinlenilen itme-çekme modelidir.

Öğrenci hareketliliği, akılcı, ekonomik insan sermayesi mantığıyla küresel yeterlilikler, sosyal ağlar ve göç fırsatları arayışıyla kişilerin mevcut ekonomik durumunu iyileştirme hedefi ile bağlantılıdır. Ayrıca, hareketlilikten sağlanan faydalar, bireysel özel mallara dayanır. Genel olarak hareketlilik, geniş ölçüde bireye odaklanan neo-liberalizm mantığıyla beslenir. Kişiler, kurumlar ve ülkeler istihdam, küresel sıralamalar veya küresel bir rekabet yoluyla kazançlarını en üst düzeye çıkarmak istemektedir. Kurumların ve programların hareketliliği, tüm tarafların bir “işlemden” ekonomik beklentilerini iyileştirmeyi amaçladığı arz ve talep perspektifinden de görülmektedir. Küresel Kuzey'deki kurumlar, teşvikler olarak finansal karlar ve uluslararası markalaşma ile kapasite ve kalite sağlarken, ağırlıklı olarak Küresel Güney'den gelen yabancı ortaklara, büyük ölçüde ekonomilerini geliştirmek ve büyümelerini teşvik etmek için kapasite oluşturma konusunda yardım etmektedir (Altbach ve Knight, 2007). Ayrıca, kurumsal işbirlikleri ve ortaklıklar, ağırlıklı olarak benzer statülü kurumlar arasındaki bağlardır. Daha yüksek ve daha düşük statülü kurumlar arasındaki ortaklıklar daha avantajlı ortağa fayda sağlamak için kullanabilir. Böylece, neo-liberal bir yaklaşımla birey, kurum ve ulus düzeyindeki hareketlilik, daha insancıl hedefleri teşvik etmeye yönelik işbirlikçi bir çabanın aksine, kâr amaçlı bir yatırıma dönüştürülür.

Üçüncüsü, uluslararasılaşma araştırmalarının çoğu çeşitlilik ve çok kültürlülüğü yayarken, bunlar neo-liberal uygulamalarla kaynaşmış durumdadır. Uygulamada çeşitlilik, meritokratik "küresel bilgi ekonomisinde" rekabet edebilen (örneğin, TOEFL ve giriş sınavlarına giren; en iyi dergilerde yayın yapan) ve ödeme yapan (örneğin, uluslararası eğitim ve barınma ücretleri; konferanslar) ile sınırlıdır. Bu, yaygın erişim ve eşitlik yerine eşitsizlikleri sürdürür ve güçlendirir. Ayrıca, kültürel olarak farklı öğrenciler ve öğretim üyeleri, muhtemelen çeşitliliklerinin küçümsendiğini, epistemolojilerinin yanlış anlaşıldığını ve yeni fakültelerinin yöntemlerine göre yeniden eğitim almaları gerektiğini görebilirler (Stockfelt, 2018). Bu nedenle, neo-liberal kategorilerle birleşen insani değerler, eşitsizlikleri normalleştirmeye hizmet eder, bunun yerine onu meritokratik bir küresel yarışa dönüştürür, sistem içindeki yerleşik eşitsizlikler yerine, dezavantajlı olanların başarabileceği olasılığına odaklanır (Fraser, 2017).

Bu üç özelliğe ek olarak, uluslararasılaşma literatürü, neoliberal teoriyle uyumlu olarak, “küçük bir devlet” tasavvur etme ve rolünün güçlü, otoriter bir devletin aksine bir piyasa düzenleyicisiyle sınırlı olduğunu varsayma eğilimindedir. Devletin uluslararasılaşmada oynadığı rol, genellikle göçü düzenlemek ve genellikle “akademik kapitalizmi” teşvik etmekle sınırlıdır. Devlet, kurumsal ortaklıklar, uluslararası program geliştirme ve büyük miktarda kurumsal, araştırmacı ve öğrenci özerkliği için kriterleri belirleyen olarak görülmemektedir. Uluslararasılaşma, farklı stratejiler oluşturma özerkliğine sahip üniversiteler tarafından kurumsal (devlet değil) bir tepki olarak görülür. Bu bakış açısı, kurumsal özerkliğin sınırlı olduğu ve devletin yabancı ortaklar, şube kampüsleri, ortak programlar, uluslararası öğrenciler ile ilgili uluslararasılaşma hedefleri ve yörüngeleri üzerinde büyük kontrol uyguladığı devletleri dışlar. Uluslararasılaşma analizleri, otoriter devletlerin rolünü göz ardı ederken, zayıflamış neo-liberal devletleri normalleştirme eğilimindedir. Bununla birlikte, özellikle ABD ve Birleşik Krallık'taki bazı üniversiteler, akademik ve kurumsal özerkliğe büyük sınırlamalar getirilen bazı otoriter devletlerde şube kampüsler kurmuştur (Clifford ve Kinser, 2016). Bu dört açıklayıcı örnek, neo-liberal kategorilerin (rekabet, pazarın üstünlüğü, rasyonel seçim, vb.) ve varsayımların (otoriter bir devlete karşı düzenleyici bir devlet) esas olarak ilerici insani dürtülerle (insancılık, kozmopolitlik, çok kültürlülük, vb.) karmaşık bir kaynaşmasını yansıtır (Bamberger vd., 2019).

2.4. Alanyazında yükseköğretimde uluslararasılaşmanın değerlendirilmesi ile ilgili araştırmalar

Değerlendirme sürecinin nihai amacı, kurumun amaç ve hedeflerine göre performansını iyileştirmektir. Performansa dayalı sonuçlar elde etmek durumunda olan yükseköğretim kurumları, uluslararasılaşma sürecini geliştirmekten sorumludur (Grasset, 2013). Yükseköğretimde uluslararasılaşma ve kalite arasındaki ilişki üzerine yaptığı çalışmada, Jang (2009) değerlendirme ve hesap verebilirlik arasında ayrım yaparak ilkinin sürece odaklandığını, ikincisinin ise daha çok sonuçlarla ilgili olduğunu savunmuştur.

Knight (1999), uluslararasılaşmaya yönelik her biri belirli bir değerlendirme biçimini içeren, *etkinlik*, *yetkinlik*, *ethos* ve *süreç* olmak üzere dört yaklaşım tanımlamıştır. Etkinlik yaklaşımı; uluslararasılaşmayı, tipik olarak daha büyük bir sürecin parçası olarak

algılanmayan belirli etkinlikler (örneğin, yurtdışında eğitim, müfredat içeriği) açısından tanımlar. Bu katkı yaklaşımı, eşit derecede parça parça ve geçici bir değerlendirme gerektirir.

Yetkinlik yaklaşımı; uluslararasılaşmayı, öğrenci çıktılarının ruhuyla kavrar. Örnek olarak; öğrenciler için dil yeterlilik sınavları, öğretim üyeleri için kültürlerarası yeterlilik testleri ve belki de yöneticiler için uluslararası stratejik planlama yeterlilik yaklaşımında uygulanabilir ve değerlendirme bileşenleri olarak düşünülebilir.

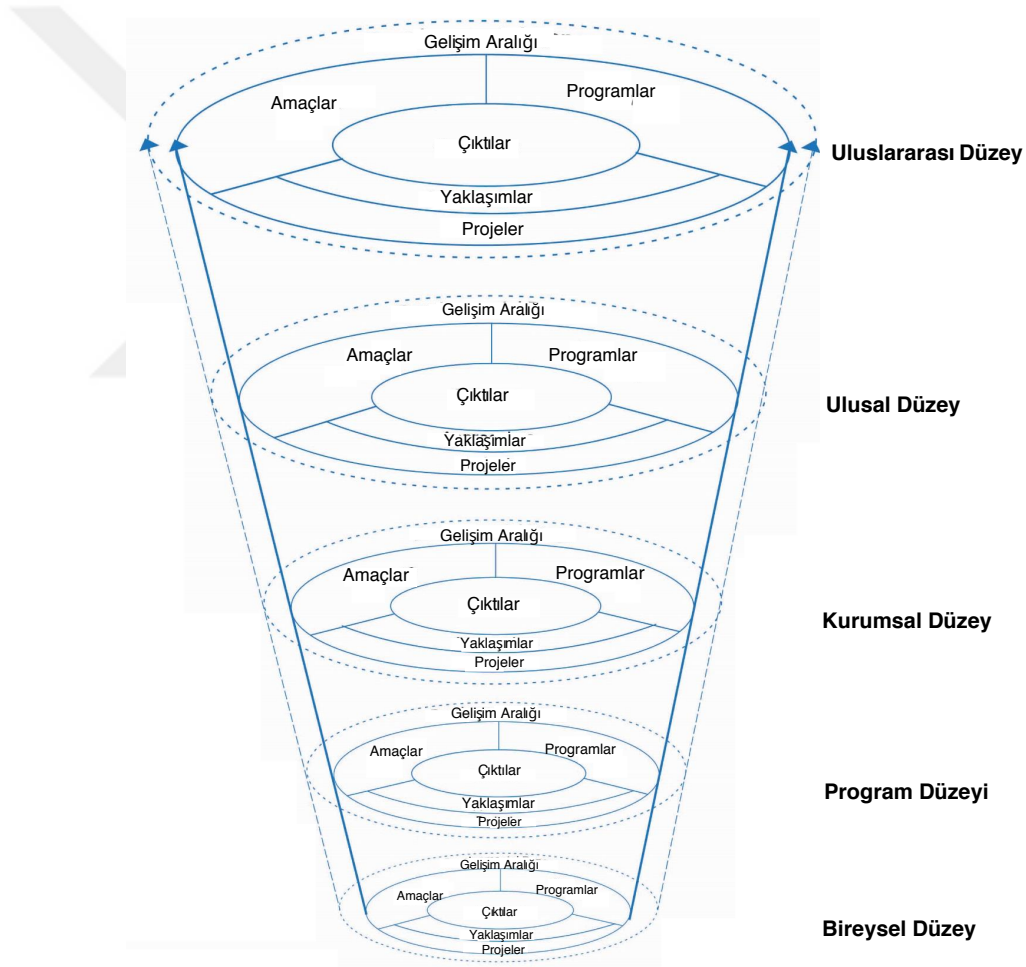
Ethos yaklaşımı; uluslararasılaşmanın, meydan okumasını öncelikle kültürel olarak çerçeveler. Burada Bartell'in (2003) yönelim ve paylaşılan değerler analizi önemlidir.

Süreç yaklaşımı; akreditasyon, program incelemeleri, takip çalışmaları ve sıralamalar gibi çeşitli kalite güvence sistemlerine entegre edilebilir (Bogue ve Saunders, 1992). Çoğu ülkede, uluslararasılaşmanın kalitesini güvence altına almaya yönelik birincil kapsamlı yaklaşımlar, uygulama kurallarını, öz değerlendirmeyi ve meslektaş incelemesini -örneğin, Uluslararası Standardizasyon Örgütü 9000 kılavuzları, Uluslararasılaştırma Kalite İnceleme Süreci- ve belgelendirmeyi -örneğin, Ulusötesi Eğitim (Knight vd., 1999; Van der Wende, 1999)- içerir. Genel uygulama standartları Amerika Birleşik Devletleri'nde en yaygın yaklaşım olarak görünmektedir. Bu, Amerikan Eğitim Konseyi'nin (1995) tüm öğrenciler için İngilizce olmayan dil yeterliliğini şart koşturmak ve diğer ülkelerdeki kurumlarla işbirliğine dayalı ilişkiler kurmak gibi uluslararasılaşma için 10 "temel kuralında" örneklenmiştir. Bu mod, standartları kamusal alana yerleştirirse de, kurumsal uyum gözden uzaktır.

Yukarıda bahsedilen diğer yöntemler, uygunluğu bir sertifika veya akreditasyon mührü aracılığıyla ifşa eder, ancak kurumsal performansın derecesi ve doğası tipik olarak gizli tutulur. Yükseköğretimde kullanılan bir diğer yaklaşım, tartışmasız olmamakla birlikte, kurumların ölçülebilir performans göstergelerine göre sıralanmasıdır. Sıralamalar, kurumlar arası karşılaştırmalar yapma, performansı kıyaslama, daha fazla çalışma için özellikle güçlü veya zayıf kurumları belirleme ve iyileştirme çabalarını teşvik etme gücüne sahiptir. Bu yöntem, -örneğin, The Top American Research Universities (Lombardi vd., 2003), Academic Ranking of World Universities (Shanghai Jiao Tong University, 2004-2023) ve World University Rankings (The Times Higher Education Supplement, 2005-2023)- kurumları bir dizi değişken üzerindeki performanslarına göre sıralar. Bununla birlikte, uluslararasılaşmanın değerlendirilmesi, geçmiş sıralamalarda büyük ölçüde yoktur veya

uluslararası öğrenci sayısı gibi oldukça izole göstergeler aracılığıyla ilave bir yaklaşım olarak düşürülmüştür -örneğin, The Chronicle of Higher Education (Arnone, 2003).

Zhou (2016) yükseköğretim kurumlarının uluslararasılaşma sürecinde rol oynayan programlar, projeler ve insanlar arasındaki karmaşık etkileşimi çözümleyebilmek için dinamik sistem yaklaşımını kullanır. Bu yaklaşıma göre, uluslararasılaşma, uluslararası düzey, ulusal düzey, kurumsal düzey, program düzeyi ve bireysel düzey olmak üzere beş düzeyde meydana gelmektedir. Her bir düzey kendi içinde aynı ilkelere sahiptir – amaçlar, çıktılar, programlar, yaklaşımlar ve projeler.

Şekil 2-1. Yükseköğretimde uluslararasılaşmanın dinamik modeli (Zhou, 2016)

Zhou'nun geliştirdiği yükseköğretim uluslararasılaşma modeline yukarıdan bakıldığında, sadece en üst düzey görünmekte, diğer düzeyler en üst düzeyin altında kalmaktadır. Bu durum, en üst düzeyin genellenmesine, soyutlaştırılmasına ve tek değişken

olarak algılanmasına sebep olmaktadır. Uluslararasılaşmanın etkili bir şekilde değerlendirilebilmesi için, öncelikle her bir düzeyin kendi içinde analiz edilmesi daha sonra da düzeyler arası etkileşimin ortaya konması gerekmektedir (Zhou, 2017). Aynı ayrı her bir düzeyin değişkenlerinin değerlendirilmesi, uluslararasılaşmaya eşsiz bir bakış açısı ve yorum yapabilme kabiliyeti sağlamaktadır. Böylece, yükseköğretim kurumunun uluslararasılaşmasının değerlendirilmesinde bütünsel bir bakış açısı elde edilmektedir.

2.5. Kültürlerarası Anlayış

Küreselleşme, dünya ölçeğinde ekonomik, siyasal ve kültürel bütünleşme, fikirlerin, görüşlerin, pratiklerin, teknolojilerin küresel düzeyde kullanılması, sermaye dolaşımının evrenselleşmesi, ulus-devlet sınırlarını aşan yeni ilişki ve etkileşim biçimlerinin ortaya çıkması, mekânların yakınlaşması, dünyanın küçülmesi, sınırsız rekabet, serbest dolaşım, pazarın dünya ölçeğinde büyümesi ve ulusal sınırların dışına çıkması, kısaca dünyanın tek pazar haline gelmesidir (Kaçmazoğlu, 2002, s. 49). Bunun yanı sıra, küreselleşme ile farklı bir yönde ivme kazanan bir kavram olan “rekabet edebilirlik”; ulusların ya da devletlerin rekabetinden kurumların rekabetine doğru bir değişim geçirerek yoğunlukla kendini hissettirmeye başlamıştır. Bu bağlamda, eğitim-öğretim, araştırma-geliştirme ve topluma katkı olmak üzere üç temel alanda hizmet vermekte olan yükseköğretim kurumları, kurum düzeyinde rekabet ortamında yer almak durumunda kalmaktadır. Küreselleşme, ulusları olumlu veya olumsuz tüm sonuçlarıyla bireysel ve kurumsal düzeyde çok boyutlu olarak etkilemektedir. Bu etkinin nasıl olacağının önemli belirleyicileri olan liderlerin ulusal ve küresel sorumlulukları artmış ve ağırlaşmıştır (Erçetin, 2007).

Küresel anlayış, kültür ve pazar çeşitliliğine karşı farkındalığı ve bu çeşitliliğe açık olmayı, bu çeşitliliği sentezleme istek ve yeterliliği ile birleştirmektir (Gupta ve Govindarajan, 2002). Diğer bir deyişle, küresel anlayış, yöneticinin kültürel çeşitlilik farkındalığı, kültürel çeşitliliğe olan açıklığı ve bununla başa çıkabilme yeterliliğidir (Fletcher, 2000; Gupta ve Govindarajan, 2002; Kedia ve Mukherji, 1999). Levy ve diğerlerine (2007) göre küresel anlayış; hem küresel hem yerel stratejik gerçekliklere ve çok kültürlülüğe açık olmak ve eklemlenmek olarak tanımlanan çok karmaşık bilişsel bir yapı olmasının yanı sıra, bu çeşitliliğe karşın entegre olabilme ve aracılık yapabilme bilişsel yeteneğidir.

2.5.1. Kültürlerarası anlayış yaklaşımları

Kültürlerarası anlayış yaklaşımları Levy, Taylor ve Boyacıgiller (2007) nin çalışmalarında üç başlık altında toplanmaktadır. *Kültürel yaklaşım* adı altında ele alınan yaklaşımın temelinde 1969 yılında Perlmutter'ın yaptığı çalışma bulunmaktadır. Kültürel yaklaşım fikrinin temelinde, yönetici diğ r kültürlerden gelen kişilerle ilgili algısını, bir dizi pozitif davranış ve kültürel farklılıklar arasında uzlaşma sağlamaya çalışarak şekillendirebilmelidir (Dekker, 2011). Evans ve arkadaşlarının 2002'de yaptıkları çalışmada psikolojik yaklaşım olarak da adlandırılan kültürel yaklaşım; ilk olarak, yabancı kültürlerin yaklaşımları ve farklı kültürlere sahip olmaktan kaynaklanan davranışlara ve değerlere sahip olan insanları anlayabilme bilgisidir; ikinci olarak, farklı kültürel çevrelerde çalışıldığının farkında olmak ve tek bir kültürel bakış açısından çok daha geniş bir bakış açısına sahip olabilmek için diğ r kültürlerden insanlara açık olmaktır;   nc  olarak, kültürel çeşitliliği kabul etmek ve kültürel çeşitlilik içinde  alışabilmektir (Dekker, 2011). *Stratejik yaklaşım*, yerel talepleri karşılamaya ve küresel entegrasyonu sağlamaya çalışırken ortaya çıkabilecek çatışmaları dengeleyebilecek düşünce yapısına sahip olmaktır (Levy vd., 2007). * ok boyutlu yaklaşım*, Rhinesmith (1992)'in görüşlerinin temelinde Levy, Taylor ve Boyacıgiller (2007)'in çalışmasında yer aldığı şekli ile, kültürel ve stratejik yaklaşımları içermektedir.

2.5.2. Bireysel ve kurumsal kültürlerarası anlayış

Levy, Taylor ve Boyacıgiller (2007) alanyazındaki bireysel kültürlerarası anlayış çalışmalarının, kişisel seçimler ve uygulamalara vurgu yaparken, kurumsal kültürlerarası anlayış çalışmalarının, kurumların kurumsal duruşlarına ve uygulamaların ve stratejilerin bu duruşu nasıl yansıttıklarına dikkat çekmekte olduğunu ifade etmektedirler.

Bireysel küresel anlayış, farklı pazarları ve kültürleri kabullenme, karmaşıklığına rağmen fırsatların ortaya çıkması ile sonuçlanacak ortak örüntüleri görebilme kabiliyetidir (Rogers ve Blonski, 2010). Çok boyutlu yaklaşım açısından, bireysel kültürlerarası anlayış, küresel eğilim (bilişsel olarak), küresel bilgi ve küresel uyumlanmayı (davranışsal olarak) ifade etmektedir (Felicio vd., 2013).

Kurumsal kültürlerarası anlayış, tüm bireylerin anlayışlarının birleşimi olmanın yanı sıra, kurumdaki g   dağılımına bağlı olarak bireysel anlayışların etkileşimini yansıtmaktadır (Felicio vd., 2015). Kurumsal kültürlerarası anlayışa sahip olabilmek için kurumun

yöneticilerinin hem küresel hem yerel bir düşünce yapısı ortaya koyması gerekir ki, bunun da üç önemli bileşeni bulunmaktadır. Bu bileşenler; küresel düşünmek, yerel düşünmek ve aynı anda hem yerel hem de küresel düşünmek (Begly ve Boyd, 2003).

2.5.3. Kültürlerarası anlayış ve benzer kavramlar

Kültürlerarası anlayış (Global Mindset) kavramına benzer bir kavram olarak alanyazında ele alınan diğer iki kavram kültürlerarası yeterlilikler (Cross-cultural Competencies) ve kültürel zekâdır (Cultural Intelligence). Bu iki kavram üzerine, yükseköğretim kurumlarında, öğrenciler ve öğretim görevlileri ile yapılan birçok çalışma alanyazında yer almaktadır. Anderson ve Bergdolt (2017)'un çalışmalarında kullandıkları tanıma göre, kültürel zekâ; karmaşık kültürlerarası çevrelerde, bilgi ya da biliş, motivasyon ve davranış düzeylerinde başarılı olabilme kabiliyetidir. Benzer bir şekilde, kültürlerarası yeterlilikler, Johnson ve arkadaşları (2006) tarafından ele alındığı şekliyle, farklı kültürlerden insanlarla başarılı bir şekilde çalışabilmek için gerekli bir dizi bilgi, beceri ve kişisel özelliklerden kaynaklanan bireysel etkililiktir. Anderson ve Bergdolt (2017), kültürlerarası anlayış kavramını, yüksek kültürel karmaşıklık ve iş karmaşıklığı içeren çevrelerde etkili bir şekilde görev yapabilme becerisi olarak tanımlamaktadırlar. Bu bağlamda, Andreson ve Bergdolt, kültürlerarası anlayışı, kültürel zekanın çok ötesinde, çalışanların ve yöneticilerin küresel bir ortam için gerekli stratejik uygulamaları başarılı bir şekilde tanımlayabilmeleri olarak ifade etmektedir. Leung ve arkadaşları (2014)'nın çalışmasında ele alındığı şekli ile, kültürlerarası anlayış, kültürlerarası yeterliliklerin şemsiye kavram olarak kullanıldığı kabiliyetleri ifade etmektedir.

Tablo 2.3. *Kültürlerarası yeterlik araçlarının içeriği (Leung ve arkadaşları, 2014)*

Kültürlerarası Yeterlik Ölçeği	İçerik	Kültürlerarası Tutum ve Dünya Görüşü	Kültürlerarası Yeterlilikler
Küresel Yeterlik Ölçeği	X	X	X
Kültürlerarası Anlayış Ölçeği	X	X	X
Çok-kültürlü Kişilik Anketi	X	-	-
Kültürlerarası Gelişme Ölçeği	-	X	-
Kültürel Zekâ Ölçeği	-	-	X

Kültürlerarası anlayış kavramının yanısıra, alanyazında başka bir kavram altında benzer unsurlarla ele alınan bir diğer kavram, küresel liderliktir. Küresel liderlik kavramı altında yapılan çalışmalar, eğitim kurumlarında çalışan öğretmen görevlileri ya da yöneticiler ile yürütülmüş ve küresel eğitim liderlerinin sahip olması gereken özellikler üzerinde durulmuştur. Tablo 2’de Küresel Yeterlik Ölçeği olarak ele alınan içerikler yer almaktadır. Diğer taraftan, küresel liderliğin tam ve ortak bir tanımı bu çalışmalarda yer almamaktadır. Aynı zamanda alanyazına göreceli olarak yeni girmiş olması, kapsamlı çalışmaların yapılması ihtiyacını doğurmaktadır (Leung, 2014).

İşletme alanının yanı sıra, kültürlerarası anlayışa yönelik son zamanlarda eğitim alanında yapılan çalışmaların sayılarında da artış gözlemlenmektedir. Son zamanlarda ortaya çıkan bir diğer kavram “Glokalleşme”, yerel özelliklerin korunarak küreselleşme sürecini ifade etmektedir. Brooks ve Normore (2010) alanyazın taramasıyla yaptıkları çalışmada, eğitim liderlerinin 21. yy da sahip olmaları gereken glokalleşme okuryazarlığını dokuz ana başlıkta ele almaktadırlar; politika okuryazarlığı (political literacy), ekonomi okuryazarlığı (economic literacy), kültür okuryazarlığı (cultural literacy), etik okuryazarlığı (moral literacy), pedagoji okuryazarlığı (pedagogical literacy), bilgi okuryazarlığı (information literacy), örgüt okuryazarlığı (organizational literacy), maneviyat ve din okuryazarlığı (spiritual and religious literacy) ve güncellik okuryazarlığı (temporal literacy). Cassel ve Lo (1997)’de Denver ve Hands (1990)’dan aktardıkları şekliyle politika okuryazarlığı; insanların vatandaşlık rollerini etkili bir şekilde yerine getirebilmelerini sağlayan politik konuları ve süreçleri anlama ve bilme olarak tanımlanmaktadır. Sistem anlayışına göre, çevresi ile yoğun bir etkileşimde bulunan eğitim kurumları açık sistemler olarak, çevrelerini dengeleme, yönlendirme, kontrol etme, manipüle etme, yönetme ve bu çevrede ayakta kalma çabası içindedirler (Lindle ve Mawhinney, 2003). Bundan dolayı birçok araştırmacı, eğitim liderlerinin politika okuryazarlığı olarak adlandırılabilir temel bilgiye sahip olmalarını, etkili bir politika anlayışını geliştirmelerini önermektedirler (Brooks ve Normore, 2010). Ekonomi okuryazarlığı açısından bakıldığında; birçok eğitim lideri, ekonomiyi okul bütçesini dengelemek olarak kabul etse de, eğitim liderlerinin daha geniş yerel ve küresel eğilimleri içine alan bir ekonomik gerçeklik anlayışına sahip olmaları gerekir (Brooks ve Normore, 2010). Spring (1998)’e göre, okullar öğrencilerini, küresel ekonomiye girip orada var olabilecek şekilde hazırlamayı ve eğitmeyi hedeflemelilerdir. Eğitim liderlerinin sahip

olmaları gereken bir diğer önemli okuryazarlık kültür okuryazarlığıdır. Eğitim liderlerinin, birden fazla kültürde aynı anda yaşayan bunun yanı sıra kendine has kültürünün de bir parçası olmaya devam eden, glokalleşmiş dünyada yaşayan insanların eğitim üzerinde oldukça yoğun bir etkisi olduğunu anlamaları önemlidir (Spring, 2008). Etik okuryazarlığı, eğitim liderlerinin etik okuryazarlığı olan bir dünya, ulus ve okul topluluğunun yararı için riskli, dönüşümsel ve etik olarak sağduyulu kararlar alabilmesi, izleyenleri arasında dostluk, güven ve uyum inşa eden eşitlik, sosyal adalet ve sosyal olayları yorumlayabilmesi ve analiz edebilmesini ifade eder (Brooks ve Normore, 2010). Pedagoji okuryazarlığı; pedagojik alan bilgisi, öğrenme ve öğretme ve ölçme ve değerlendirme öğreniminin ortaya konduğu dönüşümlü bir kavramdır (reflexive concept) ve pedagojik düşünmenin gelişmesi için gerekli bir öğedir (Ludwig ve Herschell, 1998). Alanyazında değişen yaklaşımları takip edebilme ve toplumun ihtiyaçlarını değerlendirerek bu yaklaşımlardan en uygun olanları ile cevap verebilme yeterliliğine sahip olmaları eğitim liderleri için oldukça önemlidir. Bilgi okuryazarlığı; eğitim liderlerinin bilgi sağlama araçlarını neden, ne zaman ve nasıl kullanacaklarını bilmeleri ve sağladıkları bilgiler hakkında eleştirel düşünceleri gerekmektedir. Bu şekilde davranışlarını onlara, bilgi kaynaklarının kullanıcısı olarak yorum yapmalarını ve bilinçli yargılarda bulunmaları sağlamanın yanı sıra, başlı başına bir bilgi üreticisi haline gelmelerini ve dolayısıyla toplumda daha güçlü bir yer edinmelerini sağlayacaktır. Örgüt okuryazarlığı; Brooks ve Normore (2010)'a göre, eğitim liderleri, organizasyon teorilerini, sosyalleşme modellerini ve liderlik uygulamalarının örgütsel dinamikleri nasıl etkilediğini anlamaları gerekmektedir. Maneviyat ve din okuryazarlığı; bu bağlamda eğitimsel liderler, dinsel öğelerin yanı sıra, dinden bağımsız olarak ve hatta dini bir zümrenin yokluğunda dahi insanların manevi tecrübelerinin olabileceği fikrine duyarlı olmalıdırlar (Brooks ve Normore, 2010). Güncellik okuryazarlığı; en temel anlamda, kurumların ve insanların geçmişini, şu anını ve geleceğini anlayabilmek ve okuyabilmektir. Bu bağlamda, örgüt ve örgüt topluluğunun geçmişini bilmek, eğitim liderlerini hataların tekrarından koruyacağı gibi, ne tür değişikliklerin işe yarayacağını hangi değişikliklerin başarısız olacağını da anlamasına yardımcı olur (Brooks ve Normore, 2010). Geleceğin anlaşılması ise stratejik planlama noktasında, eğitim liderlerine ışık tutacaktır (Kaufman ve Herman, 1991).

Saltsman'ın (2014) UNESCO'da görev yapan ulusal delegeler ile yürüttüğü, eğitimde küresel liderlik yeterliklerini ortaya koyduğu çalışmasında, eğitim liderlerinin sahip olması gereken 70 tane küresel liderlik yeterliliği belirlemektedir. Saltsman, çalışmasında farklı ülkelerden gelen eğitim delegelerinin, eğitimde küresel liderlik yeterliklerinde ortak görüşlerine ulaşmayı ve küresel boyutta yeterlik göstergeleri elde etmeye çalışmıştır. Bunlar; kişisel tarz, kişisel enerji, iyimserlik, olgunluk, sabır, kendine güven, cesaret, stresle baş edebilme, dayanıklılık, kalite, motivasyon, merak, yaratıcı düşünme, hoşgörü, esneklik, açık fikirlilik, farkındalık, hakimiyet, doğruluk, kararlılık, bilgi, öğrenmeye ve profesyonel gelişime bağlılık, örgütsel sistem anlayışı, problem çözme, değişim ajanlığı, çatışma yönetimi, operasyonel yönetim, kültürlerarası yönetim, empati, saygı, sosyal farkındalık, kültürel farkındalık, küresel düşünme, ilişkileri yönetme, takımları yönetme, personel yönetimi, işbirliği, iş güvenliğine bağlılık, eğitime bağlılık, eğitim sistemlerini anlamak, vizyon, stratejik düşünme, liderlik, ikna etme, dinleme becerileri, iletişim becerileri, kültürler arası iletişim, dil becerileri, zamanlama, iş ahlakı, adalet, kavramsal düşünme, bilgelik, adanmışlık, disiplinler arası yaklaşımları anlama, girişkenlik, değerler sistemi, profesyonellik, samimi-dürüst-güvenilir, örnek liderlik, sonuç odaklılık, yerel içerik bilgisi, sosyal adaptasyon, zaman yönetimi, proaktif, astların proaktifliğini takdir, astları ile profesyonel tartışmalara girme, içerik bilgisi, bütüncül bir refah anlayışı.

Robertson'ın (2005) Amerikan üniversite rektörleri ile yürüttüğü çalışmasında ise, rektörlerin küreselleşme sürecinde sahip olması gereken özellikler yedi kategoride toplanmıştır. Bunlar; küresel düşünme, küresel kültür ve vizyon, küresel insan kaynakları, küresel stratejiler, küresel operasyonlar, küresel yapı ve küresel öğrenmedir.

Paige (2015), uluslararası birim amirlerinin kampüsteki uluslararasılaşma süreçlerini etkili bir şekilde yürütebilmeleri için gerekli liderlik özelliklerini ortaya koyduğu çalışmasında, yedi özellik belirlemiştir. Bunlar; iş birliği, güven, hırs, zorlukların üstesinden gelmek, destek, saygı ve bilgidir.

2.6. Alanyazında kültürlerarası anlayış ölçeği ile ilgili araştırmalar

Alanyazında, özellikle işletme alanında kullanılmak üzere geliştirilen kültürlerarası anlayış ölçekleri yer almaktadır. Bu ölçekler, bireysel, grup ve kurumsal düzeyde olmak üzere üç düzeyde kültürlerarası anlayış değerlendirmesi yapmaktadırlar.

Bireysel düzeyde değerlendirme çalışmalarına; 1998 yılında Murtha ve arkadaşlarının gerçekleştirdiği, Harveston ve arkadaşlarının 2000 yılında yayınladıkları, Govindarajan ve Gupta'nın 2001 ve 2002 yıllarında ortaya koydukları ve Arora ve arkadaşlarının 2004 yılında yaptıkları çalışmalar örnek olarak gösterilebilir. Bireysel düzeyde kültürlerarası anlayış değerlendirmesi yapan çalışmalardan alan yazındaki en yeni çalışmalar, Dekker (2011) ve Javidan ve arkadaşları (2011) tarafından yapılan çalışmalardır. 2011 yılında Dekker tarafından küreselleşme ve davranış teorilerine dayandırılarak, uluslararası şirketlerin yöneticileri için geliştirilen ölçek; üç farklı anlayış türünü; kültürlerarası anlayış, yerel anlayış ve evrensel anlayış, dört boyutta ele almaktadır, iş, kurum, kültür ve zaman. Anlayış türleri, çalışmada şu şekilde tanımlanmaktadır; *Kültürlerarası anlayış*; hem yerel hem küresel gelişmelerden oluşan bir dünya görüşü, *Yerel anlayış*; yaşanan ülke ve yerel kuruluşlar ile ilgili meseleleri önemseyen dünya görüşü, *Evrensel anlayış*; evrensel birlik ve dünya çapında hizmet veren kurumları ön plana çıkaran dünya görüşünü ifade etmektedir. 2011 yılında Javidan ve arkadaşları tarafından geliştirilen küresel anlayış ölçeği, psikometrik değerlendirme aracı olarak, küresel liderlik pozisyonlarındaki performansı öngörmek amacıyla geliştirilmiştir. Ölçek, psikolojik sermaye, sosyal sermaye ve entelektüel sermaye olmak üzere üç alt boyutta hazırlanmıştır. Ölçek, bireysel değerlendirme ve 360 derece değerlendirme için kullanılabilir. *Psikolojik sermaye* boyutunda, kültür çeşitliliğine saygı, kültür çeşitliliğine açıklık, diğer kültürleri keşfetme ve öğrenme tutkusu ve dayanıklılık, meraklılık, kendine güven ve maceracılık gibi pozitif kişilik özellikleri ele alınmaktadır. *Sosyal sermaye* olarak, uluslararası bağlantılar, yeni ilişkiler geliştirmek için gerekli olan kişilerarası yeterlikler ve çalışanların küresel çapta dolaşa bilirliğini sağlayacak liderlik özellikleri bulunmaktadır. *Entelektüel sermayeyi*, küresel endüstri bilgisi, ağları ve kurumları anlamak, karmaşık küresel konuları anlamak ve kültürel kavrayış yeteneğine sahip olmak oluşturmaktadır.

Grup düzeyinde geliştirilen ölçekler, Levy (2005)'nin üst yönetim ile gerçekleştirdiği içerik analizi kullanarak yaptığı ve Bouquet (2005)'in yine üst yönetim davranışları üzerine gerçekleştirdiği çalışmalardır.

Kurumsal düzeyde küresel anlayış değerlendirmesi ile ilgili çalışmalar, bireysel anlayış çalışmalarına kıyasla daha az sayıdadır. Kobrin'in 1994, Beechler ve arkadaşlarının 2004 yıllarında jeosentrizm temelli, algı üzerine yapılan çalışmaları, Begley ve Boyd (2003)'un küresel anlayış üzerine yaptıkları yarı yapılandırılmış görüşmeler ile yürüttükleri çalışmaları, Jeannet (2000)'in küresel anlayış üzerine algı ve nitel kurumsal verilerle yaptığı çalışma, Gupta ve Govindarajan (2001, 2002)'in küresel anlayış ile ilgili algı çalışmaları bu çalışmalar arasında sayılabilir.

3. YÖNTEM

Bu bölümde, araştırmada izlenen bilimsel yaklaşım ayrıntılı olarak verilmektedir. Araştırmanın deseni, evren ve örneklem, veri toplama araçları, verilerin toplanması, verilerin çözümlenmesi ve yorumlanmasına ilişkin bilgiler ayrıntılı olarak açıklanarak, araştırmada kullanılan yöntem ortaya konmaya çalışılacaktır.

3.1. Araştırma Deseni

Araştırma, yükseköğretim kurumlarının uluslararasılaşmasının değerlendirilmesini amaçlamaktadır. Bu bağlamda, yapılan çalışma nicel araştırma modellerinden tarama modelindedir. Bir grubun belirli özelliklerini belirlemek için verilerin toplanmasını amaçlayan çalışmalara tarama (survey) araştırması denir. Tarama araştırmasının önemli bir avantajı, oldukça çok bireyden oluşan örneklemde elde edilen birçok bilgiyi bize sunmasıdır (Büyüköztürk vd., 2018). Belli bir zamanda, mevcut durumun var olduğu şekliyle betimlenmesi amacıyla yürütülen çalışmalar, anlık tarama araştırmalarıdır (Karasar, 2002). Bu araştırmada, 2019-2020 yıllarında dünya yükseköğretim kurumları listelerine giren yirmi sekiz Türk yükseköğretim kurumunun uluslararasılaşmasının değerlendirilmesi amaçlandığından, anlık tarama araştırması kapsamına girmektedir.

Envanter göstergelerinden “öğretim görevlisi özellikleri” ve “kurum desteği” kategorilerindeki göstergelerin verilerini elde etmek amacıyla, öncelikle “Yükseköğretim Kurumları için Kültürlerarası Anlayış” ölçeği geliştirilmiş ve uygulanmış ve öğretim görevlilerinin sahip oldukları kültürlerarası anlayışa yönelik görüşlerine ilişkin veriler elde edilmiştir. Bu bağlamda, araştırmanın bu bölümünde nicel araştırma yöntemlerinden ilişkisel desen kullanılmıştır. İlişkisel desenler, iki veya daha fazla değişken arasındaki ilişkileri belirleme ve bu değişkenler arası ilişkinin mevcut durumunu ortaya koyma imkânı verdikleri için betimleyici araştırmalar olarak da nitelendirilir.

3.2. Evren ve Örneklem

Araştırmanın evrenini, 2019-2020 yıllarında, THE (Times Higher Education) dünya sıralamasında yer alan yirmi sekiz Türk yükseköğretim kurumu oluşturmaktadır. Araştırmada bu yirmi sekiz yükseköğretim kurumunun evren olarak seçilmesinde, araştırmanın yükseköğretim kurumlarının uluslararasılaşması bağlamında yürütülecek

olması ve THE yükseköğretim kurumları dünya sıralamalarında bu kurumların uluslararasılaşma bağlamında değerlendirilmeye alınmasıdır. Veri toplama aracı olan envanter gösterge verilerinin ve evrenin tamamının erişebilirliği göz önünde bulundurularak örneklem kullanılmamış, araştırma evrenin tamamı ile yürütülmüştür. Araştırmanın evrenini temsil eden yükseköğretim kurumları Tablo 3.1.'de verilmiştir.

Tablo 3.1. *Yükseköğretim kurumları için uluslararasılaşmanın değerlendirilmesi envanteri evreni*

Kurum	THE (Times Higher Education) Sıra		Üniversite Türü
	2019	2020	
1. İhsan Doğramacı Bilkent Üniversitesi	501-600	501-600	Vakıf
2. Koç Üniversitesi	401-500	501-600	Vakıf
3. Boğaziçi Üniversitesi	501-600	601-800	Devlet
4. Bahçeşehir Üniversitesi	1001+	1001+	Vakıf
5. Atılım Üniversitesi	801-1000	801-1000	Vakıf
6. İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü	1001+	1001+	Devlet
7. Orta Doğu Teknik Üniversitesi	601-800	601-800	Devlet
8. Gebze Teknik Üniversitesi	801-1000	1001+	Devlet
9. İstanbul Üniversitesi	801-1000	801-1000	Devlet
10. İstanbul Teknik Üniversitesi	601-800	601-800	Devlet
11. Hacettepe Üniversitesi	501-600	501-600	Devlet
12. Marmara Üniversitesi	1001+	1001+	Devlet
13. Ankara Üniversitesi	1001+	1001+	Devlet
14. Erciyes Üniversitesi	801-1000	1001+	Devlet
15. Ondokuz Mayıs Üniversitesi	1001+	1001+	Devlet
16. Akdeniz Üniversitesi	1001+	1001+	Devlet
17. Çukurova Üniversitesi	1001+	1001+	Devlet
18. Dokuz Eylül Üniversitesi	1001+	1001+	Devlet
19. Anadolu Üniversitesi	801-1000	1001+	Devlet

[Tablo 3.1. (Devam) *Yükseköğretim kurumları için uluslararasılaşmanın değerlendirilmesi envanteri evreni*]

Kurum	THE (Times Higher Education) Sıra		Üniversite Türü
	2019	2020	
20. Gazi Üniversitesi	1001+	1001+	Devlet
21. Karabük Üniversitesi	-	801-1000	Devlet
22. Ege Üniversitesi	-	1001+	Devlet
23. Yıldız Teknik Üniversitesi	-	1001+	Devlet
24. İstanbul Medipol Üniversitesi	-	1001+	Vakıf
25. Selçuk Üniversitesi	-	1001+	Devlet
26. Süleyman Demirel Üniversitesi	-	1001+	Devlet
27. Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi	-	1001+	Devlet
28. Başkent Üniversitesi	-	1001+	Vakıf

Yükseköğretim kurumları için uluslararasılaşmanın değerlendirilmesi envanteri 8. ve 14. gösterge verilerinin elde edilmesi amacıyla geliştirilen yükseköğretim kurumları için kültürlerarası anlayış ölçeğinin uygulama evrenini, 2019-2020 THE dünya listelerinde yer alan Türk yükseköğretim kurumlarında görev yapmakta olan öğretim görevlileri oluşturmaktadır. 56.412 kişilik araştırma evrenini temsil etme yeterliğine sahip olan örneklem büyüklüğüne karar vermek için Krejcie ve Morgan (1970, s.607-608) tarafından önerilen hesaplamalar ve örnek örneklem büyüklükleri temel alınmıştır. Bu hesaplamalara dayalı olarak 56.412 kişiden oluşan çalışma evreni için %95 güven düzeyi ve ± 5 güven aralığı ile 381 kişilik bir örnekleme gereksinim duyulduğu belirlenmiştir. Buna göre, çalışmaya katılan 3896 kişilik örneklem grubunun, 56.412 kişilik çalışma evrenini temsil etmek için yeterli olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Kültürlerarası anlayış ölçeğine katılan öğretim elemanlarının demografik özellikleri Tablo 3.2’de sunulmuştur.

Tablo 3.2. *Yükseköğretim kurumları için kültürlerarası anlayış ölçeği katılımcılarının demografik verileri*

Özellik	Değişken	f	%
Cinsiyet	Erkek	2144	54,99
	Kadın	1755	45,01
Yaş	20-30	529	13,57
	31-40	1206	30,93
	41-50	1126	28,88
	51-60	823	21,11
	60+	214	5,49
Unvan	Prof. Dr.	978	25,08
	Doç. Dr.	745	19,11
	Dr. Öğr. Üyesi	653	16,75
	Öğr. Gör. Dr.	165	4,23
	Öğr. Görevlisi	377	9,67
	Arş. Gör. Dr.	222	5,69
	Arş. Gör.	719	18,44
	Dr.	28	0,72
	Diğer	12	0,30
Alan	Eğitim Bilimleri	532	13,64
	Fen Bilimleri	973	24,96
	Sağlık Bilimleri	759	19,47
	Sosyal Bilimler	1097	28,14
	Yüksekokul/MYO	295	7,57
	Diğer	243	6,23
Toplam		3899	100,00

Tablo 3.2’de cinsiyete göre katılımcı istatistiklerinde görüldüğü gibi katılımcıların yüzde 55’i kadın, yüzde 45’i erkektir. En yüksek katılım sağlayan yaş aralığının %30’la 31-40 yaş aralığında, en az katılım sağlayan yaş aralığının ise %5,5 ile 60 yaş üstü olduğu görülmektedir. 60 yaş üstünün en düşük olmasının en olası nedeni, emeklilik hakkını kazanmış akademisyenlerin görevlerinden ayrılması olarak açıklanabilir. Katılım sağlayan öğretim elemanlarının unvanları değerlendirildiğinde, en yüksek oranın Profesör Doktor (n=978, %25,08) unvanına sahip olanlar, daha sonra Doçent Doktor (n=745, %19,11) ve Araştırma Görevlisi (n=719, %18,44) unvanına sahip olanlar olduğu görülmektedir. Ölçeğe katılım sağlayan öğretim görevlilerinden, en yüksek yüzde Sosyal Bilimler (%28,1) alanındadır, bu grubu takiben Fen Bilimleri alanında görev yapan %25 akademisyen, Sağlık

Bilimleri alanında görev yapan 19,5 akademisyen ve Eğitim Bilimleri alanında çalışan %13,6 akademisyen ölçeğe katılım sağlamıştır. Katılım sağlayan arasındaki en düşük yüzde %7,6 ile Yüksekokul/MYO ve %6,2 ile Diğer birimlerde çalışan akademisyenlere aittir.

3.3. Veri Toplama Tekniğı ve Araçları

Bu araştırmada, Horn, Hendel ve Fry tarafından geliştirilen “Yükseköğretim Kurumları için Uluslararasılaşmanın Değerlendirilmesi” envanteri Türk yükseköğretim kurumları için uyarlanmış versiyonu ve envanterin 8. ve 14. gösterge verilerini elde edebilmek için, araştırma kapsamındaki yükseköğretim kurumlarında görev yapan öğretim görevlilerinin kültürlerarası anlayış düzeylerine ilişkin görüşlerini belirlemek üzere araştırmacı tarafından geliştirilen “Yükseköğretim Kurumları için Kültürlerarası Anlayış Ölçeğı” kullanılmıştır. Araştırma kapsamında kullanılan veri toplama araçlarına ait kapsamlı bilgiler aşağıda sunulmuştur.

3.3.1. Yükseköğretim kurumları için uluslararasılaşmanın değerlendirilmesi envanterinin uyarlanması

Bu çalışmada, uluslararasılaşmanın ölçülebilir göstergelerine ihtiyaç duyulmaktadır. Üniversitenin uluslararasılaşmasını değerlendirmek için, Horn, Hendel ve Fry’n (2007) Amerikan üniversitelerinin uluslararasılaşmasını değerlendirmek için geliştirdiğı “Uluslararasılaşma Boyutunun Derecelendirilmesi” envanterinin Türkiye için uyarlanmış biçimi kullanılmıştır. Envanterin avantajı, evrensel göstergelerin kullanılması, sistem anlayışına dayanması, deneysel kanıtlara dayanması ve kullanım kolaylığıdır. Diğer taraftan, Amerikan üniversiteleri için geliştirilmiş olması ayrıca bir uyarlama çalışmasını gerektirmektedir.

Envanter, psikolojide tanımlanmış şekli ile listelenmiş ya da sınıflanmış maddeler bütünüdür. Bazı psikolojik özellikler, birbiriyle toplanamayan (her alt özellik için tekboyutluluk dışta tutulduğunda) alt özelliklerden oluşur. Bu bakımdan, bu tür değişkenleri ölçen ölçme araçlarına “test” veya “ölçek” demek yerine “envanter” (dökmeç) demek daha doğru olacaktır (Erkuş, 2010). Geliştirilen ölçüm aracı birim olarak ölçümlerin toplanmasına izin verse de ortalama puan hesaplamalarının anlamlı olmaması sebebiyle envanter özelliğı göstermektedir.

Yapılan alanyazın taraması sonucunda Horn, Hendel ve Fry (2007)'ın Amerikan üniversiteleri için geliştirdiği envanter göstergeleri baz alınmıştır. Envanter göstergelerinin, uzman görüşlerine dayanılarak Türk yükseköğretim sistemine uyarlanması mümkün olmayan göstergeler envanterden çıkarılmış, Türk yükseköğretim sisteminde yer alan benzer uygulamalar eklenmiş ve alanyazın taramasına dayalı olarak ek göstergeler eklenmiştir (EK-5). Horn, Hendel ve Fry (2007) çalışmalarında, yükseköğretim kurumlarındaki uluslararasılaşma sürecini değerlendirmek üzere, beş alt kategori belirlemişlerdir. Bunlar; *Öğrenci Özellikleri*, *Öğretim Görevlisi Özellikleri*, *Bilimsel Oryantasyon*, *Program İçeriği* ve *Kurum Desteği*'dir. Öğrenci Özellikleri kategorisi; Kampüsteki tam zamanlı yabancı lisans/lisansüstü öğrencisi oranı, Yurtdışı Değişim Programları ile giden öğrenci sayısı (Erasmus/Mevlana) (Öğrenim+Staj), Yurtdışı Değişim Programları ile gelen öğrenci sayısı (Erasmus/Mevlana) (Öğrenim+Staj), Türkçe olmayan bölümlerden mezun oranı, olmak üzere dört gösterge olarak ele alınmıştır. Öğretim Görevlisi Özellikleri kategorisi; Tam zamanlı yabancı uyruklu öğretim görevlisi/araştırma görevlisi oranı, Değişim Programları kapsamında gelen öğretim görevlisi sayısı (Erasmus/Mevlana)/(Fullbright), Değişim Programları kapsamında giden öğretim görevlisi sayısı (Erasmus/Mevlana)/(Fullbright) ve araştırmacının alanyazın taraması sonucu bu kategoriye eklediği Kurumun öğretim görevlilerinin "Kültürlerarası Anlayış Ölçeği" ortalama puanı olmak üzere dört gösterge olarak ele alınmaktadır. Üçüncü kategori, Bilimsel Oryantasyon; Uluslararası araştırma odaklı merkez sayısı (proje birimi) ve Yurtdışındaki Yükseköğretim kurumları ile yapılan ikili anlaşma sayısı (Erasmus/Mevlana/MOU-Memorandum of Understanding) göstergeleri olarak ele alınmaktadır. Program İçeriği dördüncü kategori olarak belirlenmiş; Az öğretilen dillerin sayısı (Öğretmenlikler/Dil Edebiyat/Seçmeli dersler) ve Çift Diploma Program anlaşmaları sayısı (Sunny Cortland) göstergeleri olarak ele alınmıştır. Beşinci ve son kategori, Kurum Desteği; Kütüphanedeki yabancı kitap sayısı ve araştırmacının alanyazın taraması sonucu bu kategoriye eklediği Kurumun öğretim görevlilerine sağladığı destek – "Kültürlerarası Anlayış Ölçeği" kurumsal destek alt boyutu ortalama puanı olmak üzere iki gösterge olarak ele alınmaktadır.

Tablo 3.3. Yükseköğretim kurumları için uluslararasılaşmanın değerlendirilmesi envanteri

Gösterge	Sıra	Gösterge Maddeleri
Kategori1: Öğrenci Özellikleri	1	Kampüsteki tam zamanlı yabancı lisans/lisansüstü öğrencisi oranı
	2	Yurtdışı Değişim Programları ile giden öğrenci sayısı (Erasmus/Mevlana) (Öğrenim+Staj)
	3	Yurtdışı Değişim Programları ile gelen öğrenci sayısı (Erasmus/Mevlana) (Öğrenim+Staj)
	4	Türkçe olmayan bölümlerden mezun oranı
Kategori2: Öğretim Görevlisi Özellikleri	5	Tam zamanlı yabancı uyruklu öğretim görevlisi/araştırma görevlisi oranı
	6	Değişim Programları kapsamında gelen öğretim görevlisi sayısı (Erasmus/Mevlana)(Fullbright)
	7	Değişim Programları kapsamında giden öğretim görevlisi sayısı (Erasmus/Mevlana) (Fullbright)
	8	Kurumun öğretim görevlilerinin "Kültürlerarası Anlayış Ölçeği" ortalama puanı
Kategori3: Bilimsel Oryantasyon	9	Uluslararası araştırma odaklı merkez sayısı (proje birimi)
	10	Yurtdışındaki Yükseköğretim kurumları ile yapılan ikili anlaşma sayısı (Erasmus/Mevlana/MOU-Memorandum of Understanding)
Kategori4: Program içeriği	11	Az öğretilen dillerin sayısı Öğretmenlikler/Dil Edebiyat/Seçmeli dersler)
	12	Çift Diploma Program anlaşmaları sayısı (Sunny Cortland)
Kategori5:Kurum Desteği	13	Kütüphanedeki yabancı kitap sayısı
	14	Kurumun öğretim görevlilerine sağladığı destek (Kültürlerarası Anlayış Ölçeği – Kurumsal Destek alt boyutu ortalama puanı)

Envanter göstergelerinin puan ağırlığı, yükseköğretimde eğitim yönetimi uzmanı ve yükseköğretimde uluslararasılaşma üzerine çalışmalar yapan dokuz öğretim görevlisi tarafından belirlenmiştir (EK-5). Uzmanlardan, tüm göstergeleri 100 puana tamamlayacak şekilde, maddelere puan atamaları istenmiş, daha sonra uzman ortalamaları ile her bir göstergenin ağırlıklandırılmış puanı hesaplanmıştır. Puanlayıcılar arası güvenilirlik için parametrik olmayan testlerde hesaplanan Kendal Uyum Katsayısı (Kendal's Coefficient of Concordance) sonucunda Cronbach Alpha değeri 0,76 olarak elde edilmiştir. Puanlayıcılar arası korelasyon matrixi aşağıda verilmiştir. Her bir gösterge için, dokuz uzmanın verdikleri puanların ortalamaları alınmış ve gösterge ağırlığı ve kategori ağırlığı hesaplanmıştır.

Tablo 3.4. Yükseköğretim kurumları için uluslararasılaşmanın değerlendirilmesi envanteri puanlayıcılar gösterge ortalamaları

	G1	G2	G3	G4	G5	G6	G7	G8	G9	G10	G11	G12	G13	G14
N (Geçerli)	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9
Ort.	12,0	5,78	7,11	5,0	6,89	9,22	8,67	5,33	7,56	7,78	3,78	6,56	5,22	9,0
Mod	10,0	4.0 ^a	5.0 ^a	5,0	5,0	3.0 ^a	15,0	3.0 ^a	10,0	10,0	2.0 ^a	5,0	5,0	10,0
Standart Sapma	4,66	2,05	2,26	1,73	2,20	4,35	4,50	2,78	2,51	2,33	1,56	4,0	2,11	2,6
Min.	5,0	3,0	4,0	2,0	4,0	3,0	3,0	3,0	3,0	5,0	2,0	3,0	2,0	5,0
Mak.	20,0	9,0	10,0	8,0	10,0	16,0	15,0	10,0	10,0	10,0	6,0	15,0	10,0	13,0

Puanlayıcılar tarafından en yüksek ortalama 12 puan ile 1. Gösterge'ye "Kampüsteki tam zamanlı yabancı lisans/lisansüstü öğrencisi oranı" verilmiştir. 1. Göstergenin puanlayıcılardan aldığı en yüksek puan 20 olmuştur. En düşük ortalamanın ise 3,78 puan ile 11. Gösterge'ye "Az öğretilen dillerin sayısı Öğretmenlikler/Dil Edebiyat/Seçmeli dersler)" verildiği görülmektedir. 11. Göstergenin puanlayıcılardan aldığı en yüksek puan 6 olmuştur.

Tablo 3.5. Yükseköğretim kurumları için uluslararasılaşmanın değerlendirilmesi envanteri puanlayıcılar kategori ortalamaları

	Kategori1	Kategori2	Kategori3	Kategori4	Kategori5
N	Geçerli	9	9	9	9
Ortalama	29,89	30,11	15,33	10,33	14,22
Mod	26,00	35,00	20,00	5,00	15,00
Standart Sapma	7,74	8,36	4,61	5,05	2,82
Minimum	20,00	17,00	8,00	5,00	10,00
Maksimum	41,00	45,00	20,00	20,00	18,00

Puanlayıcılar tarafından en yüksek ortalama, ikinci kategori olan Öğretim Görevlisi Özellikleri (30,11) olarak görülmektedir, ikinci en yüksek kategori ortalaması Öğrenci Özellikleri (29,89), üçüncü sıradaki kategori Bilimsel Oryantasyon (15,33), dördüncü sıradaki kategori Kurum Desteği (14,22) ve en düşük kategori ortalaması ise Program İçeriği (10,33) olarak hesaplanmıştır.

Tablo 3.6. Yükseköğretim kurumları için uluslararasılaşmanın değerlendirilmesi envanteri puanlayıcılar arası korelasyon matrisi

	U1	U2	U3	U4	U5	U6	U7	U8	U9
1	1,000	-0,146	0,339	-0,034	-0,113	0,558	0,782	0,535	0,496
2	-0,146	1,000	-0,126	-0,041	0,527	0,311	0,271	0,331	-0,037
3	0,339	-0,126	1,000	0,538	-0,309	0,102	0,245	0,467	0,550
4	-0,034	-0,041	0,538	1,000	0,033	-0,246	-0,279	0,496	0,301
5	-0,113	0,527	-0,309	0,033	1,000	0,467	0,212	0,107	-0,152
6	0,558	0,311	0,102	-0,246	0,467	1,000	0,882	0,377	0,281
7	0,782	0,271	0,245	-0,279	0,212	0,882	1,000	0,517	0,480
8	0,535	0,331	0,467	0,496	0,107	0,377	0,517	1,000	0,555
9	0,496	-0,037	0,550	0,301	-0,152	0,281	0,480	0,555	1,000

Puanlayıcılar arası korelasyon matrisine göre, Uzman7 ve Uzman8'in üç puanlayıcı ile arasında yüksek korelasyon bulunmaktadır. Uzman6 ile iki puanlayıcı arasındaki korelasyon yüksek çıkmıştır. Diğer uzmanların sadece bir uzman ile korelasyonlarının yüksek olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Öncelikli olarak, araştırmada uluslararasılaşmanın değerlendirilmesinin ortaya konacağı üniversitelerin seçimi için, 2019-2020 dünya yükseköğretim kurumları sıralamalarına giren Türk üniversitelerinin belirlenmiştir. Küresel düzeyde yükseköğretim kurumlarını derecelendiren kuruluşlar arasında QS, RUR, USNEWS ve THE sayılabilir. Uluslararasılaşma boyutunda kullanılan puanlama göstergeleri Tablo 3.7'te verilmiştir.

Tablo 3.7. Dünya yükseköğretim derecelendirme kuruluşları

Derecelendirme Kuruluşu	Uluslararasılaşma göstergeleri
QS (Quacquarelli Symonds)	- uluslararası öğretim görevlisi oranı - uluslararası Öğrenci oranını
RUR (Round University Ranking)	Uluslararası Çeşitlilik - uluslararası öğretim görevlileri - uluslararası öğrenciler - uluslararası öğretim görevlileri ile ortak yayınlanan makaleler - uluslararası düzey - bölge dışı temsiliyet

[Tablo 3.7. (Devam) Dünya yükseköğretim derecelendirme kuruluşları]

USNEWS (United States News)	- uluslararası işbirliği - uluslararası öğretim görevlileri ile ortak yayınlanan makaleler
THE (Times Higher Education)	- uluslararası öğretim görevlisi - uluslararası öğrenci - uluslararası yayın

Bu araştırma kapsamındaki yükseköğretim kurumları, dünya yükseköğretim kurumları derecelendirme kuruluşlarından THE (Times Higher Education)'nın 2019 ve 2020 Dünya Yükseköğretim Kurumları Dereceleri dikkate alınarak seçilmiştir (Tablo 3.8). THE, yükseköğretim kurumlarını derecelendirmede; Öğretim, Araştırma, Alıntılanma, Endüstri geliri ve Uluslararası görünüm kriterlerini kullanmaktadır. Uluslararası görünüm göstergeleri olarak belirlenen yabancı öğretim görevlisi, yabancı öğrenci ve uluslararası yayın toplam derecelendirme puanına %7,5 oranında katkıda bulunmaktadır. Bu araştırmada THE Dünya Yükseköğretim Kurumları Sıralaması 2019-2020 listelerinin kullanılmasının ilk gerekçesi, uluslararasılaşma göstergesinin en yüksek oranda toplam puana katkı sağlamasıdır. İkinci olarak, THE derecelendirmelerinin hakem görüşüne dayanmasıdır (Ioannidis vd., 2007). Üçüncü ve son olarak da, internet ortamından erişilebilirliği en yaygın ve uzun süreli geçmiş olan derecelendirme kuruluşu olmasıdır (Ioannidis vd., 2007).

Tablo 3.8. Dünya üniversite sıralamaları-Türkiye (THE, 2019-2020)

Kurum	THE (Times Higher Education) Sıra		Uluslararası Görünüm Puanı		Üniversite Türü
	2019	2020	2019	2020	
1. İhsan Doğramacı Bilkent Üniversitesi	501-600	501-600	61	62.8	Vakıf
2. Koç Üniversitesi	401-500	501-600	53.8	49.7	Vakıf
3. Boğaziçi Üniversitesi	501-600	601-800	46.0	41.8	Devlet
4. Bahçeşehir Üniversitesi	1001+	1001+	40.8	40.8	Vakıf
5. Atılım Üniversitesi	801-1000	801-1000	33.0	35.3	Vakıf
6. İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü	1001+	1001+	30.2	30.4	Devlet

[Tablo 3.8. (Devam) Dünya üniversite sıralamaları-Türkiye (THE, 2019-2020)]

Kurum	THE (Times Higher Education) Sıra		Uluslararası Görünüm Puanı		Üniversite Türü
	2019	2020	2019	2020	
7. ODTÜ	601-800	601-800	29.9	30.4	Devlet
8. Gebze Teknik Üni.	801-1000	1001+	28.1	27.5	Devlet
9. İstanbul Üniversitesi	801-1000	801-1000	27.3	27.1	Devlet
10. İstanbul Teknik Üni.	601-800	601-800	26.1	26.8	Devlet
11. Hacettepe Üni.	501-600	501-600	24.4	25.0	Devlet
12. Marmara Üniversitesi	1001+	1001+	22.2	22.9	Devlet
13. Ankara Üniversitesi	1001+	1001+	21.7	22.5	Devlet
14. Erciyes Üniversitesi	801-1000	1001+	21.7	21.5	Devlet
15. Ondokuz Mayıs Üni.	1001+	1001+	20.3	22.1	Devlet
16. Akdeniz Üniversitesi	1001+	1001+	19.6	17.2	Devlet
17. Çukurova Üni.	1001+	1001+	19.1	19.4	Devlet
18. Dokuz Eylül Üni.	1001+	1001+	17.6	18.4	Devlet
19. Anadolu Üniversitesi	801-1000	1001+	16.4	17.3	Devlet
20. Gazi Üniversitesi	1001+	1001+	16.2	16.6	Devlet
21. Karabük Üniversitesi	-	801-1000	-	30.6	Devlet
22. Ege Üniversitesi	-	1001+	-	22.1	Devlet
23. Yıldız Teknik Üni.	-	1001+	-	21.1	Devlet
24. İstanbul Medipol Üni.	-	1001+	-	20.9	Vakıf
25. Selçuk Üniversitesi	-	1001+	-	19.8	Devlet
26. Süleyman Dem.Üni.	-	1001+	-	17.6	Devlet
27. Tok. Gaziosmanp. Ü.	-	1001+	-	16.6	Devlet
28. Başkent Üniversitesi	-	1001+	-	14.2	Vakıf

Öncelikle “Yükseköğretim Kurumları için Uluslararasılaşmanın Değerlendirilmesi Envanteri” nde yer alan tüm göstergeler için sayısal veriler, Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), Yükseköğretim Kurumu İstatistikleri ve Yükseköğretim Kurumlarının internet sitelerinden elde edilmiştir. Eksik olan veriler için yazışmalar yapılmıştır. “Kültürlerarası Anlayış Ölçeği” uygulanmış ve Yükseköğretim Kurumlarının ortalama puanları gösterge verisi olarak işlenmiştir.

Tablo 3.9. *Yükseköğretim kurumları için uluslararasılaşmanın değerlendirilmesi envanteri verileri*

YÖ KURUMU	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Akdeniz Ü.	4,38	67	146	1,78	1,35	30	11	4,2	58	1034	3	2	15924	3,2
Anadolu Ü.	29,0	11	81	0,85	0,79	6	3	4,0	24	432	5	3	129904	3,3
Ankara Ü.	5,21	204	104	16,90	2,11	30	15	4,1	44	853	8	2	339678	3,2
Atılım Ü.	1,48	19	0	63,32	4,41	6	18	4,1	19	175	7	0	30649	3,7
Bahçeşehir Ü.	14,9	0	60	84,19	5,05	10	18	4,0	20	130	0	3	62244	4,1
Başkent Ü.	1,10	16	0	0,73	2,46	4	2	4,0	29	257	8	0	47044	3,6
Boğaziçi Ü.	2,03	330	78	100,0	8,81	2	12	4,6	34	543	9	0	460873	2,0
Çukurova Ü.	4,26	99	74	15,22	1,38	1	1	4,2	38	939	2	1	52094	3,1
DokuzEylül	1,69	129	143	13,14	1,34	14	70	4,2	61	326	2	1	98960	2,7
Ege Ü.	2,47	190	90	1,60	0,35	84	10	4,2	40	557	3	6	88994	3,3
Erciyes Ü.	3,52	82	20	4,74	2,07	0	102	4,1	44	285	2	0	59333	3,4
Gazi Ü.	2,54	96	62	8,63	0,08	10	10	4,1	39	288	2	1	81928	3,4
Gebze Teknik	1,95	19	0	0,00	2,27	6	12	4,2	8	145	3	0	9862	3,4
Hacettepe Ü.	2,87	171	116	32,22	1,65	189	186	4,3	101	564	12	0	199820	3,5
İ.D.Bilkent Ü	4,39	177	26	100,0	20,40	8	14	4,3	16	335	9	0	360067	3,9
İstanbul Ü.	9,61	68	194	14,12	2,22	80	32	3,9	7	137	5	4	120602	3,5
İst.Medipol Ü	1,58	19	22	1,13	2,27	6	2	4,2	16	201	0	0	5912	3,3
İst.Teknik Ü.	7,38	0	325	56,07	2,69	20	20	4,3	58	2623	7	11	201461	3,5
İzmir YTE	3,18	53	9	50,00	2,46	0	2	4,3	6	220	4	0	30510	3,9
Karabük Ü.	11,5	90	27	9,38	0,26	15	2	4,0	15	138	9	0	4967	3,5
Koç Ü.	5,23	102	55	100,0	13,39	17	23	4,5	20	291	7	0	164094	4,3
Marmara Ü.	3,73	2	415	26,57	2,23	26	35	4,2	30	753	2	2	94606	2,9
ODTÜ	5,50	205	0	100,0	4,97	44	62	4,2	56	669	10	4	401826	3,7
OMÜ	14,2	65	219	4,61	1,33	19	17	4,1	26	519	3	0	45158	2,8
Selçuk Ü.	2,77	48	443	4,06	0,87	23	16	4,1	10	138	4	1	35230	3,1
Süley.Dem.Ü.	2,71	115	54	0,15	1,03	23	30	4,2	48	548	0	0	36460	3,8
Tokat Gazi. Ü	1,54	86	11	50,05	0,52	2	9	4,0	13	114	0	0	22759	3,5
Yıldız Teknik	4,48	366	147	12,64	1,09	39	40	4,0	23	681	1	0	77653	3,7

Envanter verilerindeki, sayısal verilerin farklılıklarını ortadan kaldırmak için her bir verinin z skoru hesaplanarak, sayısal veriler standart hale getirilmiştir. Her bir göstergede elde edilen z skorları, gösterge ağırlığı ile çarpılarak, her bir kurumun, her bir göstergeden aldığı puanlar hesaplanmıştır. Her bir kurum için elde edilen puanlara, negatif değerlerden kurtarabilmek için 100 puan eklenmiştir. Bu hesaplama sonucunda, her bir kurumun

ağırlıklandırılmış skorlar ile kurum puanları elde edilmiştir. Bir diğer hesaplama, gösterge maddeleri ağırlıklandırılmadan her bir kurumun toplam puanı çıkarılarak yapılmıştır. Bu iki hesaplama sonucunda her bir kurumun toplam puanların ve bu puanlar dikkate alınarak elde edilen sıralamaların Spearmanın Rho katsayısı hesaplaması yapılmıştır. Yükseköğretim Kurumları için Uluslararasılaşmanın Değerlendirilmesi Envanteri, ağırlıklandırılmış ve ağırlıklandırılmamış puan sıralamaları için Spearman'ın Rho katsayısı aşağıda verilmiştir. Bu hesaplama göre elde edilen korelasyon katsayısı ,982'dir. Bu değer, iki sıralama arasında kuvvetli bir monotonik ilişki bulunmakta olduğunu göstermektedir.

Tablo 3.10. *Yükseköğretim kurumları için uluslararasılaşmanın değerlendirilmesi envanteri ağırlıklandırılmış ve ağırlıklandırılmamış puan sıralamaları için spearman'ın rho katsayısı*

Korelasyonlar			Ağırlıksız	Ağırlıklı
Spearman's rho	Ağırlıksız Puanlar	Korelasyon Katsayısı	1,000	.982**
		AnlamlılıkDüzeyi (2yönlü)		0,000
		S	28	28
	Ağırlıklı Puanlar	Korelasyon Katsayısı	.982**	1,000
		AnlamlılıkDüzeyi (2yönlü)	0,000	
		S	28	28

** . Korelasyon Anlamlılık Düzeyi 0.01 (2yönlü).

Envanter göstergelerine atanan ağırlıklı puanlar ve ağırlıksız puanlar arası korelasyonları elde etmek amacıyla, Spearman Rho hesaplaması yapılmıştır. Ağırlıklı puanlar ile ağırlıksız puanlar arasında yüksek dereceli bir ilişki düzeyi (,982) olduğu sonucu elde edilmiştir. Bu bulgu ışığında, yükseköğretim kurumlarının ağırlıklı puanlarla hesaplanan uluslararasılaşma düzeylerinin, ağırlıksız puanlar ile hesaplanan uluslararasılaşma düzeylerinden çok fazla farklılaşmayacağı sonucu çıkarılabilir.

3.3.2. Yükseköğretim kurumları için kültürlerarası anlayış ölçeğinin geliştirilmesi

Kültürlerarası anlayış, kavram olarak işletme biliminde ortaya çıkmış ve halen özellikle küçük ölçekli işletmelerde yapılan araştırmalarda çokça kullanılmaktadır. Kavramın işletme alanında doğması ve gelişmesi, geliştirilen ölçüm araçlarının hizmet ya da mal üretilip, pazarlayan işletmelere yönelik olması sonucunu doğurmuştur. Kültürlerarası

anlayış kavramını, eğitim kurumlarında ölçümleyebilmek için iki aşamalı bir yol izlenmiştir. Birinci aşamada, madde havuzu oluşturularak ölçek formu yapılandırılmıştır. İkinci aşamada ise, pilot uygulama sonrasında ölçeğin geçerlik ve güvenirlik düzeyleri belirlenmiştir. Bu aşamada, açımlayıcı faktör analizi (AFA) ve doğrulayıcı faktör analizi (DFA) yapılarak, ölçeğin geçerliği belirlenmiştir. Ölçek geliştirme aşamaları uygulanırken hem nicel hem de nitel araştırma tekniklerinden yararlanılmıştır. Ölçek geliştirme aşamaları takip eden bölümlerde detaylı bir şekilde ortaya konmuştur.

3.3.2.1. *Madde havuzunun oluşturulması ve ölçek formunun yapılandırılması*

Araştırmacı tarafından kapsamlı bir alanyazın taraması ile elde edilen Kültürlerarası Anlayış (Global Mindset) unsurlarına ilişkin görüşme soruları oluşturulmuştur. Görüşme soruları oluşturulurken, daha önce işletmelerde kullanılmak üzere geliştirilmiş ölçekler ve kavrama ilişkin kuramsal altyapı, detaylı ve kapsamlı bir şekilde incelenmiştir.

Eğitim alanındaki uzman görüşlerinden elde edilen içeriğin oluşturulabilmesi için altı adet açık uçlu görüşme sorusu hazırlanmıştır. Görüşme sorularının anlaşılabilirlik, uygunluk, kapsam geçerliliği ve dil kullanımı açılarından değerlendirilmesi için uzman görüşleri alınmış ve yapılan değişiklikler sonucunda altı açık uçlu sorudan oluşan görüşme formu oluşturulmuştur. Görüşme yapılacak uzmanlar, seçkisiz olmayan örneklem yöntemlerinden, örneklemin problemle ilgili olarak kendi içinde benzeşik farklı durumlardan oluşturulmasıyla (Çokluk vd., 2012) uygulanan maksimum çeşitlilik örnekleme kullanılarak belirlenmiştir. Yarı yapılandırılmış görüşme yapılan öğretim görevlileri ile ilgili demografik veriler Tablo 3.11’de sunulmuştur.

Tablo 3.11. Yarı yapılandırılmış görüşme yapılan öğretim görevlilerine ilişkin bilgiler

Katılımcı	Cinsiyet	Unvan	Kurum	Anabilim Dalı
1	Kadın	Dr. Öğr. Üyesi	Anadolu Üniversitesi	Uzaktan Eğitim
2	Erkek	Prof. Dr.	Anadolu Üniversitesi	Televizyonda Yapım Yönetim
3	Kadın	Prof. Dr.	Anadolu Üniversitesi	Uzaktan Eğitim
4	Erkek	Prof. Dr.	Çanak. Onsekiz Mart Ü	Eğitim Bilimleri
5	Erkek	Prof. Dr.	Bahçeşehir Üniversitesi	Bilgisayar Yazılımı
6	Kadın	Prof. Dr.	Boğaziçi Üniversitesi	Bilgisayar Bilimleri
7	Kadın	Dr. Öğr. Üyesi	Anadolu Üniversitesi	İngiliz Dili Eğitimi
8	Kadın	Prof. Dr.	Anadolu Üniversitesi	İngiliz Dili Eğitimi
9	Erkek	Prof. Dr.	Anadolu Üniversitesi	Pazarlama
10	Erkek	Dr. Öğr. Üyesi	Anadolu Üniversitesi	Eğitim Bilimleri

Yarı yapılandırılmış görüşmelere katılan öğretim görevlilerinin cinsiyet, kurum, unvan ve anabilim dalları açısından çeşitlilik göstermelerine özen gösterilmiştir. Görüşmeden önce, gönüllülük esası dikkate alınarak, tüm katılımcılara araştırmanın amacı ve görüşme süreci ile ilgili bilgileri de içeren davetiyeler gönderilmiştir. Ön görüşmeler sonucunda, katılım sağlamak isteyen öğretim görevlileri ile görüşmelerin bir kısmı Covid-19 küresel salgını ile aynı döneme denk gelmesi sebebiyle video konferans yöntemi ile yapılabilmektedir.

Uzman görüşmelerinin tamamlanmasından sonra, içerik analizi yöntemi uygulanmıştır. Yıldırım ve Şimşek (2013)'e göre, içerik analizi yöntemi uygulanırken, dökümü yapılmış uzman görüşlerinin anlamlandırılmasına yönelik kavram ve ilişkilere ulaşılması amaçlanmaktadır. Öncelikle pilot görüşmeleri dökümlerinin analizi sonucu tema-kod anahtarı hazırlanmıştır. İki ayrı araştırmacı tarafından yapılan analizlerin karşılaştırılması sonucunda oluşturulan tema-kod dizini doğrultusunda 64 maddeden oluşan bir madde havuzu elde edilmiştir.

Hazırlanan madde havuzundaki gösterge ifadelerinin, açıklık ve anlaşılabilirlik açısından değerlendirilmesi yapmak üzere bir Türk Dili uzmanının görüşleri alınmıştır (EK-5). Ölçek formu hazırlanırken, ölçek maddelerinin yalnızca bir özelliği ölçmeye yönelik olması, açık ve anlaşılır bir şekilde ifade edilmesi (Ekici vd., 2012) ve içerik geçerliliğini sağlayıp sağlamadığını belirlemek üzere bir ölçme değerlendirme, iki eğitim yönetimi, bir İngiliz dili alanlarından olmak üzere dört uzmanın görüşüne başvurulmuştur (EK-5). Uzmanların dönütleri sonucunda 30 gösterge maddesi çıkarılmış ve 34 maddeden oluşan bir ölçek elde edilmiştir.

3.3.2.2. Pilot uygulama aracılığı ile ölçeğin geçerlilik ve güvenilirlik düzeylerinin belirlenmesi

Ölçeğin geliştirilmesi aşamasında ilk olarak pilot uygulama, seçkisiz olmayan örnekleme yöntemlerinden amaçlı örnekleme yöntemi kullanılarak seçilen, yirmi sekiz yükseköğretim kurumunda görev yapmakta olan öğretim görevlilerinden 300 öğretim görevlisi ile gerçekleştirilmiştir. AFA uygulamasına katılan öğretim görevlilerinin demografik verileri Tablo 3.12’de verilmiştir.

Tablo 3.12. AFA uygulamasına katılan öğretim görevlilerinin demografik verileri

Özellik	Değişken	f	%
Cinsiyet	Erkek	112	37,33
	Kadın	188	62,67
Yaş	20-30	39	13,00
	31-40	93	31,00
	41-50	90	30,00
	51-60	62	20,67
	60+	16	5,33
Unvan	Prof. Dr.	56	18,67
	Doç. Dr.	67	22,33
	Dr. Öğr. Üyesi	55	18,00
	Öğr. Gör. Dr.	15	5,00
	Öğr. Görevlisi	19	6,33
	Arş. Gör.	85	28,33
	Diğer	4	1,33

“Yükseköğretim Kurumları için Kültürlerarası Anlayış” ölçeğinin normallik testleri yapılmış, çarpıklık ve basıklık katsayıları ± 3 değerleri içinde hesaplanmıştır. Çarpıklık ve basıklık değerlendirmeleri sonucu ölçekten çıkarılan maddeler aşağıda verilmiştir. Maddelerin uç değerlere kaymasının en olası nedeni, çok genel ifade edilmiş olmaları ve kullanılan kavramların, bireysel olarak çok farklı anlamlar taşıyabilmesi olarak düşünülmektedir.

Tablo 3.13. *Çarpıklık ve basıklık değerlendirmesi sonucu çıkarılan maddeler*

12.	Kültürel farklılıklara saygılıyım
13.	İşbirliğine açığım
21.	Evrensel değerlere (demokratik hak ve özgürlüklere) önem veriyorum
22.	Bilim etiğine uygun davranıyorum

Kaiser Meyer Olkin ve Barlett Küresellik Testi, örneklemin faktör analizi için yeterli olup olmadığını açıklar. KMO (Kaiser Mayer Olkin) 0 ile 1 arasında değer alır 1 e ne kadar yakınsa örneklem o kadar faktör analizine uygundur. KMO değerinin 0,50 den büyük olması gerekir. Bartlett testi ise, veri matrisinin birim matris olup olmadığına, değişkenler arasındaki korelasyonun yeterli olup olmadığına karar verir. Tüm korelasyon katsayıları sıfırdır boş hipotezini test eder. P value değeri <0,05 ise veri seti faktör analizi için uygundur. Bu bağlamda, ölçeğin Kaiser Meyer Olkin ve Barlett Küresellik Test sonuçları incelenmiş ve verinin Açımlayıcı Faktör Analizi için uygun olduğu anlaşılmıştır.

Tablo 3.14. *Kaiser Meyer Olkin ve Barlett küresellik testi*

Kaiser-Meyer-Olkin Örneklem Uygunluk Ölçüsü		,927
Bartlett Küresellik Testi	Yaklaşık Ki-kare	64729,173
	Serbestlik Derecesi	561
	Anlamlılık Düzeyi	,000

Ölçek geliştirme sürecinde dağılımın normalliği sağlandıktan sonra, faktör analizi kapsamında temelde iki uygulamadan söz edilmektedir. Bunlardan birincisi, yeni oluşturulmuş bir ölçeğin değişkenlerini temsil eden ifadelerin altında yatan faktör yapısını ortaya koymayı ve keşfetmeyi amaçlayan “Açımlayıcı Faktör Analizi” (Exploratory Factor Analysis); diğeri ise, daha önce kullanılmış olan bir ölçeğin, güncel olan araştırmada kullanıldığında orijinal faktör yapısına uyup uymadığını, uyuyor ise ne derece uygun olduğunu denetlemeye yarayan “Doğrulamalı Faktör Analizidir (DFA)” (Confirmatory Factor Analysis) (Suhr, 2006). Ölçeğin geliştirilmesi aşamasında, ilk uygulanması gereken Açımlayıcı Faktör Analizi, daha sonra da ortaya konan bu yeni faktör yapısının onaylanmasını öngören Doğrulamalı Faktör Analizidir. İki ardıl analiz, aynı örneklem ile

yapılmamalıdır. Çünkü, AFA için toplanan veri ile ortaya konan bir yapının doğrulayıcı faktör analizini yapmak, malumu onaylamaktan öteye gidemez (Suhr, 2006).

Madde faktör analizi (Component factor / principal component analysis), toplam varyans üzerinden hesaplama yapmaktadır. Dolayısıyla faktörler üzerinde değişkenin kendisinde gözlenen özgül varyans (unique variance) ve veri setine ilişkin açıklanamayan kısım olarak tanımlanan hata varyansı (error variance) da hesaba katılmış olur. Ancak Ortak Faktör (Common Factor Analysis) analizi yalnızca ortak varyans üzerinden hesaplamamıza yardımcı olacaktır (Gorsuch, 1990: s. 33-39). AFA metodu olarak, Temel Bileşenler Analizi (Principal Components Analysis) uygulanmış, öz değeri >1 faktörlerin çıkarılması komutu uygulanmıştır. Rotasyon metodu olarak Promax kullanılmış ve faktör yükü eşik sınırı ,40 olarak alınmıştır. Bu analiz sonucunda ,40 değeri altında kaldığı için ölçekten çıkarılan maddeler aşağıda verilmiştir.

Tablo 3.15. Açımlayıcı faktör analizi sonuçlarına göre çıkarılan maddeler

1.	Akademik amaçlı sosyal ağları etkili kullanıyorum (researchgate - linkedin - academia)
17.	Kültürel farklılıklara kolaylıkla uyum gösterebiliyorum
26.	Yerel sorunların küresel boyutta da ele alınması için çaba gösteriyorum
27.	Yerel sorunların çözümünde küresel bilgilerin kullanılabileceğini düşünüyorum

“Yükseköğretim Kurumları için Kültürlerarası Anlayış Ölçeği” alanyazın taraması ve uzman görüşleri sonrasında yapılan değerlendirmelerle, araştırmacı tarafından 6 alt boyut olarak düzenlenmiştir. Bu alt boyutlar; *Küresel Kimlik (Global Identity)*, *Küresel Kimlik Geliştirme Stratejileri (Global Strategy)*, *Esneklik (Flexibility)*, *Sürdürülebilirlik (Sustainability)*, *Kültürel Çeşitlilik (Diversity)* ve *Kurumsal Destek (Organizational Support)*’tir. Yapılan Açımlayıcı Faktör Analizi (AFA) sonuçlarına göre, ölçek 7 alt boyuttan oluşmaktadır. Göstergeler incelendiğinde, küresel faaliyetlerde ulusal temsiliyetin göstergesi olarak düşünülen göstergeler, küresel kimlik alt boyutundan ayrılmış ve araştırmacı tarafından *Ulusal/Yerel Kimlik (National/Local Identity)* alt boyutu olarak adlandırılmıştır. Analizler sonucunda, istatistiksel olarak son halini alan ölçek 34 gösterge maddesinden ve 7 alt boyuttan oluşmaktadır.

Tablo 3.16. *Yükseköğretim kurumları için kültürlerarası anlayış ölçeği açımlayıcı faktör analizi*

İfadeler	Bileşenler						
	1	2	3	4	5	6	7
M38	,872						
M36	,863						
M39	,849						
M35	,833						
M42	,828						
M37	,825						
M40	,824						
M32	,822						
M34	,819						
M31	,757						
M41	,730						
M33	,690						
M20		,791					
M19		,672					
M14		,658					
M11		,609					
M16		,544					
M18		,402					
M2			,825				
M3			,806				
M9			,738				
M10			,637				
M4			,606				
M8				,905			
M23				,783			
M6				,677			
M24					,887		
M25					,832		
M7					,625		
M29						,821	
M28						,657	
M30						,531	
M5							,752
M15							,415
Özdeğer	8,810	5,148	1,718	1,689	1,185	1,132	1,069
Varyans	25,912	15,142	5,054	4,967	3,485	3,331	3,144
Cronbach's Alpha		,894					

Açımlayıcı Faktör Analizi sonuçlarına göre, Ölçeğin Cronbach's Alpha değeri ,894 olarak hesaplanmış ve ölçeğin güvenirliğinin yüksek olduğu istatistiksel olarak ortaya konmuştur. Özdeğeri >1 olan faktörler, tabloda görülmektedir. En yüksek özdeğere sahip faktörler; 1. Faktör, Kurumsal Destek ve 2. Faktör, Esneklik faktörleridir. Diğer faktörler

sırasıyla; 3.Faktör, Küresel Kimlik, 4. Faktör, Ulusal Kimlik, 5. Faktör, Sürdürülebilirlik, 6. Faktör, Kültürel Çeşitlilik ve 7. Faktör, Küresel Strateji'dir. Açıklanan varyans tablosu da faktör analiz yöntemi ne olursa olsun önemli bir tablodur. Açıklanan varyansın toplam varyans üzerinden %50'yi geçiyor olması faktör analizinin önemli bir kriteridir. Çünkü oluşturulan faktör yapısı toplam değişken varyansının yarısından azını açıklıyor ise temsil yeteneğinden söz etmek yanlış olur (Yaşlıoğlu, 2017). Bu bağlamda, ölçeğin AFA sonucuna göre toplam varyansı %60,7'dir. Geliştirilen ölçeğin oluşturulan faktör yapısı, toplam değişken varyansını %60,7 oranında açıklamakta ve temsil etmektedir.

DFA uygulaması da AFA uygulamasına benzer şekilde, seçkisiz olmayan örnekleme yöntemlerinden amaçlı örnekleme yöntemi kullanılarak seçilen, yirmi sekiz yükseköğretim kurumunda görev yapmakta olan 313 öğretim görevlisi ile gerçekleştirilmiştir. Katılımcı öğretim görevlilerinin demografik verileri Tablo 3.17'de verilmiştir. Uygun bir ölçme modelinde faktör yüklerinin yüksek, hata varyanslarının düşük, faktör korelasyonlarının 0,85'den küçük olması beklenir. Faktör korelasyonlarının 0,85'i geçmesi ise aslında daha az faktörle model veri uyumunun sağlanabileceğini ve varlığı iddia edilen faktörlerin birbirinden ayrı kavramlar olmadıkları düşünülür (Terzi, 2019). Doğrulayıcı Faktör Analizi sonuçlarına göre, 34 tane gözlenen, 7 gizil değişken bulunmaktadır. Değişkenlerin hata payları, 12,3 ve 42,7 arasında değişmektedir. Faktör yükleri, 70,4 ve 27,4 arasında değişmektedir. Faktör korelasyonlarına göre model veri uyumu sağlanmıştır.

Tablo 3.17. DFA uygulamasına katılan öğretim görevlilerinin demografik verileri

Özellik	Değişken	f	%
Cinsiyet	Erkek	168	53,67
	Kadın	145	46,33
Yaş	20-30	55	17,57
	31-40	78	24,92
	41-50	89	28,43
	51-60	72	23,00
	60+	19	6,07
	Prof. Dr.	105	33,55
Unvan	Doç. Dr.	58	18,53
	Dr. Öğr. Üyesi	45	14,38
	Öğr. Gör. Dr.	6	1,92
	Öğr. Görevlisi	8	2,56
	Arş. Gör. Dr.	22	7,03
	Arş. Gör.	66	21,09
	Diğer	3	0,96

Tablo 3.18. Yükseköğretim kurumları için kültürlerarası anlayış ölçeği

Alt Boyut	S	Gösterge Maddeleri	Kesinlikle Katılmıyorum					Kesinlikle Katılıyorum				
			1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
KÜRESEL KİMLİK	1	Yabancı dil yeterliğim iyidir										
	2	Akademik çalışma alanıma ilişkin uluslararası alanyazına hakimim										
	3	Uluslararası platformlarda kurumumun imajına katkıda bulunmaya çalışıyorum										
	4	Uluslararası akademisyenlerden oluşan bir ağa dahilim										
	5	Uluslararası etkinliklerde / mesleki kuruluşlarda idari görevler alıyorum										
ULUSAL/ YEREL KİMLİK	6	Akademik kimliğimi markalaştırmaya çalışıyorum										
	7	Ulusal değerlerin temsiliyetine önem veriyorum										
	8	Ulusal imaja katkı sağlamak için çaba gösteriyorum										
	9	Akademisyenliği memuriyet olarak görmüyorum										
KÜRESEL STRATEJİ	10	Disiplinlerarası çalışmalara katılıyorum										
	11	Eleştirel düşüncelere açığım										
ESNEKLİK	12	İşimle ilgili beklentilerim ve yapabileceklerim konusunda şeffaf davranıyorum										
	13	Farklı bakış açıları üretebiliyorum										
	14	Kurumsal standartların yakalanması için çaba gösteriyorum										
	15	Eğitimin ilkelerinden ödün vermiyorum										
	16	Nesnel (objektif) bir duruşum var										
SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK	17	Akademik çalışmalarım için zamanımdan fedakarlık yapabilirim										
	18	Bilimsel bir ürün ortaya koymak için istikrarlı bir şekilde çaba gösteriyorum										
	19	Etki değeri yüksek dergilerde uluslararası yayın yapmaya çalışıyorum										
KÜLTÜREL ÇEŞİTLİLİK	20	Yükseköğretim kurumlarında akademik vesayet / akademik klanlar sistemine karşıyım										
	21	Yükseköğretim kurumlarında farklı uluslardan kadroların oluşturulmasını destekliyorum										
	22	Öğretim yöntemlerimin çeşitli olmasına önem veriyorum										
KURUMSAL DESTEK	23	Yükseköğretim kurumum, kurumsal ödüllendirme mekanizmaları oluşturuyor										
	24	Yükseköğretim kurumum, akademik özgürlükleri destekliyor										
	25	Yükseköğretim kurumum, ülkemizdeki diğer üniversiteler ile akademisyen değişimi olanakları sunuyor										
	26	Yükseköğretim kurumum, akademik performans standartlarını küresel rekabete göre belirliyor										
	27	Yükseköğretim kurumum, akademik performans standartlarını titizlikle uyguluyor										
	28	Yükseköğretim kurumum, demokratik hak ve özgürlüklerin sağlanması için, kurumsal olarak çaba sergiliyor										
	29	Yükseköğretim kurumum, uluslararası kültürel çeşitliliği destekleyici anlaşmalarda rol üstleniyor										
	30	Yükseköğretim kurumum, kurum kültürünü akademik kaliteden ödün vermeyecek biçimde geliştiriyor										
	31	Yükseköğretim kurumum, akademinin özlük haklarını geliştiriyor/iyileştiriyor										
	32	Yükseköğretim kurumum, kurum içinde kültürel çeşitlilikten kaynaklanan sorunların takibi/çözümü için mekanizmalar oluşturuyor										
	33	Yükseköğretim kurumum, kültürel oryantasyon eğitimleri veriyor (gelen-giden akademisyen ve gelen-giden öğrenci için)										
	34	Yükseköğretim kurumum, kurum imajının uluslararası ölçekte iyileşmesi için çaba gösteriyor										

3.3.3. Kişisel bilgi formu

Yükseköğretim kurumları için kültürlerarası anlayış ölçeği katılımcılarının demografik verilerini elde etmek amacıyla, araştırmacı tarafından Kişisel Bilgi Formu hazırlanmıştır (EK-4). Bu form içerisinde öğretim görevlilerinin, yaş, akademik ünvan, çalıştıkları fakülte, yükseköğretimdeki hizmet süreleri, çalıştıkları üniversite, idari görevleri, yurt dışında öğrenim görme ya da çalışma süresi ve yurt dışında bulunma sayısı gibi özelliklerine ilişkin bilgilere yer verilmiştir.

3.4. Veri Toplama Süreci

Araştırmada kullanılacak olan Yükseköğretim Kurumları için Uluslararasılaşmanın Değerlendirilmesi Envanteri için, elektronik posta yolu ile araştırmacılardan izin temin edilmiştir (EK-2). Envanterin Türkiye yükseköğretim kurumlarına uyarlaması yapılmış ve envanter göstergeleri oluşturulmuştur. Envanter göstergelerindeki sayısal veriler, öncelikle Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) verilerinden, Yükseköğretim Kurumu İstatistik verilerinden ve Yükseköğretim Kurumlarının internet sitelerinden elde edilen verilerden elde edilmiştir. Eksik olan veriler için TÜİK, YÖK ve yükseköğretim kurumlarının ilgili birimleri ile yazışmalar yapılarak, eksik verilerin tamamlanması sağlanmıştır. “Kültürlerarası Anlayış Ölçeği” uygulanmış ve elde edilen veriler, ilgili göstergelere yükseköğretim kurumlarının ortalama puanları olarak işlenmiştir.

Araştırma kapsamında geliştirilen Yükseköğretim Kurumları için Kültürlerarası Anlayış Ölçeği’nin madde havuzunun oluşturulması için alanyazın taraması yapılmış ve görüşme tekniği ile de desteklenmiştir. Araştırma evreninin yirmi sekiz yükseköğretim kurumunu kapsamaması ve verilerin ulaşılabilirliğinin mümkün ve ekonomik olması sebebiyle, ölçek uygulamaları yirmi sekiz yüksek öğretim kurumunda görev yapan öğretim görevlileri ile yürütülmüştür. Araştırmanın yürütüleceği yirmi sekiz yükseköğretim kurumundan uygulama izinleri alınmıştır (EK-3). Ölçek geliştirme aşamasında gerçekleştirilen yarı yapılandırılmış görüşmeler için görüşme soruları hazırlanmış, geçerlilik ve kapsayıcılık açısından gerekli düzenlemeler yapıldıktan sonra, belirlenen uzmanlara, araştırma amacı ve görüşme sorularını içeren görüşme davetleri elektronik posta yolu ile gönderilmiştir (EK-5). Görüşme davetini kabul eden, farklı yükseköğretim kurumlarında görev yapan, farklı

alanlardan ve farklı unvanlara sahip olan ğretim görevlileri ile görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Görüşmeler, katılımcıların izni alınarak video konferans yöntemiyle kayıt altına alınmıştır. Ortalama bir saat süren görüşmeler esnasında, görüşme sorularına verilen cevaplara derinlik kazandıracak ve cevapların gerekçelerini detaylandırarak sorular yöneltilmiştir.

Veri toplama aracının geçerlik ve güvenirliğini ortaya koymak için yapılan pilot uygulama, 2020-2021 gz döneminde, araştırma kapsamındaki yirmi sekiz yükseköğretim kurumunun rastlantısal olarak seçilen farklı birimlerinde görev yapan ğretim görevlilerine evrimii veri toplama aracı (Google Form) gönderilerek gerçekleştirilmiştir.

Yükseköğretim Kurumları için Kültürlerarası Anlayış leği'nin uygulaması, 2020-2021 bahar döneminde yapılmıştır. Araştırma verileri, evrimii veri toplama aracı (Google Form) gönderilerek gerçekleştirilmiştir. Oluşturulan evrimii veri toplama aracında öncelikle, araştırmanın amacı ve önemi hakkında bilgi verilmiş ve araştırmaya katılım gönüllülük onayı istenmiştir. Araştırma sonuçlarının, talep edilmesi halinde katılımcılar ile paylaşılabileceği de ifade edilmiştir.

3.5. Verilerin zmlenmesi

Bu çalışmada, nicel ve nitel yöntemler birlikte kullanılarak araştırma sorularına cevap vermeye çalışılmıştır. Öncelikle, yükseköğretim kurumları için uluslararasılaşmanın değerlendirilmesi envanterinin Türk yükseköğretim sistemine uyarlamasının yapılabilmesi için uzman görüşlerine başvurulmuştur (EK-5). Farklı uzmanlardan alınan görüşlerin analizi sonucunda envanter kategorileri ve göstergeleri Türk yükseköğretim sistemine uyarlanmıştır. Elde edilen on dört göstergeli envanterin, yükseköğretim kurumları için uluslararasılaşmanın değerlendirilmesinde kullanılabilmesi amacıyla uzman görüşleri doğrultusunda gösterge ağırlıkları belirlenmiştir. Gösterge verilerinin on dört maddeden oluşması ve evrenin yirmi sekiz yükseköğretim kurumu ile sınırlı olması sebebiyle envanter verilerinin analizinde non-parametrik testler kullanılmıştır. Puanlayıcılar arası güvenilirlik için parametrik olmayan testlerde hesaplanan Kendal Uyum Katsayısı (Kendal's Coefficient of Concordance) sonucunda Cronbach Alpha değerı 0,76 olarak elde edilmiştir. Bu sonuca göre, envanter "oldukça güvenilir" olarak kabul edilebilmektedir. Cronbach Alpha değerı, parametrik olmayan testlerde çok yaygın olarak kullanılmaktadır. Bunun sebebi, diğer güvenilirlik hesaplamalarına (test-tekrar-test) kıyasla tek bir ölçüm ile güvenilirliğin

hesaplanabilmesidir (Cohen ve Swerdlik, 2010). Diğer bir hesaplama, envanter göstergelerine atanan ağırlıklı puanlar dikkate alınarak, puanlayıcılar arası korelasyon matrisinin hesaplanmasıdır. Puanlayıcılar arası korelasyon matrisi hesaplanmasının amacı, verilen puanlar arasındaki ilişkinin incelenerek puanlamaların güvenilirliğini ortaya koymaktır.

Envanter göstergeleri için sayısal veriler, TÜİK, YÖK, yükseköğretim kurumlarının web siteleri ve kurumlar ile yazışmalar yapılarak elde edilmiştir. Envanter verilerindeki, sayısal verilerin farklılıklarını ortadan kaldırmak için her bir verinin z skoru hesaplanarak, sayısal veriler standart hale getirilmiştir. Her bir göstergede elde edilen z skorları, gösterge ağırlığı ile çarpılarak, her bir kurumun, her bir göstergeden aldığı puanlar hesaplanmıştır. Her bir kurum için elde edilen puanlara, negatif değerlerden kurtarabilmek için 100 puan eklenmiştir. Bu hesaplama sonucunda, her bir kurumun ağırlıklandırılmış skorlar ile kurum puanları elde edilmiştir. Bir diğer hesaplama, gösterge maddeleri ağırlıklandırılmadan her bir kurumun toplam puanı çıkarılarak yapılmıştır. Kurumların puanlarının hesaplanmasında EXCEL 2010 programı kullanılmıştır. Bu iki hesaplama sonucunda her bir kurumun toplam puanların ve bu puanlar dikkate alınarak elde edilen sıralamaların Spearmanın Rho katsayısı hesaplaması yapılmıştır. Spearman Rho Katsayısı, parametrik olmayan bir istatistik ölçüsüdür ve iki değişken arasındaki bağımlılık, yani korelasyon, ölçüsü olarak bulunup kullanılır. Bu demektir ki, Spearman Rho (ρ) katsayısı iki değişken için çokluluklar dağılımı hakkında hiçbir varsayım yapmayarak, bu iki değişken arasında bulunan bağlantının herhangi bir monotonik fonksiyon ile ne kadar iyi betimlenebileceğini değerlendirmek amaçlı incelemedir (Büyüköztürk, 2007). Yükseköğretim Kurumları için Uluslararasılaşmanın Değerlendirilmesi Envanteri, ağırlıklandırılmış ve ağırlıklandırılmamış puan sıralamaları için Spearman'ın Rho korelasyon katsayısı ,982'dir. Bu değer, iki sıralama arasında kuvvetli bir monotonik ilişki bulunmakta olduğunu göstermektedir. Araştırmanın envanter verileri -Cronbach Alpha, Spearman Rho ve korelasyon katsayısı-, SPSS 22 paket programı kullanılarak hesaplanmıştır.

Araştırmanın ikinci alt amacı, "THE dünya üniversiteler listesinde yer alan yirmi sekiz Türk yükseköğretim kurumunun uluslararasılaşması, yükseköğretim kurumunun vakıf üniversitesi ya da devlet üniversitesi olmasına göre istatistiksel olarak anlamlı bir şekilde değişmekte midir?" şeklindedir. Envanterin uygulandığı evrenin, <30 olması sebebiyle

araştırma sorusuna cevap verebilmek için yapılacak analizlerde parametrik olmayan testler kullanılmıştır. Mann-Whitney U testi, bağımsız örneklem t testine alternatif olan parametrik olmayan bir testtir. Bu test, benzer popülasyondan gelen iki bağımsız grup arasında ortalama farkına bakmak, ve gruplar arasında fark ya da eşitliği belirlemek için kullanılır (Büyüköztürk, 2007). Yükseköğretim kurumlarının türüne göre ortalamalarında anlamlı farklılık olup olmadığı parametrik olmayan testlerden Mann-Whitney U Testi yapılarak ortaya konmuştur.

Araştırma kapsamında kullanılan bir diğer veri toplama aracı kültürlerarası anlayış ölçeğidir. Araştırmacı tarafından geliştirilen ölçek, ölçek geliştirme aşamaları takip edilerek oluşturulmuştur. Araştırmanın amaçlarına yanıt verebilmek amacıyla yapılacak nicel çözümlemeler SPSS 21 ve LISREL Graphics programları ile yapılmıştır. İstatistiksel hesaplamalarda anlamlılık düzeyi için “,05” değeri kabul edilmiştir. Korelasyon analizlerinin bulguları yorumlanırken “,01” anlamlılık düzeyi dikkate alınmıştır. Normal dağılıma uygunluk, varyansların homojenliği, AFA ve korelasyon analizi uygulamalarında SPSS 21 programı kullanılmıştır. DFA uygulaması için LISREL programından yararlanılmıştır.

Veri çözümlemesi yapılabilmesi için uygun istatistiksel analiz tekniğine karar verebilmek için verilerin normal dağılım koşulunu sağlayıp sağlamadığı çarpıklık ve basıklık katsayıları temel alınarak incelenmiştir. Yükseköğretim Kurumları için Kültürlerarası Anlayış Ölçeği’nin boyutlarına ilişkin çarpıklık ve basıklık değerleri, alanyazında normal dağılım için önerilen -1 ile +1 (Huck, 2012) aralığı içinde yer aldığı belirlenmiştir.

Araştırmanın üçüncü alt amacı, “Yükseköğretim kurumlarında çalışan akademisyenlerin sahip oldukları küresel anlayış unsurlarına ilişkin görüşleri nelerdir?” şeklinde ifade edilmiştir. Bu alt amaca cevap vermek için betimsel istatistiklerden, aritmetik ortalama, standart sapma, en düşük ve en yüksek değerler analizlerinden yararlanılmıştır.

4. BULGULAR

Bu bölümde, araştırma verilerinin analizinden elde edilen bulgulara ilişkin tablo ve açıklamalar yer almaktadır. Bulguların ikincil başlık sıralaması yapılırken, araştırmanın alt amaçlarının sıralaması ile aynı olmasına dikkat edilmiştir. Bu bağlamda, bulguların sunumu dört başlık altında düzenlenmiştir.

4.1. Yükseköğretim Kurumlarında Uluslararasılaşmanın Değerlendirmesi 'ne İlişkin Bulgular

THE dünya üniversiteler listesinde yer alan yirmi sekiz Türk yükseköğretim kurumunun uluslararasılaşmasını değerlendirmek amacıyla geliştirilen, “Yükseköğretim Kurumları için Uluslararasılaşmanın Değerlendirilmesi Envanteri” (YKUDE) verileri tamamlanarak, değerlendirme sonuçlarına göre sıralama listeleri oluşturulmuştur.

Tablo 4.1. YKUDE ağırlıklandırılmış ve ağırlıklandırılmamış puan sıralamaları

S	Kurum	Ağırlıklandırılmış Puan	Ağırlıklandırılmamış Puan	Ağırlıklandırılmış Sıra	Ağırlıklandırılmamış Sıra
1	Hacettepe Ü.	211,52	115,06	1	1
2	İstanbul Teknik Ü.	191,06	113,17	2	2
3	Orta Doğu TÜ.	167,15	111,10	3	3
4	İ.D. Bilkent Ü.	144,14	108,47	4	4
5	Koç Ü.	141,32	107,07	5	6
6	Boğaziçi Ü.	118,52	107,13	6	5
7	Ankara Ü.	118,09	103,56	7	7
8	Anadolu Ü.	116,14	99,35	8	13
9	Ege Ü.	112,00	101,57	9	8
10	Bahçeşehir Ü.	109,38	99,41	10	12
11	İstanbul Ü.	107,33	99,71	11	11
12	Yıldız Teknik Ü.	107,17	100,27	12	9
13	Marmara Ü.	100,65	99,95	13	10
14	Akdeniz Ü.	98,74	99,29	14	14
15	Dokuz Eylül Ü.	87,60	98,47	15	15
16	Süleyman Demirel Ü.	87,50	97,28	16	16
17	Ondokuz Mayıs Ü.	87,27	96,86	17	18
18	Erciyes Ü.	84,26	96,93	18	17
19	Çukurova Ü.	76,10	96,62	19	19
20	Selçuk Ü.	73,74	96,32	20	21
21	Karabük Ü.	71,87	95,46	21	23
22	Atılım Ü.	69,06	96,37	22	20
23	İzmir YTE	68,87	96,06	23	22
24	Gazi Ü.	66,68	95,15	24	24
25	Başkent Ü.	53,46	93,81	25	25
26	Tokat Gaziosmanpaşa	44,60	92,02	26	27
27	Gebze Teknik Ü.	44,51	92,15	27	26
28	İstanbul Medipol Ü.	41,29	91,42	28	28

Envanter göstergelerinden yükseköğretim kurumlarının aldıkları puanlara göre kurum sıralaması yapıldığında, uluslararasılaşma puanı en yüksek kurumun Hacettepe Üniversitesi olduğu görülmektedir. İkinci sırada İstanbul Teknik Üniversitesi, üçüncü sırada ise Orta Doğu Teknik Üniversitesi bulunmaktadır. Envanter göstergelerine göre, uluslararasılaşma puanı en yüksek üç kurumun devlet üniversitesi olduğu görülmektedir. 28 yükseköğretim kurumundan 13'ünün ağırlıklandırılmış ve ağırlıklandırılmamış puan sıralamaları aynıdır. Yükseköğretim kurumlarından, Marmara Üniversitesi ve Yıldız Teknik Üniversitesi Ağırlıklandırılmış Sıralamada, Ağırlıklandırılmamış Sıraya göre 3 sıra üstte kalan – sıralama farkı en fazla kurumlardır. Yükseköğretim kurumlarından, Anadolu Üniversitesi, Ağırlıklandırılmamış sırada, Ağırlıklandırılmış Sıraya göre 3 sıra altta kalan – sıralama farkı en fazla kurumdur. Bu farklar, göstergelere, puanlayıcıların kendi görüşlerine dayanarak atfettikleri önem derecesi sebep olmaktadır.

Envanter kategori puanlarına göre kurumlar sıralandığında, Öğrenci Özellikleri kategorisinde ilk sıradaki yükseköğretim kurumu, Anadolu Üniversitesi (36,6), Öğretim Görevlisi Özellikleri kategorisinde Hacettepe Üniversitesi (77,0), Bilimsel Oryantasyon ve Program İçeriği kategorilerinde İstanbul Teknik Üniversitesi (42,6 – 28,1), Kurum Desteği kategorisinde ise İhsan Doğramacı Bilkent Üniversitesi (19,8) ilk sırada yer almaktadır.

Tablo 4.2. Yükseköğretim kurumları için uluslararasılaşmanın değerlendirilmesi envanteri kategori puan sıralamaları

Kurum	K1	Kurum	K2	Kurum	K3	Kurum	K4	Kurum	K5
Anadolu Ü	36,6	Hacettepe	77,0	İstanbul Tek	42,6	İTÜ	28,1	İ.D. Bilkent	19,8
19 May Ü	18,6	Koç	24,5	Hacettepe	25,3	ODTÜ	12,7	Koç	19,5
Bahçeşehir	17,6	İ.D. Bilkent	24,5	Akdeniz	17,6	EÜ	10,4	ODTÜ	17,6
Boğaziçi Ü	14,9	ODTÜ	16,1	ODTÜ	11,1	İÜ	7,3	Bahçeşehir	11,4
İTÜ	14,1	Boğaziçi	14,7	Ankara	9,8	AnkaraÜ	5,2	İzmir YTE	6,2
Yıldız Tek.Ü.	14,1	Ege	6,8	Çukurova	9,0	AnadoluÜ	4,6	İTÜ	5,4
ODTÜ	9,6	Erciyes	6,5	Dokuz Eylül	7,5	HÜ	4,2	Hacettepe	5,3
İstanbul Ü	9,2	Dokuz Eylül	5,0	SDÜ	6,4	BoğaziçiÜ	1,0	Ankara	5,2
Marmara Ü	8,1	İstanbul Ü.	3,4	Ege	3,7	Bilkent	1,0	SDÜ	4,5
Selçuk Ü	7,5	Marmara Ün	1,5	Marmara Ü	3,3	KarabükÜ	1,0	Yıldız Tek.	4,2
İ. D. Bilkent	7,2	İTÜ	0,8	Boğaziçi	1,4	BaşkentÜ	-0,1	Atılım	2,3

[Tablo 4.2. (Devam) *Yükseköğretim kurumları için uluslararasılaşmanın değerlendirilmesi envanteri kategori puan sıralamaları*]

Kurum	K1	Kurum	K2	Kurum	K3	Kurum	K4	Kurum	K5
Koç	6,0	SDÜ	-2,3	Erciyes	0,8	Akdeniz	-0,2	İstanbul	2,0
Karabük	4,0	Yıldız Tek.	-3,0	Yıldız Tek.	-0,4	Bahçeşehir	-0,8	Başkent	1,0
Ankara	3,6	Akdeniz	-4,3	Gazi	-0,9	Atılım	-1,2	Anadolu	-1,5
Hacettepe	-0,3	Ankara	-5,7	OMU	-1,8	Koç	-1,2	Gazi	-1,5
Ege	-5,7	Atılım	-7,2	Anadolu	-3,9	MarmaraÜ	-1,3	TGÜ	-2,0
Akdeniz	-6,1	İzmir YTE	-8,4	Başkent	-4,9	Selçuk	-1,8	Erciyes	-2,5
Dokuz Eylül	-6,3	Gebze Tek.	-8,4	Koç	-7,6	Çukurova	-4,0	Karabük	-2,7
Çukurova	-6,8	Bahçeşehir	-8,7	Bilkent	-8,3	Dokuz Eylül	-4,0	Ege	-3,2
İzmir YTE	-10,8	Selçuk	-9,1	Atılım	-9,7	Gazi	-4,0	Gebze Tek.	-4,5
Tok. Gazios.	-12,0	19 May.	-9,1	Bahçeşehir	-10,1	İzmir YTE	-4,5	İst.Medi.	-6,6
Gazi	-12,1	İst.Medi.	-10,7	İst. Medi.	-10,4	Gebze Tek.	-5,6	Akdeniz	-8,2
SDÜ	-12,2	Çukurova	-13,5	Karabük	-11,7	19 May	-5,6	Çukurova	-8,6
Erciyes	-14,0	Gazi	-14,8	Tok.Gazios	-12,8	Erciyes	-6,7	Selçuk	-9,3
Atılım	-15,1	Başkent	-17,8	Selçuk	-13,5	Yıldız Tek	-7,8	Marmara Ü	-10,8
İst. Medi	-22,2	Karabük	-18,6	İzmir YTE	-13,6	İst. Medi	-8,9	Boğaziçi	-13,4
Gebze Tek.	-22,9	Anadolu	-19,7	Geb.Tek.	-14,1	SDÜ	-8,9	Dokuz Eylül	-14,6
Başkent	-24,7	Tok.Gazios	-19,7	İstanbul	-14,6	Tok.Gazios	-8,9	19 May	-14,8

Envanterin kategoriler arası korelasyonlarını elde etmek amacıyla, Spearman Rho hesaplaması yapılmıştır. Program İçeriği ile Öğrenci Özellikleri arasında orta dereceli bir ilişki düzeyi (,469); Öğretim Görevlisi Özellikleri ile Bilimsel Oryantasyon arasında orta dereceli bir ilişki düzeyi (,419) görülmektedir. Kategorilerden Kurum Desteği, diğer kategorilerle ilişki düzeyi en düşük kategori olarak görülmektedir.

Tablo 4.3. Yükseköğretim kurumları için uluslararasılaşmanın değerlendirilmesi envanteri kategoriler arası Spearman Rho katsayısı

		Öğrenci Özellikleri	Bilimsel Oryantasyon	Öğretim Görevlisi Özellikleri	Program İçeriği	Kurum Desteği
Öğrenci Özellikleri	Kor. Katsayısı	1,000	0,154	0,205	.469*	0,090
	A.Düzeyi		0,435	0,295	0,012	0,650
	N	28	28	28	28	28
Bilimsel Oryantasyon	Kor. Katsayısı	0,154	1,000	.419*	0,318	-0,005
	A.Düzeyi	0,435		0,027	0,099	0,980
	N	28	28	28	28	28
Öğretim Görevlisi Özellikleri	Kor. Katsayısı	0,205	.419*	1,000	0,347	0,297
	A.Düzeyi	0,295	0,027		0,070	0,125
	N	28	28	28	28	28
Program İçeriği	Kor. Katsayısı	.469*	0,318	0,347	1,000	0,320
	A.Düzeyi	0,012	0,099	0,070		0,097
	N	28	28	28	28	28
Kurum Desteği	Kor. Katsayısı	0,090	-0,005	0,297	0,320	1,000
	A.Düzeyi	0,650	0,980	0,125	0,097	
	N	28	28	28	28	28

*. Korelasyon 0.05 düzeyinde anlamlıdır (2-uçlu).

4.2. Yükseköğretim Kurumlarının Uluslararasılaşması ile Üniversite Türü Arasındaki İlişkiye Yönelik Bulgular

Mann-Whitney U testi, bağımsız örneklem t testine alternatif olan parametrik olmayan bir testtir. Bu test, benzer popülasyondan gelen iki bağımsız grup arasında ortalama farkına bakmak, ve gruplar arasında fark ya da eşitliği belirlemek için kullanılır (Büyüköztürk, 2007). Yükseköğretim kurumlarının türüne göre ortalamalarında anlamlı farklılık olup olmadığı parametrik olmayan testlerden Mann-Whitney U Testi yapılarak ortaya konmuştur. Devlet Üniversitelerinin aldıkları puanların ortalamasının (14,82), Vakıf Üniversitelerinin aldıkları puanların ortalamasından (13,33) yüksek olduğu görülmektedir. Yapılan hesaplamalar sonucunda, Devlet Üniversiteleri ile Vakıf Üniversiteleri ortalamaları arasında anlamlı bir fark olmadığı (,723) görülmüştür.

Tablo 4.4. Yükseköğretim kurumlarının türüne göre, yükseköğretim kurumlarının aldıkları puanların karşılaştırılması

	Kurum Türü	Sayı	Sıra Numarası Ortalama	Sıra Numarası Toplam
Ağırlıklandırılmış Puan	Devlet	22	14,82	326,00
	Vakıf	6	13,33	80,00
	Total	28		
Mann-Whitney U	59,000			
Wilcoxon W	80,000			
Z	-0,392			
Asymp. Sig. (2-uçlu)	0,695			
Exact Sig. [2*(1-uçlu)]	.723 ^b			

4.3. Öğretim Görevlilerinin Kültürlerarası Anlayışa İlişkin Görüşlerine Yönelik Bulgular

THE (Times Higher Education) dünya üniversiteler listesinde yer alan yirmisekiz Türk yükseköğretim kurumunun uluslararasılaşmasını değerlendirmek amacıyla geliştirilen, “Yükseköğretim Kurumları için Uluslararasılaşmanın Değerlendirilmesi Envanteri” göstergeleri ; “Kurumun öğretim görevlilerinin "Kültürlerarası Anlayış Ölçeği" ortalama puanı” ve “Kurumun öğretim görevlilerine sağladığı destek (Kültürlerarası Anlayış Ölçeği – Kurumsal Destek alt boyutu ortalama puanı)” için gerekli olan verilerinin hesaplaması yapılmıştır.

Tablo 4.5. Yükseköğretim kurumları için kültürlerarası anlayış ölçeği Pearson korelasyon değerleri

Alt Boyut		Küresel Kimlik	Ulusal Kimlik	Küresel Strateji	Esneklik	Sürdürülebilirlik	Küresel Çeşitlilik
Küresel Kimlik	Pearson Kor.	1	.364**	.306**	.433**	.466**	.245**
	A.Düzeyi (2-yönlü)		0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
	S	3899	3899	3899	3899	3899	3899
Ulusal Kimlik	Pearson Kor.	.364**	1	.297**	.421**	.436**	.135**
	A.Düzeyi (2-yönlü)	0,000		0,000	0,000	0,000	0,000
	S	3899	3899	3899	3899	3899	3899

[Tablo 4.5. (Devam) *Yükseköğretim kurumları için kültürlerarası anlayış ölçeği Pearson korelasyon değerleri*]

Alt Boyut		Küresel Kimlik	Ulusal Kimlik	Küresel Strateji	Esneklik	Sürdürülebilirlik	Küresel Çeşitlilik
Küresel Strateji	Pearson Korelasyon	.306**	.297**	1	.373**	.368**	.192**
	A.Düzeyi (2-yönlü)	0,000	0,000		0,000	0,000	0,000
	S	3899	3899	3899	3899	3899	3899
Esneklik	Pearson Korelasyon	.433**	.421**	.373**	1	.461**	.348**
	A.Düzeyi (2-yönlü)	0,000	0,000	0,000		0,000	0,000
	S	3899	3899	3899	3899	3899	3899
Sürdürülebilirlik	Pearson Korelasyon	.466**	.436**	.368**	.461**	1	.240**
	A.Düzeyi (2-yönlü)	0,000	0,000	0,000	0,000		0,000
	S	3899	3899	3899	3899	3899	3899
Küresel Çeşitlilik	Pearson Korelasyon	.245**	.135**	.192**	.348**	.240**	1
	A.Düzeyi (2-yönlü)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	
	S	3899	3899	3899	3899	3899	3899

** . Korelasyon 0.01 düzeyinde anlamlıdır (2-yönlü).

Korelasyon katsayısı, iki değişken arasındaki ilişkinin miktarını bulup yorumlamak amacıyla kullanılır. Pearson korelasyon katsayısı, iki değişkenin de sürekli olmasını ve değişkenlerin birlikte (ikili olarak) normal dağılım göstermesini gerektirmektedir (Büyüköztürk, 2007). Korelasyon, olasılık kuramı ve istatistikte iki rassal değişken arasındaki doğrusal ilişkinin yönünü ve gücünü belirtir (Büyüköztürk, 2021). “Yükseköğretim Kurumları için Kültürlerarası Anlayış Ölçeği” Öğretim Görevlisi Özellikleri alt boyutları arasındaki korelasyon katsayıları incelendiğinde, tüm alt boyutlar arasında pozitif bir ilişki olduğu görülmektedir. En yüksek anlamlılık düzeyinin, Küresel Kimlik ile Sürdürülebilirlik alt boyutları arasında, ikinci en yüksek anlamlılık düzeyinin, Esneklik ve Sürdürülebilirlik alt boyutları arasında, en düşük anlamlılık düzeyinin ise Ulusal Kimlik ve Küresel Çeşitlilik boyutları arasında olduğu görülmektedir.

Tablo 4.6. *Yükseköğretim kurumlarına göre “yükseköğretim kurumları için kültürlerarası anlayış ölçeği” öğretim görevlisi özellikleri ortama puanları*

Kurum	Ortalama	Medyan	Varyans	Standart Sapma	Minimum	Maksimum
Koç Üniversitesi	4,47	4,45	0,11	0,33	3,73	5,00
İ.D. Bilkent Üniversitesi	4,32	4,27	0,20	0,45	3,45	4,91
İzmir Yüksek Teknoloji Ens	4,31	4,36	0,15	0,38	3,32	4,95
İstanbul Üniversitesi	4,27	4,36	0,16	0,40	3,41	5,00
Boğaziçi Üniversitesi	4,27	4,30	0,14	0,38	3,59	4,73
Hacettepe Üniversitesi	4,25	4,27	0,17	0,41	3,18	4,95
Ege Üniversitesi	4,23	4,27	0,20	0,44	3,00	5,00
Orta Doğu Teknik Üni	4,21	4,27	0,20	0,44	3,05	5,00
İstanbul Teknik Üniversitesi	4,21	4,32	0,19	0,44	3,00	5,00
Akdeniz Üniversitesi	4,18	4,23	0,22	0,47	2,95	4,95
Gebze Teknik Üniversitesi	4,17	4,14	0,14	0,38	3,41	5,00
Marmara Üniversitesi	4,17	4,18	0,19	0,43	3,14	4,95
Çukurova Üniversitesi	4,16	4,18	0,22	0,47	3,09	5,00
Dokuz Eylül Üniversitesi	4,15	4,09	0,16	0,40	3,32	4,91
Süleyman Demirel Üni	4,15	4,09	0,20	0,45	3,09	4,95
Ankara Üniversitesi	4,13	4,09	0,23	0,48	2,82	5,00
Gazi Üniversitesi	4,13	4,18	0,19	0,44	2,82	5,00
Erciyes Üniversitesi	4,12	4,18	0,20	0,45	2,77	4,86
Ondokuz Mayıs Üniversitesi	4,10	4,09	0,23	0,48	2,55	4,77
Atilim Üniversitesi	4,10	4,09	0,14	0,37	3,18	4,91
Selçuk Üniversitesi	4,06	4,09	0,14	0,38	2,86	4,95
Başkent Üniversitesi	4,04	4,00	0,17	0,41	3,27	4,86
Bahçeşehir Üniversitesi	4,04	4,05	0,25	0,50	3,23	4,73
Anadolu Üniversitesi	3,98	4,05	0,29	0,53	2,36	5,00
Karabük Üniversitesi	3,97	4,00	0,16	0,40	3,00	4,95
Yıldız Teknik Üniversitesi	3,95	4,00	0,27	0,52	2,82	4,73
İstanbul Medipol Üniversitesi	3,95	3,91	0,42	0,65	2,18	5,00
Tokat Gaziosmanpaşa Üni	3,95	4,00	0,18	0,42	3,05	4,77

Kültürlerarası Anlayış Ölçeğinin Öğretim Görevlisi Özellikleri ortalamaları dikkate alındığında, kendilerini kültürlerarası anlayış açısından en yüksek ortalama ile değerlendiren katılımcıların, Koç Üniversitesi (4,47) öğretim görevlileri olduğu görülmektedir. İhsan Doğramacı Bilkent Üniversitesi katılımcıları, 4,32 ortalama ile ikinci sırada yer almaktadır. Kendilerini kültürlerarası anlayış açısından en düşük ortalama ile değerlendiren katılımcılar, Yıldız Teknik Üniversitesi (3,95), İstanbul Medipol Üniversitesi (3,95) ve Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi (3,95) öğretim görevlileridir. En düşük minimum puan ortalaması, Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi'nde (2,18) görülmektedir. En yüksek

minimum puan ortalaması ise, Koç Üniversitesi'nde (3,73) görülmektedir. Değerlendirmeye katılan 17 kurumdaki öğretim görevlilerinin değerlendirmelerine göre, maksimum puan ortalaması 5 puanın altındadır.

Tablo 4.7. *Yükseköğretim kurumlarına göre “yükseköğretim kurumları için kültürlerarası anlayış ölçeği” kurum desteği ortama puanları*

Kurum	Ortalama	Medyan	Varyans	Standart Sapma	Min.	Mak.
Koç Üniversitesi	4,25	4,42	0,56	0,75	1,50	5,00
Bahçeşehir Üniversitesi	4,14	4,29	0,32	0,56	2,92	5,00
İzmir Yüksek Teknoloji Ens.	3,93	4,33	0,86	0,93	1,17	5,00
İ.D. Bilkent Üniversitesi	3,88	4,08	0,69	0,83	1,75	4,92
Süleyman Demirel Üni.	3,79	3,75	0,74	0,86	1,00	5,00
Orta Doğu Teknik Üni.	3,73	3,75	0,52	0,72	1,92	5,00
Atılım Üniversitesi	3,69	3,75	0,58	0,76	1,67	4,92
Yıldız Teknik Üniversitesi	3,67	4,00	1,10	1,05	1,00	5,00
Başkent Üniversitesi	3,63	3,67	0,47	0,69	1,42	4,92
Tokat Gaziosmanpaşa Üni.	3,53	3,50	0,76	0,87	1,42	5,00
İstanbul Medipol Üni.	3,53	3,58	0,83	0,91	1,17	5,00
Karabük Üniversitesi	3,51	3,50	1,00	1,00	1,33	5,00
Hacettepe Üniversitesi	3,46	3,42	0,61	0,78	2,00	5,00
İstanbul Üniversitesi	3,45	3,42	1,03	1,01	1,58	5,00
Erciyes Üniversitesi	3,41	3,50	0,90	0,95	1,00	5,00
Gazi Üniversitesi	3,40	3,50	0,62	0,79	1,00	5,00
Gebze Teknik Üniversitesi	3,40	3,42	0,96	0,98	1,50	5,00
Anadolu Üniversitesi	3,33	3,25	0,83	0,91	1,00	5,00
İstanbul Teknik Üni.	3,30	3,42	0,82	0,90	1,00	5,00
Ege Üniversitesi	3,28	3,42	0,99	0,99	1,00	5,00
Ankara Üniversitesi	3,18	3,25	0,75	0,87	1,50	5,00
Akdeniz Üniversitesi	3,16	3,17	0,93	0,96	1,00	5,00
Selçuk Üniversitesi	3,09	3,17	0,91	0,95	1,00	5,00
Çukurova Üniversitesi	3,05	2,92	0,95	0,97	1,00	5,00
Boğaziçi Üniversitesi	3,02	2,88	1,91	1,38	1,08	5,00
Marmara Üniversitesi	2,94	3,00	0,74	0,86	1,00	4,83
Ondokuz Mayıs Üni.	2,84	2,83	0,91	0,95	1,00	4,83
Dokuz Eylül Üniversitesi	2,74	2,67	0,89	0,95	1,00	5,00

Kültürlerarası Anlayış Ölçeğinin Kurum Desteği ortalamaları dikkate alındığında, kurumlarını kültürlerarası anlayışa destek vermek açısından en yüksek ortalama ile değerlendiren katılımcıların, Koç Üniversitesi (4,25) öğretim görevlileri olduğu görülmektedir. Bahçeşehir Üniversitesi katılımcıları, 4,14 ortalama ile ikinci sırada yer almaktadır. Kurumlarını kültürlerarası anlayışa destek vermek açısından en düşük ortalama

ile değerlendiren katılımcılar, Dokuz Eylül Üniversitesi (2,74) öğretim görevlileridir. En düşük minimum puan ortalaması 1 olarak değerlendirilen 13 kurum bulunmaktadır.. En yüksek minimum puan ortalaması ise, Bahçeşehir Üniversitesi'nde (2,92) görülmektedir. Değerlendirmeye katılan kurum öğretim görevlilerinin değerlendirmelerine göre, sadece 5 üniversitenin maksimum puan ortalaması 5 puanın altındadır.

Tablo 4.8. Yükseköğretim kurumlarına göre “yükseköğretim kurumları için kültürlerarası anlayış ölçeği” öğretim görevlisi özellikleri - alt boyut ortama puanlar

KURUM	Küresel Kimlik	Ulusal Kimlik	Küresel Strateji	Esneklik	Sürdürülebilirlik	Kültürel Çeşitlilik
Akdeniz Üniversitesi	3,54	4,09	4,27	4,49	4,42	4,44
Anadolu Üniversitesi	3,32	3,83	4,04	4,40	3,94	4,41
Ankara Üniversitesi	3,54	3,93	4,21	4,43	4,36	4,45
Atilim Üniversitesi	3,65	3,91	4,13	4,43	4,01	4,44
Bahçeşehir Üniversitesi	3,38	3,87	4,14	4,48	4,00	4,37
Başkent Üniversitesi	3,27	3,76	4,25	4,50	4,14	4,44
Boğaziçi Üniversitesi	3,99	4,05	4,25	4,50	4,50	4,29
Çukurova Üniversitesi	3,57	4,00	4,20	4,46	4,45	4,41
Dokuz Eylül Üniversitesi	3,61	4,00	4,32	4,49	4,28	4,32
Ege Üniversitesi	3,77	4,16	4,33	4,48	4,39	4,37
Erciyes Üniversitesi	3,40	4,08	4,23	4,42	4,31	4,52
Gazi Üniversitesi	3,51	4,13	4,13	4,40	4,35	4,37
Gebze Teknik Üniversitesi	3,36	4,10	4,23	4,51	4,56	4,51
Hacettepe Üniversitesi	3,85	4,01	4,36	4,51	4,35	4,43
İ.D. Bilkent Üniversitesi	4,07	3,70	4,33	4,65	4,33	4,67
İstanbul Medipol Üni.	3,41	3,76	4,19	4,26	3,91	4,32
İstanbul Teknik Üni.	3,64	4,01	4,38	4,50	4,41	4,47
İstanbul Üniversitesi	3,71	4,16	4,39	4,52	4,45	4,56
İzmir Yüksek Teknoloji Ens	3,74	3,94	4,41	4,61	4,59	4,66
Karabük Üniversitesi	3,17	4,11	4,23	4,24	4,11	4,29
Koç Üniversitesi	4,24	4,12	4,52	4,69	4,65	4,58
Marmara Üniversitesi	3,65	3,97	4,22	4,49	4,24	4,48
Orta Doğu Teknik Üni.	3,92	3,65	4,10	4,51	4,37	4,58
Ondokuz Mayıs Üni.	3,38	4,06	4,30	4,44	4,19	4,46
Selçuk Üniversitesi	3,25	4,14	4,23	4,40	4,24	4,36
Süleyman Demirel Üni.	3,36	4,16	4,47	4,45	4,38	4,37
Tokat Gaziosmanpaşa Üni	3,04	3,97	4,17	4,30	4,20	4,38
Yıldız Teknik Üniversitesi	3,25	3,83	3,96	4,29	4,17	4,36

Kültürlerarası Anlayış Ölçeğinin Küresel Kimlik ortalamaları dikkate alındığında, kendilerini en yüksek ortalama ile değerlendiren katılımcıların, Küresel Kimlik (4,24), Küresel Strateji (4,52), Esneklik (4,69), Sürdürülebilirlik (4,65) ortalamaları ile Koç Üniversitesi öğretim görevlileri, Ulusal Kimlik ortalamaları dikkate alındığında, İstanbul Üniversitesi (4,16) öğretim görevlileri; Kültürel Çeşitlilik ortalamaları dikkate alındığında, İ.D. Bilkent Üniversitesi (4,67) öğretim görevlileri olduğu görülmektedir. En düşük ortalamalar dikkate alındığında; Kültürel Çeşitlilik alt boyutunda, Boğaziçi Üniversitesi (4,29); Sürdürülebilirlik alt boyutunda, İstanbul Medipol Üniversitesi (3,91); Esneklik alt boyutunda, Karabük Üniversitesi (4,24); Küresel Strateji alt boyutunda, Yıldız Teknik Üniversitesi (3,96); Ulusal Kimlik alt boyutunda, Orta Doğu Teknik Üniversitesi (3,65); Küresel Kimlik alt boyutunda, Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi (3,04) yer almaktadır.

5. SONUÇ, TARTIŞMA ve ÖNERİLER

Bu araştırmada, küresel eğilimler doğrultusunda, yükseköğretim alanında yaygınlaşan uluslararası etkileşimin önemi dikkate alınarak, Türkiye’deki yükseköğretim kurumlarının uluslararasılaşmasının değerlendirilmesi ortaya konulmaya çalışılmıştır. Araştırma kapsamındaki Türk yükseköğretim kurumlarının, güncel eğilimleri yakından takip ederek, küresel ihtiyaçlara cevap verme noktasında “uluslararasılaşma” sürecinde oldukça etkili bir çaba içinde oldukları görülmektedir.

Araştırma sonucunda elde edilen bulgulara dayalı sonuçlar bu bölümde özetlenerek, alanyazında var olan bilgi ve bulgular dikkate alınarak tartışılmıştır. Bununla birlikte, elde edilen sonuçlar doğrultusunda politika geliştiriciler, uygulayıcılar ve ileri araştırmalar için önerilerde bulunulmuştur.

5.1. Sonuç ve Tartışma

Bu bölümde araştırmanın alt amaçlarına dayalı bulguları özetleyen öncelikle sonuç, devamında da tartışmalara yer verilmiştir. Bu kapsamda araştırma bulguları ile uyumlu olarak dört alt başlıkta sırasıyla; yükseköğretim kurumlarının uluslararasılaşmasının değerlendirilmesi, ve yükseköğretim kurumlarının uluslararasılaşması ile üniversite türü arasındaki ilişkiye yönelik sonuçlara ve tartışmalara yer verilmiştir.

5.1.1. Yükseköğretim kurumlarının uluslararasılaşmasının değerlendirmesi ’ne ilişkin sonuç ve tartışma

Bu araştırmada ele alınan sorunun amacı, yükseköğretim kurumlarının uluslararasılaşmasının değerlendirilmesini ortaya koymaktır. Bu bağlamda, Horn, Hendel ve Fry’ın çalışmalarının alt kategorileri doğrultusunda değerlendirmeler yapılmaya çalışılmış, üniversitelerin uluslararasılaşmalarında farklı kategorilerde ağırlıklı olarak ön plana çıktıkları sonucuna ulaşılmıştır. Yükseköğretim kurumlarının uluslararasılaşması; öğrenci özellikleri, öğretim görevlisi özellikleri, bilimsel oryantasyon, program içeriği ve kurum desteği kategorileri dikkate alınarak değerlendirilmiştir.

THE (Times Higher Education) 2019-2020 dünya üniversiteleri sıralamasında uluslararasılaşma alt boyutunda, ilk sıralarda İhsan Doğramacı Bilkent, Koç Üniversitesi be

Boğaziçi üniversitesi olduğu görülmektedir. Yükseköğretim Kurumları için Uluslararasılaşmanın Değerlendirilmesi Envanteri'nin uygulama sonuçlarında ise bu üç kurumun dördüncü, beşinci ve altıncı sırada olduğu, ilk üç kurumun, Hacettepe Üniversitesi, İstanbul Teknik Üniversitesi ve Orta Doğu Teknik Üniversitesi olduğu görülmektedir. Bu farklılığın, THE'nın yükseköğretim kurumlarının uluslararasılaşmasını değerlendirirken üç gösterge, bu araştırmanın ise on dört gösterge kullanarak değerlendirme yapmasından kaynaklandığı ifade edilebilir. Bu bağlamda Knight (2015), THE'nın üniversitelerin uluslararasılaşmasını değerlendirmek için çok sınırlı bir kullanım olduğunu ifade etmektedir.

Envanterin öğrenci özellikleri kategorisi, bu kategorideki göstergeler dikkate alındığında, toplamda dört göstergenin üçünde gelen-giden öğrencilere ait veriler dikkate alınırken, birinde kurumun Türkçe olmayan bölümlerden mezun olan öğrencilere ait veriler dikkate alınmıştır. Gösterge puanlayıcıların, ilk üç göstergeye yüksek puan atamaları, gelen-giden öğrenci sayılarından elde edilen verilerin daha yüksek bir puan olarak değerlendirmeye yansıdığı anlamına gelmektedir. Benzer bir şekilde, Knight (2004)'e göre kurumsal boyutta uluslararasılaşmayı etkileyen en önemli faktörlerden biri uluslararası öğrenci sayılarıdır. Bu bağlamda, Anadolu Üniversitesi'nin, sıralamadaki diğer kurumlardan oldukça yüksek bir farkla ilk sırada olması, giden öğrenci bağlamında, kurumun bu uygulamalara ayırdığı bütçenin çok fazla olduğunu; gelen öğrenci hareketliliği dikkate alındığında, hiç şüphesiz, kurumsal olarak uygulanan uluslararasılaşma stratejilerinin etkili olduğunu göstermektedir.

Yükseköğretim kurumlarının öğretim görevlisi özellikleri kategorisindeki göstergeler dikkate alındığında, puanlayıcıların kategori göstergeleri içinde en yüksek puanı giden öğretim görevlilerine atadıkları görülmektedir. Giden öğretim görevlisi göstergesinin yüksekliği her ne kadar kurum tarafından ayrılan bütçenin fazla olduğunu gösterse de, bu kategoride ağırlıklı olarak akademik yetkinlik ve kültürlerarası etkileşime yatkınlık geliştiren öğretim görevlilerinin, kurum kültürüne uluslararasılaşma bağlamında katkı sağlayacağı söylenebilir. Bu bağlamda Knight (2015), uluslararası (gelen) öğretim görevlilerinin, yükseköğretim kurumlarında bulunmalarının kültürel açıdan zenginleşmeye sebep olduğunu ve kültürlerarası bilgi, değer ve düşüncelerin paylaşımına imkân sağlayarak, uluslararasılaşmaya katkıda bulunacağını ifade etmektedir.

Bilimsel oryantasyon ve program içeriği kategorileri arasında orta dereceli bir ilişki olduğu sonucuna ulaşılmış ve kurumsal bağlamda yapılan hesaplamalarda her iki kategoride

de İstanbul Teknik Üniversitesinin ilk sırada olduğu görülmüştür. Bu bağlamda, İstanbul Teknik Üniversitesi'nin program içeriği ve bilimsel çalışmalar açısından en iyi uluslararasılaşma stratejilerini geliştiren yükseköğretim kurumu olduğu ifade edilebilir. Knight (2004), uluslararasılaşma stratejileri üzerine yaptığı çalışmada, araştırma ve bilimsel işbirliği stratejilerinin önemine vurgu yapmaktadır. Benzer bir şekilde, uzman puanlayıcılar her iki kategori göstergesine de eşit ve yüksek puanlar atamışlardır.

Yükseköğretim kurumunun sağladığı desteğin değerlendirildiği kategoride, kurum öğretim görevlilerinden, kurumlarını uluslararasılaşmaya olan katkıları açısından değerlendirmeleri istenmiştir. Bu bağlamda, Koç Üniversitesi öğretim görevlileri, kurumlarını en yüksek puanla değerlendirmelerine rağmen, kütüphanedeki yabancı kaynak sayısının İhsan Doğramacı Bilkent Üniversitesi'nin neredeyse yarısı olması sebebiyle kategorinin en üst sırasında İ.D. Bilkent Üniversitesi yer almaktadır. Bu kategorinin üst sıralarında daha çok Vakıf Üniversitelerinin bulunması, kurumsal katkının ve kütüphanedeki yabancı kaynak sayılarının ağırlıklı olarak kurumların bütçeleri ile ilişkili olmasının göstergesi olarak kabul edilebilir. Bu çalışmada envanter göstergelerine eklenen kurumsal destek, puanlayıcılar tarafından en düşük puan atanmış kategori göstergeleri alanyazında açık bir şekilde ifade edilmemesine karşın, Knight (2004) uluslararasılaşma stratejilerinde öğretim görevlilerine, akademik personeli güçlendirecek ödül ve promosyon politikaları geliştirilmesi, mesleki gelişim etkinlikleri düzenlenmesi, uluslararası görevler ve uzun süreli maaşlı akademik izinlere destek verilmesi gerekliliğine değinmektedir.

5.1.2. Yükseköğretim kurumlarının uluslararasılaşması ile üniversite türü arasındaki ilişkiye yönelik sonuç ve tartışma

Yapılan analizler sonucu elde edilen bulgulara göre, kurum türü ile yükseköğretim kurumlarının uluslararasılaşması arasında anlamlı bir fark yoktur. Uluslararasılaşmanın birçok göstergesindeki öncülüğün, kurum bütçelerine bağlı olmasına rağmen, devlet üniversitelerinin bütçelerinin sınırlı olmasının uluslararasılaşma bağlamında bir engel oluşturmadığı, farklı değişkenlerin uluslararasılaşmada daha çok rol oynadığı ifade edilebilir. Knight (2008)'in, hem devlet hem de vakıf üniversitelerinin özellikle Avrupa başta olmak üzere, Asya ve Kuzey Amerika'da son yıllarda gittikçe artan bir şekilde akademik etkileşimin arttığı ve tüm kurumların uluslararasılaşma amacıyla farklı stratejiler üretmeye

başladığı şeklindeki saptamalarının, araştırmanın sonuçlarını desteklediği ifade edilebilir. Morphew ve Hartley (2003)'in 142 yükseköğretim kurumunda yürüttükleri, kurum misyonlarının analizi çalışmalarında elde ettikleri sonuca göre; devlet üniversitelerinde en çok benimsenen misyonlar arasında sekizinci sırada, vakıf üniversitelerinde ise beşinci sırada olan “dünyaya hazırla” misyonu bulunmaktadır. Bu bağlamda, uluslararasılaşmanın hem devlet hem de vakıf üniversitelerinde, sürecin başladığı ilk dönemlerden itibaren benzer bir şekilde önceliklendirildiği ifade edilebilir.

Yükseköğretim Kurumları için Uluslararasılaşmanın Değerlendirilmesi Envanteri geliştirme aşamasında öğretim görevlisi özellikleri kategorisine öğretim görevlilerinin kültürlerarası anlayış (global mindset) düzeylerine ilişkin bir gösterge eklenmiştir. Bunun sebebi, kurumların uluslararasılaşmasında insan kaynağının kültürlerarası anlayışa sahip olmasının oldukça büyük bir rolü olmasıdır. Envanter göstergelerini puanlayan uzmanların, bu göstergeye yüksek puan atamalarının gerekçesinin bu olduğu ifade edilebilir. Alanyazında Knight (2004) bu bağlamdaki önemi şu şekilde ifade etmektedir, uluslararasılaşma, yükseköğretim kurumlarındaki insan kaynağının uluslararası ve kültürlerarası anlayış ve yeterlikleri geliştirmesi için bir araçtır. İş piyasasındaki hareketlilik ve işyerlerindeki ve toplumlardaki kültürel çeşitlilik, hem öğrencilerin hem de öğretim görevlilerinin kültürel olarak çeşitli ve farklı bir çevrede çalışabilmesi için yüksek bir kavrama gücü ve becerilere sahip olmalarını gerektirmektedir.

5.2. Öneriler

Araştırmada, Horn Hendel ve Fry tarafından geliştirilen, eğitim yönetimi alanında uzman akademisyenler tarafından Türk yükseköğretim sistemine uyarlanan envanterin yükseköğretimde uluslararasılaşmanın nicel ölçümüne katkı sağlaması umulmaktadır. Buna ek olarak, araştırma kapsamında araştırmacı tarafından geliştirilen, kültürlerarası anlayış ölçüm aracının, eğitim yönetimi alanında kullanılacak nicel ölçüm araçlarının gelişimine katkı sağlaması umulmaktadır.

5.2.1. Politika geliştirmeye ve uygulamaya ilişkin öneriler

Yükseköğretim kurumlarının uluslararasılaşmasının dış değerlendirmesinin, bu araştırmada olduğu gibi daha fazla nicel veri dikkate alınarak yapılması daha nesnel bir sonuç elde edilmesine yardımcı olabilir.

Yükseköğretim kurumlarının, uluslararasılaşmanın öz değerlendirmesinde daha fazla nicel veri kullanması uluslararasılaşmanın değerlendirmesini daha nesnel ortaya koymalarını sağlayabilir.

Yükseköğretim kurumlarının, uluslararasılaşmanın değerlendirilmesi kapsamında sürecin en önemli aktörlerinden olan öğretim görevlilerinin, akademik yeterliliklerinin ortaya konduğu verilerin haricinde, sürece katkı sağlayacak diğer niteliklerinin de dikkate alınması, kurumların uluslararasılaşmasına sağladıkları katkıyı daha nesnel bir şekilde ortaya koymalarını sağlayabilir.

5.2.2. İleri araştırmalara ilişkin öneriler

İleri araştırmalarda, Türkiye’deki tüm yükseköğretim kurumlarını kapsayacak şekilde “Yükseköğretim Kurumları için Uluslararasılaşmanın Değerlendirilmesi Envanteri” uygulanabilir.

İleri araştırmalarda, bu araştırmada uluslararasılaşmanın farklı alt boyutlarında ilk sırada yer alan yükseköğretim kurumlarının, bu kategorilerde uyguladıkları stratejiler üzerine çalışmalar yapılması diğer kurumlara bu alanlarda etkili bir rehberlik sağlayabilir.

İleri araştırmalarda, nicel verilerin yanı sıra nitel verilerin de elde edilmesi uluslararasılaşmanın derinlemesine analizinin yapılmasına olanak sağlayabilir.

KAYNAKÇA

- ACE. (2012). American Council on education, *2012 Report*.
- Aigner, J. S., Nelson, P. ve Stimpfl, J. R. (1992). Internationalizing the university: making it work. *Springfield: CBIS Federal*.
- Altbach, P. G. ve Knight, J. (2007). The Internationalization of higher education: motivations and realities. *Journal of Studies in International Education*, 11 (3/4), 290-305.
- Altbach, P., Reisberg, L. ve Rumbley, L. (2009). *Trends in global higher education, tracking an academic revolution*. Paris: UNESCO.
- Andresen, M. ve Bergdolt, F. (2017). A systematic literature review on the definitions of global mindset and cultural intelligence – merging two different research streams'. *The International Journal of Human Resource Management*, 28 (1), 170–195.
- Arnone, M. (2003). The Wannabes. *Chronicle of higher education*. ERIC.
- Arora, A., Jaju, A., Kefalas, A.G. ve Perenich, T. (2004). 'An exploratory analysis of global managerial mindsets: a case of US textile and apparel industry'. *Journal Of International Management*, 10 (3), 393-411.
- AU. (2019). <https://www.anadolu.edu.tr/ogrenci-isleri/ogrenci-icin-bilgi/uluslararası-programlar> (10.09.2019 tarihinde görüntülenmiştir)
- Bamberger, A., Morris P. ve Yemini M. (2019). Neoliberalism, internationalization and higher education: connections, contradictions and alternatives. *Discourse: Studies In The Cultural Politics Of Education*, 40 (2), 203-216.
- Bamberger A., Yan F. ve Morris P. (2021). Adapting 'internationalization' to integrate 'troublesome' minorities: higher education policies towards Hong Kong and East Jerusalem. *Journal of Education Policy*, 38 (2), 254-276.
- Bamberger, A., Kim, T., Morris P. ve Rizvi F. (2021). Diaspora, internationalization and higher education. *British Journal of Educational Studies*, 69 (5), 501-511.
- Beechler, S., Levy, O., Taylor, S. ve Boyacıgiller, N. (2004). 'Does it really matter if Japanese MNCs think globally?'. A. Bird ve T. Roehl (Editörler), *Japanese firms in transition: responding to the globalization challenge*, 265-292, Greenwich, CT: JAI Press.

- Beerens, E., Brandenburg, U., Evers, N., van Gaalen, A., Leichsenring, H. ve Zimmermann, V. (2010). Indicator projects on internationalization – approach, methods and findings. *A report in the context of the European project “indicators for mapping and profiling internationalization” (IMPI)*.
- Begley, T.M. ve Boyd, D.P. (2003). 'The need for a corporate global mind-set'. *MIT Sloan Management Review*, 44 (2), 25-32.
- Blumenthal, P.C., Goodwin, C. D., Smith, A. ve Teichler, U. (1996). *Academic mobility in a changing world*. London: Jessica Kingsley Publishers.
- Bogdan, C. ve Biklen, K. (1992). *Qualitative research for education. An introduction to theory and methods* (2nd ed.). Boston, London, Toronto, Sydney, Tokyo, Singapore: Allyn and Bacon.
- Bogue, E. G. ve Saunders, R. L. (1992). *The evidence for quality*. San Francisco, CA: Jossey-Bass Inc. Publishers.
- Bouquet, C.A. (2005) *Building Global Mindsets: An Attention- Based Perspective*. New York: Palgrave Macmillan.
- Brooks, J. S. ve Normore, A. H. (2010). Educational leadership and globalization: literacy for a global perspective. *Educational Policy*. 24 (1), 52-82.
- Burnett, S. A. ve Huisman, J. (2010). Universities' responses to globalization: the influence of organizational culture. *Journal of Studies in International Education*.
- Brustein, W. I. (2007). The global campus: Challenges and opportunities for higher education in North America. *Journal of Studies in International Education*, 11(3-4), 382-391.
- Bryman, A. ve Cramer, D. (2001). *Quantitative data analysis with SPSS release 10 for windows: A guide for social scientists*. New York, US: Routledge.
- Büyüköztürk Ş. (2007). *Sosyal bilimler için veri analizi el kitabı*. Ankara: PegemA Yayıncılık.
- Büyüköztürk, Ş., Çakmak, E. B., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş. ve Demirel F. (2009). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. Ankara: Pegem Akademi Yayınları.
- Büyüköztürk, Ş. (2011). *Sosyal bilimler için veri analizi el kitabı*. Ankara: Pegem Akademi, s.44.

- Büyüköztürk Ş., Kılıç Çakmak E., Akgün Ö.E., Karadeniz Ş. ve Demirel F. (2018). *Bilimsel araştırma yöntemleri (25. baskı)*. Ankara: Pegem Yayınları.
- Büyüköztürk Ş. (2021). *Sosyal bilimler için veri analizi el kitabı*. Ankara: PegemA Yayıncılık.
- Byers, P.Y. ve Wilcox, J.R. (1988). "Focus groups: an alternative method of gathering qualitative data in communication research". *74th Annual Meeting of the Speech Communication Association*, New Orleans, LA.
- Cetinsaya, G. (2014). *Büyüme, kalite, uluslararasılaşma: Türkiye yükseköğretimi için bir yol haritası*. YÖK yayını no:2014/2.
- Chen, C., Zeng, M., Wen, D, Wong, L. ve Yu, Z. (2009). The survey and evaluation indicators for internationalization of research universities in China. *Peking University Education Review*, 7 (4), 116-135.
- Childress, L. K. (2009a). Internationalization plans for higher education institutions. *Journal of Studies in International Education*, 13(3), 289-309.
- Cohen, R. ve Swerdlik, M. (2010). *Psychological testing and assessment*. Boston: McGraw-Hill Higher Education.
- Copeland, J. M. (2015). *Community colleges' internationalization: development of an assessment instrument*. Doktora Tezi. Barry Üniversitesi.
- Creswell, J. W. (2014). *Nitel, nicel ve karma yöntem yaklaşımları araştırma deseni*. S. B. Demir (Editör). Ankara: Eğiten Kitap.
- Çokluk, Ö., Yılmaz, K. ve Oğuz, E. (2011). Nitel bir görüşme yöntemi: odak grup görüşmesi. *Kuramsal Eğitimbilim*, 4 (1), 95-107.
- Çokluk, Ö., Şekercioğlu, G. ve Büyüköztürk, Ş. (2012). *Sosyal bilimler için çok değişkenli istatistik SPSS ve LISREL Uygulamaları (2. Baskı)*. Ankara: Pegem Akademi.
- Davies, J. (1992). Developing a strategy for internationalization in universities: towards a conceptual framework. C. Klasek (Editör), *Bridges to the future: strategies for internationalizing higher education*. Carbondale: Association of International Education Administration, s. 177-190

- Delgado-Márquez, B.L., Hurtado-Torres, N.E. ve Bondar, Y. (2011). Internationalization of higher education: theoretical and empirical investigation of its influence on university institution rankings. *Universities and Knowledge Society Journal*, 8: 265.
- DeVellis, R. F. (2003). *Scale development theory and applications* (2. baskı). NewYork, USA: SAGE Publication, Inc.
- De Wit, H. (2002). *Internationalization of higher education in the united states of America and Europe: a historical, comparative, and conceptual analysis*. Westport, CT: Greenwood Press.
- Den Dekker, W. (2011). *Global mindset: dimensions, measurement and leadership effectiveness*. Doktora Tezi. Vrije Üniversitesi.
- Eckel, P. D. ve Kezar, A. J. (2003). *Taking the reins: Institutional transformation in higher education*. Westport, CT: Praeger Publishers.
- Edmunds, H. (2000). *The focus group research handbook*. New York: McGraw-Hill.
- Ekici, E., Ekici, F. T. ve Kara, İ. (2012). Öğretmenlere yönelik bilişim teknolojileri özyeterlik algısı ölçeğinin geçerlik ve güvenirlik çalışması. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 31(2012/1), 53-65.
- Ellingboe, B. J. (1998). Divisional strategies to internationalize a campus portrait: Results, resistance, and recommendations from a case study at a U.S. university. J. A. Mestenhauser ve B. J. Ellingboe (Editörler.), *Reforming the higher education curriculum: Internationalizing the campus*, 179-197. Phoenix, AZ: Oryx Press.
- Erçetin, Ş. Ş. (2007). *Lider sarmalında vizyon*. Ankara: Nobel Yayınları.
- Erkuş, A. (2010). Psikometrik terimlerin Türkçe karşılıklarının anlamları ile yapılan işlemlerin uyumsuzluğu. *Eğitimde ve Psikolojide Ölçme ve Değerlendirme Dergisi*. 1(2), 72-77.
- Evans, P., Pucik, V. ve Barsoux, J.-L. (2002). *The global challenge: Frameworks for international human resource management*, Boston, MA: McGraw-Hill Irwin.
- Felício, J.A., Caldeirinha, V.R., Rodrigues, R. ve Kyvik, O. (2013). Cross-cultural analysis of the global mindset and the internationalization behavior of small firms. *International Entrepreneurship and Management Journal*, 9(4), 641–654.

- Felício, J.A. (2015). Corporate and individual global mind-set and internationalization of European SMEs. *Journal of Business Research*, 797-802.
- Feshchenko, K., (2018). *Gender differences in the global mindset*.
<https://ir.nmu.org.ua/bitstream/handle/123456789/154212/31-32.pdf?sequence=1>
(08.06.2023 tarihinde görüntülenmiştir.)
- Fletcher, D. (2000). Learning to "think global and act local": Experiences from the small business sector. *Education + Training*, 42 (2), 2-19.
- Galinova, E. (2015). Promoting holistic global citizenship in college: Implications for education practitioners. R. D. Williams ve A. Lee (Editörler), *Internationalizing higher education*, 17-34. The Netherlands: Sense Publishers.
- Gibbs, A. (1997). "Focus groups", *social research update*, 19.
<http://sru.soc.surrey.ac.uk/SRU19.html>. 10.06.2019 tarihinde görüntülendi.
- Gizir, S. (2007). "Focus groups in educational studies". *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 3 (1), 1–20.
- Gorsuch, R. (1983). *Factor analysis* (2. baskı). Hillsdale, NJ: Lawrence Erlbaum Associates.
- Gorsuch, R. L. (1990). Common factor analysis versus component analysis: Some well and little known facts. *Multivariate Behavioral Research*, 25(1), 33-39.
- Goss, J.D. ve Leinbach, T.R. (1996). "Focus groups as alternative research practice", *Area*, 28 (2), 115–123.
- Govindarajan, V. ve Gupta, A.K. (2001). *The quest for global dominance: transforming global presence into global competitive advantage*. San Francisco: Jossey-Bass.
- Grasset, C. (2013). *Internationalization rationales, obstacles and drivers: A multiple case study of Spanish higher education institutions*. Dissertation. Educational Policy and Administration, University of Minnesota.
- Gupta, A. K. ve Govindarajan, V., (2002). Cultivating a global mindset. *Academy of Management Executive*. 16 (1).
- Harveston, P.D., Kedia, B.L. ve Davis, P.S. (2000). 'Internationalization of born global and gradual globalizing firms: the impact of the manager'. *Advances in Competitiveness Research*, 8(1), 92-99.

- Henning, E, Van Rensburg, W ve Smit, B. (2004). *Finding your way in qualitative research*. Pretoria: Van Schaik Publishers.
- Heyl, J. D. (2014). Globalization and the U.S. university: Reactions, trends, and a teachable moment. S. Harris ve J. Mixon (Editörler). *Building cultural community through global educational leadership*, s. 254-266. Ypsilanti, MI: NCPEA.
- Horn, A. S., Hendel, D. D. ve Fry, G. W. (2007). Ranking the international dimension of top research universities in the United States. *Journal of Studies in International Education*, 11(3-4), 330-358.
- Hu, Y. (2009). Zhongguo daxue guojihua pingjia jiqi jizhi yanjiu [Study of the evaluation of internationalization and its mechanism in China's university]. Guangzhou: *South China University of Technology Press*.
- Huck, S. W. (2012). *Reading statistics and research*. (6. baskı). Boston: Pearson Education Inc.
- Hudzik, J. K. ve Stohl, M. (2012). *Comprehensive and strategic international of U.S. higher education*. D. K. Deardorff, H. de Wit, J. D. Heyl ve T. Adams (Editörler). The SAGE handbook of international higher education, s. 61-80. Thousand Oaks, CA: Sage.
- Ioannidis, J.P.A, Patsopoulos, N.A., Kavvoura, F.K., Tatsioni, A., Evangelou, E., Kouri, I., Contopoulos-Ioannidis, D.G. ve Liberopoulos G. (2007). International ranking systems for universities and institutions: a critical appraisal. *BMC Medicine*, 5-30.
- Jang, J.Y. (2009). *Analysis of the relationship between internationalization and the quality of higher education*. Doktora Tezi. Minnesota Üniversitesi.
- Javidan, M. ve Teagarden, M. B. (2011). Conceptualizing and measuring global mindset. *Advances in Global Leadership*, 6, 13-39.
- Jeannet, J.-P. (2000) *Managing with a global mindset*. London: Financial Times/Prentice Hall.
- Jiang, F., Anantraham, S. ve Li, J. (2018). Global mindset and entry mode decisions: Moderating roles of managers' decision-making style and managerial experience. *Management International Review*. 58, 413-447.

- Johnson, J.P., Lenartowicz, T. ve Apud, S. (2006). ‘Cross-cultural competence in international business: toward a definition and a model’. *Journal of International Business Studies*, 37 (4), 525–543.
- Johnston, J. ve Edelstein, R. (1993). Beyond borders: profiles in international education. Washington, DC: *Association of American Colleges and American Assembly of Collegiate*.
- Kaçmazoğlu, H. B. (Ocak 2002). Doğu-batı çatışması açısından globalleşme. *Eğitim Araştırmaları*, 6, 44-55.
- Karasar, N. (2002). *Bilimsel araştırma yöntemi*. Ankara: Nobel.
- Karasar, N. (2005). *Bilimsel araştırma yöntemi* (15. baskı). Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Kaufman, R. ve Herman, J. (1991). *Strategic planning in education: Rethinking, restructuring, revitalizing*. Lancaster, PA: Technomic.
- Kedia, B.L. ve Mukherji, A. (1999). Global managers: Developing a mindset for global competitiveness. *Journal of World Business*. 34, 230-25.
- Kılıç, R. (1999). Türkiye’de yükseköğretimin kapsamı ve tarihsel gelişimi. *Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 3, 289-310.
- Kim, Y. E. (2010). *Internationalization of Korean higher education*. Dissertation. University of Illinois at Urbana-Champaign.
- Kireçci, M. A., Bacanlı, H., Erişen, Y., Karadağ, E., Çeliköz, N., Dombaycı, M. A., Toprak, M. ve Şahin, M. (2016). Türkiye’de yükseköğretimin uluslararasılaşması: bir endeks oluşturma çalışması. *Eğitim ve Bilim*, 41(187), 1-28.
- Kitzinger, J. (1995). “Qualitative research: introducing focus groups”. *British Medical Journal*, 311, 299–302.
- Knight, J. (1993). Internationalization: management strategies and issues. *International Education Magazine*, 9, 6, 21-22.
- Knight, J. ve De Wit, H. (1995). Strategies for internationalization of higher education: Historical and conceptual perspectives, H. De Wit (Editör), *Strategies for internationalization of higher education: a comparative study of Australia, Canada, Europe and the United States of America*, 5-33. Amsterdam: European Association for International Education.

- Knight, J. (1997). Internationalization of higher education: a conceptual framework. J. Knight ve H. De Wit (Editörler), *Internationalization of higher education in Asia pacific countries*, 5-19. Amsterdam: European Association for International Education.
- Knight, J., Adams, T. ve Peace, L. M. (1999). Quality and internationalization in higher education. *Quality assurance instruments and their relationship to IQRP*. Paris: OECD.
- Knight, P.T. (2002). *Small-scale research pragmatic inquiry in social science and the caring professions*. London Thousand Oaks, CA: Sage.
- Knight, J. (2003). Updating the definition of internationalization. *International Higher Education*, 33(1), 1-3.
- Knight, J. (2004). Internationalization remodeled: Definition, approaches, and rationales. *Journal of Studies in International Education*, 8(1), 5-31.
- Knight, J. (2006). Internationalization: Concepts, complexities and challenges. P. G. Altbach ve J. F. Forest (Editörler), *International handbook of higher education: Part one: Global themes and contemporary challenges*, 207-227, Berlin, Almanya: Springer.
- Knight, J. (2015). International universities: Misunderstandings and emerging models? *Journal of Studies in International Education*, 19, 2.
- Kobrin, S. J. (1994). 'Is there a relationship between a geocentric mind-set and multinational strategy?'. *Journal of International Business Studies*, 25(3), 493-51.
- Kondakcı, Y. (2010). Turkey's distinctive position in the internationalization of higher education. *Higher education and the Middle East: Serving the knowledge – based economy*, 1(7), 52-54.
- Krueger, R.A. (1994). *Focus groups: A practical guide for applied research*. London: Sage.
- Leung, K., Ang, S. ve Tan, M.L. (2014). 'Intercultural competence'. Morgeson, F.P. (Editör), *Annual review of organizational psychology and organizational behavior, annual reviews*, 1, 489–519.
- Levy, O. (2005). 'The influence of top management team attentional patterns on global strategic posture of firms'. *Journal of Organizational Behavior*, 26(7), 797-819.

- Levy, O., Beechler, S., Taylor, S. ve Boyacigiller, N.A., (2007). What we talk about when we talk about “global mindset”: Managerial cognition in multinational corporations. *Journal of International Business Studies*, 38, 231-258.
- Li, S. (2005). The evaluation index system of internationalization of universities. *South China Normal University*, 12 (6), 113-116.
- Lian, I. T. A. (2003). *Internationalizing higher education: A case study of a Midwest comprehensive university*. Yayınlanmamış Doktora Tezi. Kuzey Iowa Üniversitesi.
- Lindle, J. C. ve Mawhinney, H.B (2003). Introduction: School leadership and the politics of education. *Educational Administration Quarterly*, 39(1), 3-9.
- Lombardi, J.V., Capaldi, E.D., Reeves, K.R. ve Abbay, J. W. (2003). *The top American research universities*. Center for Measuring University Performance, University of Florida.
- Ludwig, C. ve Herschell, P. (1998). The power of pedagogy: Routines, school literacy practices and outcomes. *Australian Journal of Language And Literacy*, 21(1), 67-83.
- MacIntosh, J. (1981). “Focus groups in distance nursing education”. *Journal of Advanced Nursing*, 18 (12), 1981–1985.
- Mestenhauser, J. A. (2002). In search of a comprehensive approach to international education: A systems perspective. W. Grünzweig ve N. Rinehart (Editörler), *Rocking in red square: Critical approaches to international education in the age of cyberculture*, 165-208. Münster, Germany: Lit Verlag.
- Mestenhauser, J. A. (2006). Internationalization at home: Systems challenge to fragmented field. H. Teekens (Editör), *Internationalization at home: A global perspective*, 61-78. The Hague, The Netherlands: NUFFIC.
- Morgan, D.L. (1997). *Focus groups as qualitative research*. California: SAGE.
- Murtha, T.P., Lenway, S.A. ve Bagozzi, R.P. (1998). 'Global mind-sets and cognitive shift in a complex multinational corporation'. *Strategic Management Journal*, 19(2), 97-114.
- Nummela, N., Saarenketo, S. ve Puumalainen, K. (2004). A global mindset – A prerequisite for successful internationalization?. *Canadian Journal of Administrative Sciences/Revue Canadienne des Sciences de L'administration*, 21(1), 51–64.

- Nunnally, J.C. (1978). *Psychometric theory*. New York: McGraw-Hill Companies.
- Qiang, Z. (2003). Internationalization of higher education: towards a conceptual framework. *Policy Futures in Education*. 1/2.
- Paige, R. M. ve Mestenhauser, J. A. (1999). Internationalizing educational administration. *Educational Administration Quarterly*, 35(4), 500-517.
- Paige, R. M. (2005). Internationalization of higher education: performance assessment and indicators. <http://www.cshe.nagoya-u.ac.jp/publications/journal/no5/08.pdf>
30.05.2019 tarihinde ulaşılmıştır.
- Paige, R. M. (2015). *Leadership qualities of chief international officers in internationalizing the campus at select institutions of higher education in United States*. Doktora Tezi. Minnesota Üniversitesi.
- Patton, M. Q. (2002). *qualitative research evaluation methods* (3. baskı). Thousand Oaks, Q: Sage Publications.
- Perlmutter, H. (1969). 'The tortuous evolution of the multi- national corporation'. *Columbia Journal of World Business*, 4(1), 9-18.
- Rhinesmith, S.H. (1992). 'Global mindsets for global managers'. *Training & Development*, 46(10), 63-69.
- Robertson, L. B. (2005). *American higher education in a global society: A study of presidential leadership*. Kent State University, ProQuest Dissertations Publishing.
- Rogers, E.M. ve Blonski, D. (2010). The global leadership mindset. *Chief Learning Officer*, 18-21.
- Saltsman, G. (2014). *Global leadership competencies in education: a delphi study of UNESCO delegates and administrators*. Doktora Tezi. The Faculty of the College of Graduate Studies Lamar University.
- Selvitopu, A. ve Aydın A. (2018). Türk yükseköğretiminde uluslararasılaşma stratejileri: süreç yaklaşımı çerçevesinde nitel bir inceleme. *Hacettepe Eğitim Dergisi*, 33 (4), 803-823.
- Sehin, O. (2015). *Evaluating internationalization efforts in select award-winning institutions of higher education: Where are the international graduate students?*. Doktora Tezi. Teksas Devlet Üniversitesi.

- Shaydorova, G. (2014). *Rationales for the internationalization of higher education: The case of Russia*. Master Thesis. University of Tampere.
- Scott, R. A. (1992). *Campus developments in response to the challenges of internationalization: the case of Ramapo College of New Jersey*. USA: Springfield: CBIS Federal.
- Soderqvist, M., ve Parsons, C. (2005). *Effective strategic management of internationalization*. 18. Amsterdam: Drukkerij Raddraaier.
- Spring, J. (1998). *Education and the rise of the global economy*. Mahwah, NJ: Lawrence Erlbaum.
- Spring, J. (2008). Research on globalization and education. *Review of Educational Research*, 78, 330-363.
- Sullivan, J. (2011). *global leadership in higher education administration: Perspectives on internationalization by university presidents, vice-presidents and deans*. Doktora tezi. Güney Florida Üniversitesi.
- Şahin, M. G. ve Boztunç Öztürk, N. (2018). Eğitim alanında ölçek geliştirme süreci: bir içerik analizi çalışması. *Kastamonu Üniversitesi Kastamonu Eğitim Dergisi*, 26 (1).
- Suhr, D. D. (2006). *Exploratory or confirmatory factor analysis?* 1-17, Cary: SAS Institute.
- Tarrant, M. A., Rubin, D. L. ve Stoner, L. (2014). The added value of study abroad fostering a global citizenry. *Journal of Studies in International Education*, 18 (2), 141-161.
- Taşçı, G. (2018). *Yükseköğretimde uluslararasılaşma: Türkiye örneği (1995-2014)*. Doktora Tezi. Marmara Üniversitesi.
- Teichler, U. (2012). International student mobility in Europe in the context of the Bologna process. *Journal of International Education and Leadership*, 2(1), 1 13.
- Terzi, Y. (2019). <https://avys.omu.edu.tr/storage/app/public/yukselt/62069/DFA.pdf>
- Van der Wende, M. (1997). Missing Links: the relationship between national policies for internationalization and those for higher education in general. T. Källemark ve M. van der Wende (Editörler), *National policies for the internationalization of higher education in Europe*. Stockholm: National Agency for Higher Education.
- Warner, G. (1992) Internationalization models and the role of the university, *International Education Magazine*, 21.

- Umurbek, M. M. (2018). *Öğretim elemanlarının yükseköğretimde uluslararasılaşmaya yönelik algılarının belirlenmesi*. Yüksek Lisans Tezi. Kafkas Üniversitesi.
- URAP. (2017). <http://tr.urapcenter.org/2016/%C3%9CNIVERSITELER%C4%B0MIZIN%202016%20YILI%20DUNYA%20GENEL%20SIRALAMALARINDAKI%20DURUMU.pdf> (Erişim tarihi: 01.01.2019)
- UA. (2018). <http://www.ua.gov.tr/kurumsal/kurumsal-ilgili-link-ve-dok%C3%BCmanlar/eski-programlar> (Erişim tarihi: 01.01.2019)
- UNESCO. (2009). UNESCO world conference on higher education. *the new dynamics of higher education and research for societal change and development*. 5-8. Paris.
- ÜAK. (2016). *Türkiye’de yükseköğretim ve uluslararasılaşma*. https://www.avrasya.edu.tr/wpcontent/uploads/sites/80/2016/06/%C3%9CAK_Uluslararası%C4%B1la%C5%9Fma-Raporu-Haziran-2016.pdf (Erişim tarihi: 01.01.2019)
- Wende, M. (1999). ‘Quality assurance of internationalization and internationalization of quality assurance’, in OECD-IMHE. *Quality and internationalization in higher education*. 225–240. Paris: OECD.
- Wende, M. (2001). Studies in internationalization. *Journal of Studies in International Education*, 5 (2), 165-169.
- Wang, X. (2010). Evaluation indicator system of development phase for university internationalization. *Journal of Higher Education Development and Evaluation*, 26 (3), 55-59.
- Woods, P. (1986). *Inside schools: Ethnography in Educational Research*. London: Routledge.
- Yaşlıoğlu, M. M. (2017). Sosyal bilimlerde faktör analizi ve geçerlilik: keşfedici ve doğrulayıcı faktör analizlerinin kullanılması. *İstanbul Üniversitesi İşletme Fakültesi Dergisi*, 46, 74-85.
- Yıldırım, A., Şimşek, H. (1999). *Nitel araştırma yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayınevi.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2013). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri (Genişletilmiş 9. Baskı)*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.

- Yılmaz, D.V. (2014). *Yükseköğretimde uluslararasılaşma: Türkiye’de ulusal siyasalar, kurumsal stratejiler ve uygulamalar*. Doktora Tezi. Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Kamu Yönetimi Anabilim Dalı.
- Yılmaz, D.V. (2016). Uygulayıcıların penceresinden Türk üniversitelerinin uluslararasılaşma deneyimi. *SDÜ Fen Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 37, 91-109.
- Yockey, R. D. (2016). *SPSS demystified: A step-by-step guide to successful data analysis*. (Second Edition). New York, NY: Routledge.
- Zhou, J. (2016). Dynamic systems approach to the internationalization of higher learning. *Journal of International Education and Leadership*, 6(1), 1-14.
- Zhou, J. (2017). Assessment of internationalization of higher education. Theoretical contributions and practical implications. *NAFSA Research Symposium Series*, 1, 31-49.

EKLER

EK-.1 Etik Kurul Kararı

Evrak Kayıt Tarihi: 10.01.2020 Protokol No: 2844

Tarih: 29.01.2020

ANADOLU ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL VE BEŞERÎ BİLİMLER BİLİMSEL ARAŞTIRMA VE YAYIN ETİĞİ KURULU
KARAR BELGESİ

ÇALIŞMANIN TÜRÜ:	Doktora Tez Çalışması
KONU:	Eğitim Bilimleri
BAŞLIK:	Yükseköğretim Kurumlarında Uluslararasılaşma ve Küresel Zihniyet
PROJE/TEZ YÜRÜTÜCÜSÜ:	Prof. Dr. Esmahan AĞAOĞLU
TEZ YAZARI:	Neşe Ayşin SİYİLİ
ALT KOMİSYON GÖRÜŞÜ:	-
KARAR:	Olumlu

EK-2. Envanter Kullanım İzni

Gerald Fry

3.09 (Sal) , 19:05

Neşe Aysın SİYİLİ ✉

🔄 Tümünü yanıtla | ▼

Bu iletiyi 3.09.2019 22:46 tarihinde ilettiniz

Dear Nese,

Thanks for your kind words about my work. Yes, it is fine that you use and adapt our indicators and instrument. You have formal permission to do so, and thanks for your thoughtfulness in checking.

All the best in finishing your doctoral dissertation.

Gerry

Aaron Horn

3.09 (Sal) , 18:52

Neşe Aysın SİYİLİ;

🔄 Tümünü yanıtla | ▼

Bu iletiyi 3.09.2019 22:46 tarihinde ilettiniz

Hi Neşe,

Thanks for your interest in our research. We would be happy to share our materials with you. I'll send you an email with attachments this evening.

Best,

Aaron

Aaron S. Horn ([bio](#))

Associate Vice President of Research

Midwestern Higher Education Compact (MHEC)

EK-3. Araştırma Uygulama İzinleri

Gelen Evrak Tarih ve Sayısı: 21.02.2022-275104

T.C.
AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı

Sayı : E-50913635-605.01-293699
Konu : Neşe Aşşın SİYLİ KARAMAN'ın
Uygulama İzni

21.02.2022

ANADOLU ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE
Yunus Emre Kampüsü PK:26470 Tepebaşı/ESKİŞEHİR

İlgi : 03.12.2021 tarihli ve 224130 sayılı yazı,

Üniversiteniz Eğitim Bilimleri Enstitüsü 2021-2022 öğretim yılı Güz ve Bahar dönemlerinde Eğitim Bilimleri Enstitüsü Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı Eğitim Yönetimi, Teftişı, Planlaması ve Ekonomisi Doktora Programı öğrencisi Neşe Aşşın SİYLİ KARAMAN'ın, Prof. Dr. Esmahan AĞAOĞLU'nun danışmanlığında "Yükseköğretim Kurumlarında Uluslararasılaşma ve Küresel Anlayış" başlıklı doktora tez çalışması kapsamında hazırladığı anketini Üniversitemizde görev yapmakta olan öğretim elemanlarına uygulayabilme isteği Üniversitemiz Birimlerine iletilmiş olup; Üniversitemizin çeşitli Birimlerinden alınan yazılar Ek'te gönderilmiştir.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Prof. Dr. Ayşe Gülbin ARICI
Rektör Yardımcısı

Ek: Yazı ve Ekleri (12 syf.)

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu :BSLE5MB802 Pin Kodu :31922

Belge Takip Adresi : <https://turkiye.gov.tr/ebd?eK=5543&eD=BSLE5MB802&eS=293699>

[EK-3: (Devam) Araştırma Uygulama İzinleri]

Gelen Evrak Sayısı: 21.02.2022-275104

T.C.
AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM FAKÜLTESİ
BİLİM KURULU KARARLARI

TOPLANTI SAYISI	KARAR SAYISI	KARAR TARİHİ
139	3	06.12.2021
KARAR 3: Anadolu Üniversitesi Rektörlüğü Genel Sekreterlik Yazı İşleri Müdürlüğü'nün, 2021-2022 öğretim yılı Güz ve Bahar dönemlerinde Eğitim Bilimleri Enstitüsü Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı Eğitim Yönetimi, Teftişi, Planlaması ve Ekonomisi Doktora Programı öğrencisi Neşe Ayşin SİYİLİ KARARMAN'ın, Prof. Dr. Esmahan AĞAOĞLU'nun danışmanlığında "Yükseköğretim Kurumlarında Uluslararasılaşma ve Küresel Anlayış" başlıklı doktora tez çalışması kapsamında hazırladığı anketini Birimimizde görev yapmakta olan öğretim elemanlarına uygulayabilme isteğine ilişkin , eğitim ve öğretimi aksatmayacak ve gönüllülük esasına dayalı olarak yapmasının uygunluğuna; Mevcutun oy birliğiyle/oy çokluğuyla kabulüne karar verilmiştir.		

[EK-3: (Devam) Araştırma Uygulama İzinleri]

Gelen Evrak Tarih ve Sayısı: 21.02.2022-275104

T.C.
AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Hemşirelik Fakóltesi Dekanlığı

Sayı : E-57155553-605.01-238436
Konu : Neşe Aşşın SİYLİ KARARMAN'ın
Uygulama İzni

08.12.2021

REKTÖRLÜK MAKAMINA
(Öğrenci İşleri Daire Başkanlığına)

İlgi : 07.12.2021 tarihli ve 50913635-605.01-236396 sayılı yazı,

İlgide kayıtlı yazıda belirtilen, Anadolu Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı Eğitim Yönetimi, Teftişi, Planlaması ve Ekonomisi Doktora Programı öğrencisi Neşe Aşşın SİYLİ KARARMAN'ın, Prof. Dr. Esmahan AĞAOĞLU'nun danışmanlığında "Yükseköğretim Kurumlarında Uluslararasılaşma ve Küresel Anlayış" başlıklı doktora tez çalışması kapsamında hazırlamış olduğu anket çalışmasını Fakóltemizde görev yapan öğretim elemanlarına uygulayabilme isteği Dekanlığımızca uygun görölmüştür.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Prof. Dr. Zeynep ÖZER
Dekan V.

Bu belge, güvenli elektronik İmza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu :BSE0RE70B3 Pin Kodu :02332

Belge Takip Adresi : <https://turkiye.gov.tr/ebd?eK=5543&eD=BSE0RE70B3&eS=238436>

[EK-3: (Devam) Araştırma Uygulama İzinleri]

Gelen Evrak Tarih ve Sayısı: 21.02.2022-275104

T.C.
AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Spor Bilimleri Fakültesi Dekanlığı

Sayı : E-14463964-605.01-238216
Konu : Neşe Aysin SİYLİ KARARMAN'ın
Uygulama İzni

09.12.2021

REKTÖRLÜK MAKAMINA
(Öğrenci İşleri Daire Başkanlığına)

İlgi : 07.12.2021 tarihli ve 50913635-605.01-236396 sayılı yazı,

İlgi yazınız gereğince; Anadolu Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı Eğitim Yönetimi, Teftişi, Planlaması ve Ekonomisi Doktora Programı öğrencisi Neşe Aysin SİYLİ KARARMAN'ın, "Yükseköğretim Kurumlarında Uluslararasılaşma ve Küresel Anlayış" başlıklı doktora tez çalışması kapsamında hazırladığı anketini öğretim elemanlarına uygulama isteği Dekanlığımızca uygun görülmüştür.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Prof. Dr. Abdurrahman AKTOP
Dekan

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu :BSU0RCCU52 Pin Kodu :12452

Belge Takip Adresi : <https://turkiye.gov.tr/ebd?eK=5543&eD=BSU0RCCU52&eS=238216>

[EK-3: (Devam) Araştırma Uygulama İzinleri]

Gelen Evrak Tarih ve Sayısı: 21.02.2022-275104

T.C.
AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Yabancı Diller Yüksekokulu Müdürlüğü

Sayı : E-73037112-605.01-239970
Konu : Neşe Aysin SIYLI KARARMAN'ın
Uygulama İzni

13.12.2021

REKTÖRLÜK MAKAMINA
(Öğrenci İşleri Daire Başkanlığına)

İlgi : 07.12.2021 tarihli ve 50913635-605.01-236396 sayılı yazı,

İlgi sayılı yazınız ekinde sunulan, Anadolu Üniversitesi Rektörlüğü Genel Sekreterlik Yazı İşleri Müdürlüğü'nün, 2021-2022 öğretim yılı Güz ve Bahar dönemlerinde Eğitim Bilimleri Enstitüsü Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı Eğitim Yönetimi, Teftişi, Planlaması ve Ekonomisi Doktora Programı öğrencisi Neşe Aysin SIYLI KARARMAN'ın, Prof. Dr. Esmahan AĞAOĞLU'nun danışmanlığında "Yükseköğretim Kurumlarında Uluslararasılaşma ve Küresel Anlayış" başlıklı doktora tez çalışması kapsamında hazırladığı anketini Biriminizde görev yapmakta olan öğretim elemanlarına uygulayabilme isteğine ilişkin; tarafınızca uygun görülmesi halinde Yüksekokulumuzca sakınca bulunmamaktadır.

Gereğini ve bilgilerinizi arz ederim.

Dr. Öğr. Üyesi Kemal DEMİR
Müdür

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu :BSM0RJDFC3 Pin Kodu :27852

Belge Takip Adresi : <https://turkiye.gov.tr/ebd?eK=5543&eD=BSM0RJDFC3&eS=239970>

[EK-3: (Devam) Araştırma Uygulama İzinleri]

Gelen Evrak Tarih ve Sayısı: 21.02.2022-275104

T.C.
AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Manavgat Turizm Fakültesi Dekanlığı

Sayı : E-50219281-605.01-239216
Konu : Neşe Ayşin SİYİLİ KARARMAN'ın
Uygulama İzni

09.12.2021

REKTÖRLÜK MAKAMINA
(Öğrenci İşleri Daire Başkanlığına)

İlgi : 07.12.2021 tarihli ve 50913635-605.01-236396 sayılı yazı,

İlgi yazımıza istinaden Anadolu Üniversitesi Rektörlüğü Genel Sekreterlik Yazı İşleri Müdürlüğü'nün, 2021-2022 öğretim yılı Güz ve Bahar dönemlerinde Eğitim Bilimleri Enstitüsü Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı Eğitim Yönetimi, Teftişi, Planlaması ve Ekonomisi Doktora Programı öğrencisi Neşe Ayşin SİYİLİ KARARMAN' ın, Prof. Dr. Esmahan AĞAOĞLU' nun danışmanlığında "Yükseköğretim Kurumlarında Uluslararasılaşma ve Küresel Anlayış" başlıklı doktora tez çalışması kapsamında hazırladığı anketini Fakültemizde görev yapmakta olan öğretim elemanlarına uygulayabilme isteği Dekanlığımız tarafından uygun görülmüştür.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Dr. Öğr. Üyesi İlker ÇİNBİLGEL
Dekan V.

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu :BSF0RMU1R3 Pin Kodu :13662

Belge Takip Adresi : <https://turkiye.gov.tr/ebd?eK=5543&eD=BSF0RMU1R3&eS=239216>

[EK-3: (Devam) Araştırma Uygulama İzinleri]

Gelen Evrak Tarih ve Sayısı: 21.02.2022-275104

T.C.
AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Turizm Fakültesi Dekanlığı

Sayı : E-83088834-605.01-238137
Konu : Neşe Ayşin SİYİLİ KARARMAN'ın
Uygulama İzni

08.12.2021

REKTÖRLÜK MAKAMINA
(Öğrenci İşleri Daire Başkanlığına)

İlgi : 07.12.2021 tarihli ve 50913635-605.01-236396 sayılı yazı,

İlgide kayıtlı yazınız incelenmiş olup, Anadolu Üniversitesi Rektörlüğü Genel Sekreterlik Yazı İşleri Müdürlüğü'nün, 2021-2022 öğretim yılı Güz ve Bahar dönemlerinde Eğitim Bilimleri Enstitüsü Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı Eğitim Yönetimi, Teftişi, Planlaması ve Ekonomisi Doktora Programı öğrencisi Neşe Ayşin SİYİLİ KARARMAN'ın, Prof. Dr. Esmahan AĞAOĞLU'nun danışmanlığında "Yükseköğretim Kurumlarında Uluslararasılaşma ve Küresel Anlayış" başlıklı doktora tez çalışması kapsamında hazırladığı anketini Fakültemizde görev yapan öğretim elemanlarına uygulaması uygun görülmüştür.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Prof. Dr. Beykan ÇİZEL
Dekan V.

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu :BSM0RZUA63 Pin Kodu :08162

Belge Takip Adresi : <https://turkiye.gov.tr/ebd?eK=5543&eD=BSM0RZUA63&eS=238137>

[EK-3: (Devam) Araştırma Uygulama İzinleri]

Gelen Evrak Tarih ve Sayısı: 21.02.2022-275104

T.C.
AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Manavgat Sosyal ve Beşeri Bilimler Fakültesi Dekanlığı

Sayı : E-19808253-605.01-238983
Konu : Neşe Aysin SIYLI KARARMAN'ın
Uygulama İzni

13.12.2021

REKTÖRLÜK MAKAMINA
(Öğrenci İşleri Daire Başkanlığına)

İlgi : 07.12.2021 tarihli ve 50913635-605.01-236396 sayılı yazı,

İlgi yazınıza istinaden Anadolu Üniversitesi Rektörlüğü Genel Sekreterlik Yazı İşleri Müdürlüğü'nün, 2021-2022 öğretim yılı Güz ve Bahar dönemlerinde Eğitim Bilimleri Enstitüsü Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı Eğitim Yönetimi, Teftişi, Planlaması ve Ekonomisi Doktora Programı öğrencisi Neşe Aysin SIYLI KARARMAN'ın, Prof. Dr. Esmahan AĞAOĞLU'nun danışmanlığında "Yükseköğretim Kurumlarında Uluslararasılaşma ve Küresel Anlayış" başlıklı doktora tez çalışması kapsamında hazırladığı anket Dekanlığımızca uygun görülmüştür.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Prof. Dr. Ayşe Gülbin ARICI
Dekan V.

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu :BSM0RRFE9Z Pin Kodu :03982

Belge Takip Adresi : <https://turkiye.gov.tr/ebd?eK=5543&eD=BSM0RRFE9Z&eS=238983>

[EK-3: (Devam) Araştırma Uygulama İzinleri]

Gelen Evrak Tarih ve Sayısı: 21.02.2022-275104

T.C.
AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
İlahiyat Fakültesi Dekanlığı

Sayı : E-72110048-605.01-237911
Konu : Neşe Aysin SİYLİ KARARMAN'ın
Uygulama İzni

08.12.2021

REKTÖRLÜK MAKAMINA
(Öğrenci İşleri Daire Başkanlığına)

İlgi : 07.12.2021 tarihli ve 50913635-605.01-236396 sayılı yazı,

Anadolu Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı Eğitim Yönetimi, Teftişi, Planlaması ve Ekonomisi Doktora Programı öğrencisi Neşe Aysin SİYLİ KARARMAN'ın, "Yükseköğretim Kurumlarında Uluslararasılaşma ve Küresel Anlayış" başlıklı doktora tez çalışması kapsamında hazırladığı anket çalışmasını Fakültemiz akademik personeline uygulayabilme talebi Dekanlığımızca uygun görülmüş olup, akademik personele duyurulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Prof. Dr. Ahmet ÖGKE
Dekan

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu :BSC0RANFA3 Pin Kodu :26752

Belge Takip Adresi : <https://turkiye.gov.tr/ebd?eK=5543&eD=BSC0RANFA3&eS=237911>

[EK-3: (Devam) Araştırma Uygulama İzinleri]

Gelen Evrak Tarih ve Sayısı: 21.02.2022-275104

T.C.
AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Mühendislik Fakültesi Dekanlığı

Sayı : E-85628737-605.01-241026
Konu : Anket Çalışması (Doktora Programı
öğrencisi Neşe Ayşin SİYİLİ
KARARMAN'ınTez Çalışması)

14.12.2021

REKTÖRLÜK MAKAMINA
(Öğrenci İşleri Daire Başkanlığına)

İlgi : 07.12.2021 tarihli ve 50913635-605.01-236396 sayılı yazı,

İlgi yazı gereği, Anadolu Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü "Eğitim Bilimleri" Anabilim Dalı Eğitim Yönetimi, Teftişi, Planlaması ve Ekonomisi Doktora Programı öğrencisi Neşe Ayşin SİYİLİ KARARMAN'ın, Prof. Dr. Esmahan AĞAOĞLU'nun danışmanlığında "Yükseköğretim Kurumlarında Uluslararasılaşma ve Küresel Anlayış" konu başlıklı tez kapsamında hazırladığı anket çalışmasını, Fakültemiz akademik personeline uygulayabilme isteğine ilişkin talebi, Dekanlığımızca uygun görülmüştür.

Gereğini ve bilgilerinize arz ederim.

Prof. Dr. Şükrü ÖZEN
Dekan

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu :BSP01K10P3 Pin Kodu :46332

Belge Takip Adresi : <https://turkiye.gov.tr/ebd?eK=5543&eD=BSP01K10P3&eS=241026>

[EK-3: (Devam) Araştırma Uygulama İzinleri]

Ana.Üni.: 13/11/2020-E.66727

T.C.
ANADOLU ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Genel Sekreterlik
Yazı İşleri Müdürlüğü

Sayı : 63784619-605.01-E.66727
Konu : Neşe Ayşin SİYLİ KARARMAN'ın
Doktora Tezi Uygulama İzin Talebi

13/11/2020

EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE

İlgi : 11/11/2020 tarihli ve 66126 sayılı yazınız.

İlgide kayıtlı yazınızda belirtilen Enstitünüz Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı Eğitim Yönetimi, Teftişi Planlaması ve Ekonomisi Doktora Programı öğrencisi Neşe Ayşin SİYLİ KARARMAN'ın, Prof. Dr. Esmahan AĞAOĞLU'nun danışmanlığında hazırladığı "Yükseköğretim Kurumlarında Uluslararasılaşma ve Küresel Zihniyet" başlıklı Doktora tez çalışmasını, 2020-2021 öğretim yılı Güz ve Bahar dönemlerinde Üniversitemizde görev yapmakta olan öğretim elemanlarıyla birlikte gerçekleştirmesi Rektörlüğümüzce uygun görülmüştür.

Bilgilerinizi rica ederim.

e-imzalıdır
Prof. Dr. Süleyman SÖZEN
Rektör a.
Rektör Yardımcısı

[EK-3: (Devam) Araştırma Uygulama İzinleri]

Gelen Evrak Tarih ve Sayısı: 17/11/2020-E.78378

T.C.
ATILIM ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ

Sayı : E-59394181-605.01-5155
Konu : Neşe Aşın SİYLİ KARARMAN'ın
Doktora Tezi Uygulama İzin Talebi

17/11/2020

ANADOLU ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE

Üniversiteniz Eğitim Bilimleri Enstitüsü Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı Eğitim Yönetimi, Teftişi Planlaması ve Ekonomisi Doktora Programı öğrencisi Neşe Aşın SİYLİ KARARMAN'ın, Prof. Dr. Esmahan AĞAOĞLU'nun danışmanlığında hazırlamakta olduğu "Yükseköğretim Kurumlarında Uluslararasılaşma ve Küresel Zihniyet" başlıklı Doktora tezi çalışması kapsamında yapmak istediği uygulama talebi Üniversitemiz akademik birimleri ile paylaşılmış olup çalışmaya katkı vermeyi uygun gören öğretim elemanları tarafından katılım sağlanabilecektir.

Gereğini bilginize arz ederim.

e-imzalıdır
Prof.Dr. Serkan ERYILMAZ
Rektör a.
Rektör Yardımcısı

[EK-3: (Devam) Araştırma Uygulama İzinleri]

Evrak Tarih ve Sayı: 21.10.2021-E.18452

Gelen Evrak Tarih ve Sayısı: 22.10.2021-201925

T.C.
BAHÇEŞEHİR ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ

Sayı : E-20021704-044-18452
Konu : Neşe Ayşin SİYİLİ KARARMAN'ın
Doktora Tezi Uygulama İzin Talebi

21.10.2021

ANADOLU ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE

İlgi : 16.09.2021 tarihli ve E-63784619-605.01-149394 sayılı yazınız

İlgi yazı gereği; Üniversiteniz Eğitim Bilimleri Enstitüsü Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı 34342724560 öğrenci numaralı Eğitim Yönetimi, Teftişi Planlaması ve Ekonomisi Doktora Programı öğrencisi Neşe Ayşin SİYİLİ KARARMAN'ın Prof. Dr. Esmahan AĞAOĞLU'nun danışmanlığında "Yükseköğretim Kurumlarında Uluslararasılaşma ve Küresel Zihniyet" adlı tez çalışması kapsamında Üniversitemiz öğretim elemanlarıyla birlikte araştırmanın uygulanması Rektörlüğümüzce uygun görülmüştür.

Bilgilerinize arz ederim.

Prof.Dr. Ahmet BEŞKESE
Rektör a.
Rektör Yardımcısı

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu :BSU4FFFJ3C

Belge Takip Adresi : <https://www.turkiye.gov.tr/bahcesehir-universitesi-ebys>

[EK-3: (Devam) Araştırma Uygulama İzinleri]

Gelen Evrak Tarih ve Sayısı: 08.12.2021-227405

BAŞKENT ÜNİVERSİTESİ
Akademik Değerlendirme Koordinatörlüğü

Sayı : E-62310886-605.99-84432
Konu : Neşe Ayşin Siyli Kararman'ın Doktora
Tezi Uygulama İzin Talebi

ANADOLU ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE

İlgi : 03.12.2021 tarih ve 224130 sayılı yazı, Anadolu Üniversitesi Rektörlüğü

İlgi yazınızla talep edilen; Üniversiteniz Eğitim Bilimleri Enstitüsü Eğitim Bilimleri Ana Bilim Dalı Eğitim Yönetimi, Teftişi, Planlaması ve Ekonomisi Doktora Programı öğrencisi Neşe Ayşin SİYİLİ KARARMAN'ın, Prof. Dr. Esmahan AĞAOĞLU'nun danışmanlığında sürdürdüğü "Yükseköğretim Kurumlarında Uluslararasılaşma ve Küresel Anlayış" başlıklı doktora tez çalışması kapsamında, 2021-2022 öğretim yılı güz ve bahar dönemlerinde Üniversitemizde görev yapmakta olan öğretim elemanlarına araştırmasını uygulamasında bir sakınca bulunmamaktadır.

Bilgilerinizi saygılarımla arz ederim.

Prof. Dr. M. Abdülkadir VAROĞLU
Rektör Yardımcısı

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu :BS541KA70C

Belge Doğrulama Adresi : <https://www.turkiye.gov.tr/baskent-universitesi-ebys>

[EK-3: (Devam) Araştırma Uygulama İzinleri]

T.C.
BOĞAZİÇİ ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ

Sayı : E-84391427-605.01-14575
Konu : Neşe Aysin SIYLI KARARMAN Doktora
Tez Araştırması Hk.

23.05.2021

ANADOLU ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE
(Yazı İşleri Şube Müdürlüğü)

İlgi : Anadolu Üniversitesi Rektörlüğü'nün 13.11.2020 tarih ve 83507 sayılı yazısı.

İlgi yazı çerçevesinde, Anadolu Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı Eğitim Yönetimi, Teftişi Planlaması ve Ekonomisi Doktora Programı öğrencisi Neşe Aysin SIYLI KARARMAN'ın Prof. Dr. Esmahan AĞAOĞLU'nun danışmanlığında "Yükseköğretim Kurumlarında Uluslararasılaşma ve Küresel Zihniyet" başlıklı Doktora Tez Çalışması kapsamında Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Bölümü'müzde öğretim üyeleriyle araştırma uygulanmasında bir sakınca yoktur.

Bilgilerinize gereği için saygılarımla arz/rica ederim.

Prof. Dr. Mehmet Naci İNCİ
Rektör Yardımcısı

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu :BS535U28A8 Pin Kodu :37532

Belge Takip Adresi : <https://turkiye.gov.tr/ebd?eK=4787&eD=BS535U28A8&eS=14575>

[EK-3: (Devam) Araştırma Uygulama İzinleri]

Gelen Evrak Tarih ve Sayısı: 17.12.2021-233716

T.C.
ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Personel Daire Başkanlığı

Sayı : E-74009925-900-269764
Konu : Neşe Ayşin SİYİLİ KARARMAN'ın
Doktora Tezi Uygulama İzin Talebi

17/12/2021

ANADOLU ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE
Yunus Emre Kampüsü PK:26470 Tepebaşı/ESKİŞEHİR

İlgi : a) 03.12.2021 tarihli ve E-63784619-605.01-224130 sayılı yazınız.
b) 15.12.2021 tarihli ve E-63784619-605.01-230502 sayılı yazınız.

Neşe Ayşin SİYİLİ KARARMAN'ın Doktora Tezi Uygulama İzin Talebi hakkındaki ilgi (a) ve (b) yazılarınıza ilişkin olarak, Üniversitemiz Birimlerinden alınan yazıların birer sureti ilişikte gönderilmiştir.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Prof.Dr. İlter ÜNLÜKAPLAN
Rektör a.
Rektör Yardımcısı

Ek:Yazı Sureti (13 Sayfa)

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu :BSCCE5PUC2 Pin Kodu :08822

Belge Takip Adresi :
<https://turkiye.gov.tr/ebd?eK=5540&cD=BS4CEL6393&cS=269764>

[EK-3: (Devam) Araştırma Uygulama İzinleri]

Gelen Evrak Tarih ve Sayısı: 17.12.2021-233716

T.C.
ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ
Aladağ Meslek Yüksekokulu Müdürlüğü

Ek-1

Sayı : E-24574346-900-261031
Konu : Neşe Ayşin SİYİLİ KARARMAN'ın
Doktora Tezi Uygulama İzin Talebi

08/12/2021

ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE
(Personel Daire Başkanlığı)

İlgi : 74009925 - 07/12/2021 tarihli, 259184 sayılı ve "Neşe Ayşin SİYİLİ KARARMAN'ın
Doktora Tezi Uygulama İzin Talebi" konulu yazı,

İlgi yazıyla sormuş olduğunuz., Anadolu Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı Eğitim Yönetimi, Teftişi, Planlaması ve Ekonomisi Doktora Programı öğrencisi Neşe Ayşin SİYİLİ KARARMAN, Prof. Dr. Esmahan AĞAOĞLU'nun danışmanlığında "Yükseköğretim Kurumlarında Uluslararasılaşma ve Küresel Anlayış" başlıklı Doktora tezi çalışması kapsamında 2021-2022 öğretim yılı Güz ve Bahar dönemlerinde Yüksekokulumuzda görev yapmakta olan öğretim elemanlarıyla araştırmanın uygulanması talebi Müdürlüğümüzce uygun görülmüştür.
Gereğini arz ederim.

Doç.Dr. Mahmut ALTINER
Yüksekokul Müdürü

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu :BSUCCEJLJ2 Pin Kodu :36652

Belge Takip Adresi :
<https://turkiye.gov.tr/ebd?eK=5540&eD=BSMCCEJ8M2&eS=261031>

[EK-3: (Devam) Araştırma Uygulama İzinleri]

Gelen Evrak Tarih ve Sayısı: 17.12.2021-233716

T.C.
ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ
Spor Bilimleri Fakültesi Dekanlığı

Ek-2

Sayı : E-61846363-900-260818
Konu : Neşe Aysin SİYİLİ KARARMAN'ın
Doktora Tezi Uygulama İzin Talebi

08/12/2021

ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE
(Personel Daire Başkanlığı)

İlgi : 74009925 - 07/12/2021 tarihli, 259184 sayılı ve "Neşe Aysin SİYİLİ KARARMAN'ın
Doktora Tezi Uygulama İzin Talebi" konulu yazı,

Anadolu Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı Eğitim Yönetimi, Teftişi, Planlaması ve Ekonomisi Doktora Programı öğrencisi Neşe Aysin SİYİLİ KARARMAN, Prof. Dr. Esmahan AĞAOĞLU'nun danışmanlığında "*Yükseköğretim Kurumlarında Uluslararasılaşma ve Küresel Anlayış*" başlıklı Doktora tez çalışması kapsamında 2021-2022 öğretim yılı Güz ve Bahar dönemlerinde Fakültemizde görev yapmakta olan öğretim elemanlarıyla araştırma uygulama izni Dekanlığımızca uygun görülmüştür.

Gereğini bilgilerinize arz ederim.

Prof.Dr. Zeynep Filiz DİNÇ
Dekan

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu :BSFCC015R3 Pin Kodu :76582

Belge Takip Adresi :
<https://turkiye.gov.tr/ebd?eK=5540&eD=BSCCC01KTZ&eS=260818>

[EK-3: (Devam) Araştırma Uygulama İzinleri]

Gelen Evrak Tarih ve Sayısı: 17.12.2021-233716

T.C.
ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ
Ceyhan Veteriner Fakültesi Dekanlığı

Ek-3

Sayı : E-75067660-900-261029
Konu : Neşe Ayşin SİYİLİ KARARMAN'ın
Doktora Tezi Uygulama İzin Talebi

08/12/2021

ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE
(Personel Daire Başkanlığı)

İlgi : 74009925 - 07/12/2021 tarihli, 259184 sayılı ve "Neşe Ayşin SİYİLİ KARARMAN'ın
Doktora Tezi Uygulama İzin Talebi" konulu yazı,

Fakültemizde görev yapan öğretim elemanları ile ilgi yazıda bahsedilen doktora tez çalışmasının uygulanması Dekanlığımızca uygun görülmüştür.

Bilgilerinize arz ederim.

Prof.Dr. Mehmet ÇELİK
Dekan

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu :BSUCCEJ3M3 Pin Kodu :87692

Belge Takip Adresi :
<https://turkiye.gov.tr/ebd?eK=5540&eD=BS4CC7KKNZ&eS=261029>

[EK-3: (Devam) Araştırma Uygulama İzinleri]

Gelen Evrak Tarih ve Sayısı: 17.12.2021-233716

T.C.
ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ
Yabancı Diller Yüksekokulu Müdürlüğü

Ek-4

Sayı : E-69299435-900-261503
Konu : Neşe Aysin SİYİLİ KARARMAN'ın
Doktora Tezi Uygulama İzin Talebi

08/12/2021

ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE
(Personel Daire Başkanlığı)

İlgi : 07/12/2021 tarihli ve 259184 sayılı yazınız.

Anadolu Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı Eğitim Yönetimi, Teftişi, Planlaması ve Ekonomisi Doktora Programı öğrencisi Neşe Aysin SİYİLİ KARARMAN'ın, Prof.Dr.Esmahan AĞAOĞLU'nun danışmanlığında "Yükseköğretim Kurumlarında Uluslararasılaşma ve Küresel Anlayış" başlıklı Doktora tezi çalışması kapsamında veri toplama talebine ilişkin Yüksekokulumuzda görevli öğretim elemanlarına yönelik çalışma yapmasında Müdürlüğümüzce sakınca bulunmamaktadır.

Bilgilerinize ve gereğini arz ederim.

Prof.Dr. Yonca ÖZKAN
Yüksekokul Müdürü

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu :BSECCH0EUZ Pin Kodu :34342

Belge Takip Adresi :
<https://turkiye.gov.tr/ebd?eK=5540&eD=BSCCCH0FA3&eS=261503>

[EK-3: (Devam) Araştırma Uygulama İzinleri]

Gelen Evrak Tarih ve Sayısı: 17.12.2021-233716

T.C.
ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ
Kozan Meslek Yüksekokulu Müdürlüğü

Ek-5

Sayı : E-42653356-900-261896
Konu : Neşe Ayşin SİYİLİ KARARMAN'ın
Doktora Tezi Uygulama İzin Talebi

09/12/2021

ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE
(Personel Daire Başkanlığı)

İlgi : 74009925 - 07/12/2021 tarihli, 259184 sayılı ve "Neşe Ayşin SİYİLİ KARARMAN'ın
Doktora Tezi Uygulama İzin Talebi" konulu yazı,

İlgi yazınıza istinaden, Anadolu Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Eğitim Bilimleri
Anabilim Dalı Eğitim Yönetimi, Teftişi, Planlaması ve Ekonomisi Doktora Programı öğrencisi Neşe
Ayşin SİYİLİ KARARMAN'ın Doktora tezi uygulama izin talebi, çalışmanın kendisi tarafından
yürütülmek şartıyla uygun görülmüştür.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Doç.Dr. Volkan YURDADOĞ
Yüksekokul Müdürü

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu :BS9CCM7173 Pin Kodu :13772

Belge Takip Adresi :
<https://turkiye.gov.tr/ebd?eK=5540&cD=BSNCCM7M1Z&cS=261896>

[EK-3: (Devam) Araştırma Uygulama İzinleri]

Gelen Evrak Tarih ve Sayısı: 17.12.2021-233716

T.C.
ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ
Abdi Sütcü Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu Müdürlüğü

Ek-6

Sayı : E-88885065-605.99-260831
Konu : Araştırma İzni

09/12/2021

ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE
(Personel Daire Başkanlığı)

İlgi : 07.12.2021 tarih 259184 sayılı yazınız.

Anadolu Üniversitesi Doktora Programı öğrencisi Neşe Aşın SİYİLİ KARARMAN'ın Yüksekokulumuzda görevli öğretim elemanlarına uygulamak istediğı tez çalışması Müdürlüğümüzce uygun görölmüştür.
Gereğini arz ederim.

Prof.Dr. Şule Sultan MENZİLETOĞLU
YILDIZ
Yüksekokul Müdürü

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu :BSDCC02FS3 Pin Kodu :52052

Belge Takip Adresi :
<https://turkiye.gov.tr/ebd?eK=5540&eD=BSUCCE5BJ2&eS=260831>

[EK-3: (Devam) Araştırma Uygulama İzinleri]

Gelen Evrak Tarih ve Sayısı: 17.12.2021-233716

T.C.
ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ
Karaisali Meslek Yüksekokulu Müdürlüğü

Ek-7

Sayı : E-38352607-900-263163
Konu : Neşe Aysin SİYİLİ KARARMAN'ın
Doktora Tezi Uygulama İzin Talebi

09/12/2021

PERSONEL DAİRE BAŞKANLIĞINA

İlgi : 74009925 - 07/12/2021 tarihli, 259184 sayılı ve "Neşe Aysin SİYİLİ KARARMAN'ın
Doktora Tezi Uygulama İzin Talebi" konulu yazı,

Anadolu Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı Eğitim Yönetimi, Teftişi, Planlaması ve Ekonomisi Doktora Programı öğrencisi Neşe Aysin SİYİLİ KARARMAN, Prof. Dr. Esmahan AĞAOĞLU'nun danışmanlığında "Yükseköğretim Kurumlarında Uluslararasılaşma ve Küresel Anlayış" başlıklı Doktora tezini 2021-2022 Öğretim Yılı Güz ve Bahar dönemlerinde Yüksekokulumuzda görev yapmakta olan Öğretim Elemanlarına araştırmanın uygulanması talebi Müdürlüğümüzce uygun görülmüştür.

Gereğini bilgilerinize arz ederim.

Prof.Dr. Ramazan BİLGİN
Yüksekokul Müdürü

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu : *BS4CCJYCL2* Pin Kodu : 28072

Belge Takip Adresi :
<https://turkiye.gov.tr/ebd?eK=5540&eD=BS4CCJYCL2&eS=263163>

[EK-3: (Devam) Araştırma Uygulama İzinleri]

Gelen Evrak Tarih ve Sayısı: 17.12.2021-233716

T.C.
ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ
Sağlık Bilimleri Fakültesi Dekanlığı

Ek-8

Sayı : E-42410047-900-263315
Konu : Neşe Ayşin SİYİLİ KARARMAN'ın
Doktora Tezi Uygulama İzin Talebi

10/12/2021

ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE
(Personel Daire Başkanlığı)

İlgi : 07.12.2021 tarihli ve E-74009925-900-259184 sayılı ve Neşe Ayşin SİYİLİ
KARARMAN'ın Doktora Tezi Uygulama İzin Talebi konulu yazınız.

Anadolu Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı Eğitim Yönetimi, Teftişi, Planlaması ve Ekonomisi Doktora Programı öğrencisi Neşe Ayşin SİYİLİ KARARMAN, Prof. Dr. Esmahan AĞAOĞLU'nun danışmanlığında "Yükseköğretim Kurumlarında Uluslararasılaşma ve Küresel Anlayış" başlıklı Doktora Tez çalışması kapsamında 2021-2022 öğretim yılı Güz ve Bahar dönemlerinde Fakültemiz Ebelik ve Hemşirelik Bölüm Başkanlığında görev yapmakta olan öğretim Elemanlarıyla araştırmanın uygulama isteği Dekanlığımızca uygun görülmüştür. Gereğini arz ederim.

Prof.Dr. Şule GÖKYILDIZ SÜRÜCÜ
Dekan V.

Ek:Yazı (2 sayfa)

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu :BSPCCYDE0Z Pin Kodu :80432

Belge Takip Adresi :
<https://turkiye.gov.tr/ebd?eK=5540&eD=BSPC0466P3&eS=263315>

[EK-3: (Devam) Araştırma Uygulama İzinleri]

Gözetim ve Sayısı: 17.12.2021-233716

T.C.
SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ DEKANLIĞI
Ebelik Bölüm Başkanlığı

Ek-1

Sayı : E-76028928-900-262356
Konu : Neşe Aysin SİYİLİ KARARMAN'ın
Doktora Tezi Uygulama İzin Talebi

09/12/2021

SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ DEKANLIĞINA

İlgi : 42410047 - 08/12/2021 tarihli, 260832 sayılı ve "Neşe Aysin SİYİLİ KARARMAN'ın
Doktora Tezi Uygulama İzin Talebi" konulu yazı,

Anadolu Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı Eğitim Yönetimi, Teftişi, Planlaması ve Ekonomisi Doktora Programı öğrencisi Neşe Aysin SİYİLİ KARARMAN, Prof. Dr. Esmahan AĞAOĞLU'nun danışmanlığında "Yükseköğretim Kurumlarında Uluslararasılaşma ve Küresel Anlayış" başlıklı Doktora Tezi çalışması kapsamında 2021-2022 öğretim yılı Güz ve Bahar dönemlerinde Bölümümüzde görev yapmakta olan öğretim elemanlarıyla araştırmanın uygulanma isteği uygun görülmüştür.

Prof.Dr. Şule GÖKYILDIZ SÜRÜCÜ
Bölüm Başkanı

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu : *BS4CCSFMNZ* Pin Kodu : 76703

Belge Takip Adresi :
<https://turkiye.gov.tr/ebd?eK=5540&eD=BS4CCSFMNZ&eS=262356>

[EK-3: (Devam) Araştırma Uygulama İzinleri]

Evrak Tarih ve Sayısı: 10/12/2021-262848

Gelen Evrak Tarih ve Sayısı: 17.12.2021-233716

T.C.
SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ DEKANLIĞI
Hemşirelik Bölüm Başkanlığı

Ek-2

Sayı :E-57135873-900-262848

10/12/2021

Konu : Neşe Aysin SİYİLİ KARARMAN'ın
Doktora Tezi Uygulama İzin Talebi

SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ DEKANLIĞINA

İlgi : 42410047 - 08/12/2021 tarihli, 260832 sayılı ve "Neşe Aysin SİYİLİ KARARMAN'ın
Doktora Tezi Uygulama İzin Talebi" konulu yazı,

Anadolu Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı Eğitim Yönetimi, Teftişi, Planlaması ve Ekonomisi Doktora Programı öğrencisi Neşe Aysin SİYİLİ KARARMAN, Prof. Dr. Esmahan AĞAOĞLU'nun danışmanlığında "Yükseköğretim Kurumlarında Uluslararasılaşma ve Küresel Anlayış" başlıklı Doktora Tezi çalışması kapsamında 2021-2022 öğretim yılı Güz ve Bahar dönemlerinde Bölümümüzde görev yapmakta olan öğretim elemanlarıyla araştırmanın uygulanma isteği uygun görülmüştür.

Gereğini arz ederim.

Prof.Dr. Evşen NAZİK
Bölüm Başkanı

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu :*BSVCCVD7U2* Pin Kodu :03762

Belge Takip Adresi :
<https://turkiye.gov.tr/ebd?eK=5540&eD=BSVCCVD7U2&eS=262848>

[EK-3: (Devam) Araştırma Uygulama İzinleri]

Gelen Evrak Tarih ve Sayısı: 17.12.2021-233716

T.C.
ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ
İletişim Fakültesi Dekanlığı

Ek-9

Sayı : E-28205742-900-264775
Konu : Neşe Aysin SİYİLİ KARARMAN'ın
Doktora Tezi Uygulama İzin Talebi

13/12/2021

ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE
(Personel Daire Başkanlığı)

İlgi : 07/12/2021 tarih ve 259184 sayılı yazınız.

İlgi yazınıza istinaden; Anadolu Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı Eğitim Yönetimi, Teftişi, Planlaması ve Ekonomisi Doktora Programı öğrencisi Neşe Aysin SİYİLİ KARARMAN'ın, "Yükseköğretim Kurumlarında Uluslararasılaşma ve Küresel Anlayış" başlıklı Doktora tez çalışmasını 2021-2022 öğretim yılı Güz ve Bahar dönemlerinde, Fakültemiz öğretim elemanlarıyla araştırmanın uygulanması talebi uygun görülmüştür.
Bilgilerinizi arz ederim.

Doç.Dr. Ayşe Aslı SEZGİN
Dekan V.

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu :BSPC06D5Z3 Pin Kodu :50952

Belge Takip Adresi :
<https://turkiye.gov.tr/ebd?eK=5540&eD=BSMC06DLT2&eS=264775>

[EK-3: (Devam) Araştırma Uygulama İzinleri]

Gelen Evrak Tarih ve Sayısı: 17.12.2021-233716
15/12/2021-267145

T.C.
ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ
İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dekanlığı

Ek-10

Sayı : E-75198635-044-267145
Konu : Neşe Aysin SİYİLİ KARARMAN'ın
Doktora Tezi Uygulama İzin Talebi Hk.

15/12/2021

ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE
(Personel Daire Başkanlığı)

İlgi : 74009925 - 07/12/2021 tarihli, 259184 sayılı ve "Neşe Aysin SİYİLİ KARARMAN'ın
Doktora Tezi Uygulama İzin Talebi" konulu yazı,

Anadolu Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı Eğitim Yönetimi, Teftişi, Planlaması ve Ekonomisi Doktora Programı öğrencisi Neşe Aysin SİYİLİ KARARMAN'ın, Prof. Dr. Esmahan AĞAOĞLU'nun danışmanlığında "Yükseköğretim Kurumlarında Uluslararasılaşma ve Küresel Anlayış" başlıklı Doktora tezi uygulama talebi ile ilgili Dekanlığımız Bölümlerinin görüşleri aşağıda sunulmuştur.
Bilgileriniz arz ederim.

UYGULAMA İZNİ VEREN BÖLÜMLER :

- 1-İktisat Bölüm Başkanlığı
- 2-Ekonometri Bölüm Başkanlığı
- 3-Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Bölüm Başkanlığı
- 4-İşletme Bölüm Başkanlığı

UYGULAMA İZNİ VERMEYEN BÖLÜM :

- 1-Maliye Bölüm Başkanlığı

Prof.Dr. Serkan Yılmaz KANDIR
Dekan

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu :BSRC02CHYZ Pin Kodu :38632

Belge Takip Adresi :
<https://turkiye.gov.tr/ebd/teK-5540&eD=BSFC02CR62&eS-267145>

[EK-3: (Devam) Araştırma Uygulama İzinleri]

Gelen Evrak Tarih ve Sayısı: 17.12.2021-233716
09/12/2021-262944

T.C.
ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ
Hukuk Fakültesi Dekanlığı

Sayı :E-41875910-900-262944
Konu :Neşe Aşşın SİYLİ KARARMAN'ın
Doktora Tezi Uygulama İzin Taleb

09/12/2021

PERSONEL DAİRE BAŞKANLIĞINA

İlgi : 74009925 - 07/12/2021 tarihli, 259184 sayılı ve "Neşe Aşşın SİYLİ KARARMAN'ın
Doktora Tezi Uygulama İzin Talebi" konulu yazı,

Üniversitemiz Personel Daire Başkanlığı tarafından gönderilen Anadolu Üniversitesi Rektörlüğü
Genel Sekreterlik Yazı İşleri Müdürlüğü'nden alınan, "Neşe Aşşın SİYLİ KARARMAN'ın Doktora Tezi
Uygulama İzini Dekanlığımızca uygun görölmüştür.

Bilgilerinizi rica ederim.

Prof.Dr. Mehmet DEMİR
Dekan

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu : *BSMCCVHZ9Z* Pin Kodu :52503

Belge Takip Adresi :
<https://turkiye.gov.tr/ebd?ek=5540&eD=BSMCCVHZ9Z&eS=262944>

[EK-3: (Devam) Araştırma Uygulama İzinleri]

HİZMETE ÖZEL

Gelen Evrak Tarih ve Sayısı: 22.12.2021-235434

T.C.
DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Personel Daire Başkanlığı

Sayı : E-38137489-903.07.02-162372

Konu : Neşe Aysin SİYİLİ KARARMAN'ın
Doktora Tezi Uygulama İzin Talebi

ANADOLU ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE

- İlgi : a) 03.12.2021 tarihli ve E. 63784619-605.01.01.01-224130 sayılı yazınız.
b) Rektörlüğümüz Hukuk Müşavirliği'nin 16.12.2021 tarihli ve E-87347630-659-160553 sayılı yazısı.
c) 15.12.2021 tarihli ve E-63784619-605.01.01.01-230502 sayılı yazınız.

Üniversiteniz Eğitim Bilimleri Enstitüsü doktora öğrencisi Neşe Aysin SİYİLİ KARARMAN'ın, Prof.Dr.Esmahan AĞAOĞLU'nun danışmanlığında "Yükseköğretim Kurumlarında ve Küresel Anlayış" başlıklı doktora tezi çalışması kapsamında 2021-2022 öğretim yılı güz ve bahar dönemlerinde Üniversitemizde görev yapmakta olan öğretim elemanlarıyla uygulama yapmak istediğine dair; Rektörlüğümüz Hukuk Müşavirliğiden alınan ilgi (b) yazı örneği yazımız ekinde gönderilmektedir. Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Prof.Dr. Nükhet HOTAR
Rektör

Ek: İlgi (b) yazı örneği

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: 77CE4B49-7A12-4CEF-A5D7-788A052E9F6C Doğrulama Adresi: <https://turkiye.gov.tr/dokuz-eylul-universitesi-ebys>

[EK-3: (Devam) Araştırma Uygulama İzinleri]

HİZMETE ÖZEL

Gelen Evrak Tarih ve Sayısı: 22.12.2021-235434

T.C.
DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
HUKUK MÜŞAVİRLİĞİ

ACELE

Sayı : E-87347630-659-160553

Konu : Neşe Aysin SİYLİ KARARMAN

PERSONEL DAİRE BAŞKANLIĞINA

İlgi : 10.12.2021 tarih ve E-38137489-774.09.03-156654 sayılı yazınız.

İlgide kayıtlı yazınıza istinaden Sosyal ve Beşeri Bilimler Araştırma ve Yayın Etik Kurulunun 14.12.2021 tarihli toplantısında alınan 4 sayılı karar ile Anadolu Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı Eğitim Yönetimi Teftişi, Planlaması Ve Ekonomisi Doktora Programı öğrencisi Neşe Aysin SİYLİ KARARMAN'ın, "Yükseköğretim Kurumlarında Uluslararasılaşma ve Küresel Anlayış" başlıklı çalışması kapsamında yapacağı uygulamanın etik açıdan uygun olduğuna karar verilmiş olup, alınan karar Makamımızca onaylanmıştır.

Bilgilerinizi ve gereğini rica ederim.

Prof.Dr. Nükhet HOTAR
Rektör

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: E2C99225-B068-45E0-85FD-82FA677D2F33 Doğrulama Adresi: <https://turkiye.gov.tr/dokuz-eylul-universitesi-ebys>

[EK-3: (Devam) Araştırma Uygulama İzinleri]

Gelen Evrak Tarih ve Sayısı: 30.12.2021-240681

T.C.
EGE ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Hukuk Müşavirliği
Sosyal ve Beşeri Bilimler Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Kurulu

Sayı : E-85553214-600-483298
Konu : Araştırma İzni (Neşe Aysın SİYİLİ
KARARMAN)

30.12.2021

ANADOLU ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE

İlgi : a) 03.12.2021 tarihli ve 224130 sayılı yazınız.
b) 15.12.2021 tarihli ve E-63784619-605.01-230502 sayılı yazınız.

İlgi yazınız ile "Üniversiteniz Eğitim Bilimleri Enstitüsü Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı Eğitim Yönetimi, Teftişi Planlaması ve Ekonomisi doktora programı öğrencisi Neşe Aysın SİYİLİ KARARMAN'ın, Prof. Dr. Esmahan AĞAOĞLU'nun danışmanlığında hazırladığı "Yükseköğretim Kurumlarında Uluslararasılaşma ve Küresel Anlayış" başlıklı doktora tez çalışması kapsamında uygulama yapmak istediği hususu" belirtilmiş idi.

Anılan yazı ve ekleri incelenmiş olup araştırmanın; Moda ve Tasarım Yüksekokulu Müdürlüğü, Diş Hekimliği Fakültesi Dekanlığı (*Pedodonti Anabilim Dalı, Ağız, Diş ve Çene Radyolojisi Anabilim Dalı, Protetik Diş Tedavisi Anabilim Dalı, Ağız, Diş ve Çene Cerrahisi Anabilim Dalı, Periodontoloji Anabilim Dalı, Ortodonti Anabilim Dalı*), Fen Bilimleri Enstitüsü (*Tarım Ekonomisi ve Elektrik-Elektronik Mühendisliği Anabilim Dalı hariç diğer Anabilim Dalları*), Emel Akın Meslek Yüksekokulu Müdürlüğü, Çeşme Turizm Fakültesi Dekanlığı, Spor Bilimleri Fakültesi Dekanlığı, Sağlık Bilimleri Fakültesi (*Beslenme ve Diyetetik Bölümü, Ebelik Bölümü, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü, Odyoloji Bölümü*), Fen Fakültesi Dekanlığı, Mühendislik Fakültesi Dekanlığı (*Bilgisayar Mühendisliği Bölümü, Elektrik-Elektronik Mühendisliği Bölümü hariç diğer bölümler*), Edebiyat Fakültesi Dekanlığı (*Coğrafya Bölümü, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü, Arkeoloji Bölümü, Sosyoloji Bölümü, Psikoloji Bölümü, Felsefe Bölümü, Alman Dili ve Edebiyatı Bölümü, Mütercim Tercümanlık Bölümü, Eskiçağ Dilleri ve Kültürleri Bölümü*), Ziraat Fakültesi Dekanlığı, Eğitim Bilimleri Enstitüsü (*Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Anabilim Dalı, Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı, Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı, Matematik ve Fen Bilimleri Eğitimi Anabilim Dalı, Özel Eğitim Anabilim Dalı, Temel Eğitim Anabilim Dalı*), Madde Bağımlılığı, Toksikoloji ve İlaç Bilimleri Enstitüsü Müdürlüğü, Eczacılık Fakültesi Dekanlığı, Bayındır Meslek Yüksekokulu Müdürlüğü, Tire Kutsan Meslek Yüksekokulu Müdürlüğü, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dekanlığı (*İşletme Bölümü, Uluslararası İlişkiler Bölümü, İktisat Bölümü*), Ödemiş Sağlık Bilimleri Fakültesi Dekanlığı, Tıp Fakültesi Dekanlığı, Birgivi İslami İlimler Fakültesi Dekanlığı, Ege Meslek Yüksekokulu Müdürlüğü, Bergama Meslek Yüksekokulu Müdürlüğü, Atatürk Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu Müdürlüğü, Yabancı Diller Yüksekokulu Müdürlüğü, Ödemiş Meslek Yüksekokulu Müdürlüğü, Urla Denizcilik Meslek Yüksekokulu Müdürlüğü, Hemşirelik Fakültesi Dekanlığı, Aliağa Meslek Yüksekokulu Müdürlüğü, Eczacılık Fakültesi Dekanlığında yapılması uygun görülmüştür.

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu :BSNMKB8SCZ

Belge Takip Adresi : <https://www.turkiye.gov.tr/ege-universitesi-ebys>

[EK-3: (Devam) Araştırma Uygulama İzinleri]

Gelen Evrak Tarih ve Sayısı: 17/11/2020-E.78395

T.C.
ERCİYES ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Personel Daire Başkanlığı

Sayı :62637355/903.07.02/E. 19307
Konu :Neşe Ayşin SİYİLİ KARARMAN'ın
Doktora Tezi Uygulama İzin Talebi

17/11/2020

ANADOLU ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE
Yunus Emre Kampüsü PK:26470 Tepebaşı/ESKİŞEHİR

İlgi : 13/11/2020 tarihli ve 63784619-605.01-E.83507 sayılı yazınız.

Üniversiteniz Eğitim Bilimleri Enstitüsü Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı Eğitim Yönetimi, Teftişi Planlaması ve Ekonomisi Doktora Programı öğrencisi Neşe Ayşin SİYİLİ KARARMAN'ın, Prof. Dr. Esmahan AĞAOĞLU'nun danışmanlığında yürüttüğü "Yükseköğretim Kurumlarında Uluslararasılaşma ve Küresel Zihniyet" başlıklı Doktora tez çalışması kapsamında 2020-2021 öğretim yılı Güz ve Bahar dönemlerinde Üniversitemizde görev yapmakta olan öğretim elemanlarıyla birlikte araştırmanın uygulanmasının planlandığı ilgi yazınız ile bildirilmektedir.

Adı geçen öğrencinin ölçek oluşturduktan sonra uygulayacağı anketin linkini iletmesi halinde Üniversitemiz Sağlık Bilimleri Fakültesi öğretim elemanlarına duyurulmasının uygun görüldüğüne ilişkin Dekanlık yazısı ekte gönderilmiştir.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

e-imzalıdır

Prof.Dr. Mustafa ÇALIŞ
Rektör

EK :
1 sayfa

[EK-3: (Devam) Araştırma Uygulama İzinleri]

Gelen Evrak Tarih ve Sayısı: 14.12.2021-231174

**T.C.
GAZİ ÜNİVERSİTESİ
Personel Daire Başkanlığı**

Sayı : E-73050022-903.07.02-237223
Konu : Neşe Ayşin SİYİLİ
KARARMAN'ın Doktora Tezi
Uygulama İzin Talebi

13.12.2021

ANADOLU ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE

İlgi : 03.12.2021 tarihli ve E-63784619-605.01-224130 sayılı yazınız.

Üniversiteniz Eğitim Bilimleri Enstitüsü Doktora Programı öğrencisi Neşe Ayşin SİYİLİ KARARMAN' ın Prof. Dr. Esmahan AĞAOĞLU' nun danışmanlığında yapmış olduğu Doktora Tezi kapsamında "Yükseköğretim Kurumlarında Uluslararasılaşma ve Küresel Anlayış" isimli araştırmasını 2021-2022 öğretim yılı Güz ve Bahar dönemlerinde Üniversitemizde görev yapmakta olan öğretim elemanlarına uygulaması Rektörlüğümüzce uygun görülmüş olup ilgi yazınız Üniversitemiz akademik personeline duyurulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Prof. Dr. Musa YILDIZ
Rektör

[EK-3: (Devam) Araştırma Uygulama İzinleri]

Gelen Evrak Tarihi ve Sayısı: 16.02.2021-26708

T.C.
GEBZE TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
REKTÖRLÜĞÜ

Sayı : E-14567315-605.01-5348
Konu : Neşe Aşın SİYLİ KARARMAN'ın Doktora
Tezi Uygulama İzin Talebi

ANADOLU ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE

İlgi : 13.11.2020 tarih ve 83507 sayılı yazı,

Üniversiteniz Eğitim Bilimleri Enstitüsü Eğitim Bilimleri anabilim Dalı Eğitim Yönetimi, Teftişı Planlaması ve Ekonomisi Doktora programı Öğrencisi Neşe Aşın SİYLİ KARARMAN'nın Prof. Dr. Esmahan AĞAOĞLU'nun danışmanlığında "Yükseköğretim Kurumlarında Uluslararasılaşma ve Küresel Zihniyet" başlıklı Doktora tezini fakültemiz bünyesindeki öğretim elemanlarına uygulanması tarafımızca uygun bulunmuştur.

Gereğini bilgilerinize arz ederim.

Prof.Dr. Erhan DEMİRBAŞ
Rektör Yardımcısı

GEBZE
TEKNİK ÜNİVERSİTESİ

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu :BEKA3R9HS Pin Kodu :25322

Belge Takip Adresi : <https://www.turkiye.gov.tr/gebze-teknik-universitesi-ebys?V=BEKR3R9HU>

[EK-3: (Devam) Araştırma Uygulama İzinleri]

Gelen Evrak Tarih ve Sayısı: 07.02.2022-263594

T.C.
HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Rektörlük

Sayı : E-35853172-605.01-00002019079
Konu : Neşe Aşın SİYLİ KARARMAN Hk. (Etik Komisyon İzni)

5.02.2022

ANADOLU ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE

İlgi : 16.09.2021 tarihli ve 148066 sayılı yazınız.

Üniversiteniz Eğitim Bilimleri Enstitüsü Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı Eğitim Yönetim, Teftişi Planması ve Ekonomisi Doktora Programı öğrencisi Neşe Aşın SİYLİ KARARMAN'ın Prof. Dr. Esmahan AĞAOĞLU danışmanlığında yürütölen "Yükseköğretim Kurumlarında Uluslararasılaşma ve Küresel Anlayış" başlıklı tez çalışması Üniversitemiz Senatosu Etik Komisyonunun 25 Ocak 2022 tarihinde yapmış olduğu toplantıda incelenmiş olup, etik açıdan uygun bulunmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini rica ederim.

Prof. Dr. Vural GÖKMEN
Rektör Yardımcısı

Bu belge güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu: 515A18A5-C1A7-4875-9DC7-4AC0112BCD33

Belge Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/hu-ebys>

[EK-3: (Devam) Araştırma Uygulama İzinleri]

Gelen Evrak Tarih ve Sayısı: 17.11.2020-78359

Bilkent Üniversitesi

Sayı : E-58828931-605.01-10062
Konu : Veri Toplama; Araştırma İşleri

17/11/2020

ANADOLU ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE

İlgi : 13/11/2020 tarihli ve 63784619-605.01.01.01-E.83507 sayılı yazınız.

İlgi yazınızda sözü edilen tez çalışması için, Üniversiteniz'den alacakları Etik Kurul Kararı izin belgesi ile ilgililerin açık kaynaklardaki iletişim bilgileri kullanılarak kendilerine sözü edilen çalışma için katılım talebi gönderilebilir. İlgililer söz konusu çalışmaya katılıp katılmamakta serbesttir.

Bilgilerinize saygılarımla arz ederim.

Prof. Dr. A. Kürşat AYDOĞAN
Rektör Yardımcısı

[EK-3: (Devam) Araştırma Uygulama İzinleri]

Gelen Evrak Tarih ve Sayısı: 14.12.2020-83130

Tarih ve Sayı: 26/11/2020-245621

T.C.
İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Personel Daire Başkanlığı

Sayı :18235917-929-
Konu :Anket Çalışması

ANADOLU ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE
Yunus Emre Kampüsü
Tepebaşı/ESKİŞEHİR

Anadolu Üniversitesi Öğretim Üyesi Prof.Dr.Esmehan
AĞAOĞLU'nun "Yükseköğretim Kurumlarında Uluslararasılaşma ve Küresel Zihniyet"
başlıklı çalışması kapsamında anket çalışmasını Üniversitemiz öğretim elemanlarına
uygulanması uygun görülmüştür.

Bilgilerinizi ve sözkonusu anket çalışmasının tüm akademik personele duyurulması
hususunda gereğini rica ederim.

e-İmzalı
Prof. Dr. Mahmut AK
Rektör

EK :
Tk.

DAĞITIM
Gereği:
Bilgi İşlem Daire Başkanlığı

Bilgi:
ANADOLU ÜNİVERSİTESİ
REKTÖRLÜĞÜNE

BELGENİN ASLI
ELEKTRONİK İMZALIDIR
03-12-2020

Doğrulamak için: <http://194.27.128.66/envision.Sorgula/belgedogrulama.aspx?V=BE8V173C3>

[EK-3: (Devam) Araştırma Uygulama İzinleri]

Genel Evrak Karar ve Sayısı: 14.01.2022-250135

UNV-İSTANBUL
İSTANBUL MEDİPOL ÜNİVERSİTESİ

T.C.

İSTANBUL MEDİPOL ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ

Sayı : E-82281487-605.01-320

14/01/2022

Konu : Anket Çalışması Hk.

ANADOLU ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE

İlgi : Genel Sekreterlik Yazı İşleri Müdürlüğünüzün 15.12.2021 tarihli ve E-63784619-605.01-230502 sayılı yazınız.

İlgi yazınıza istinaden Üniversiteniz Eğitim Bilimleri Enstitüsü Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı Eğitim Yönetimi, Teftişı Planlaması ve Ekonomisi Doktora Programı öğrencisi Neşe Aysin SİYİLİ KARARMAN'ın Üniversitemiz bünyesindeki öğretim elemanları ile uygulamak istediği tez çalışması Rektörlüğümüzce uygun görülmüştür.

Bilgilerinize arz ederim.

Prof. Dr. Ömer CERAN
Rektör V.

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Evrağınızı <https://turkiye.gov.tr/istanbul-medipol-universitesi-ebys> linkinden D8BBFA6CXD kodu ile doğrulayabilirsiniz.

[EK-3: (Devam) Araştırma Uygulama İzinleri]

Gelen Evrak Tarih ve Sayısı: 08.03.2021-41885

T.C.
İSTANBUL TEKNİK ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Yazı İşleri Müdürlüğü

Sayı : E-85854597-730.08.03-895867
Konu : Anket Uygulama İzni (Neşe Ayşin SİYİLİ KARARMAN)

05.03.2021

DAĞITIM YERLERİNE

İlgi : 13.11.2020 tarihli ve 63784619-605.01-E.83507 sayılı yazınız.

İlgi yazınızda belirtilen Üniversiteniz Eğitim Bilimleri Enstitüsü Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı Eğitim Yönetimi, Teftişı Planlaması ve Ekonomisi Doktora Programı öğrencisi Neşe Ayşin SİYİLİ KARARMAN'ın, "Yükseköğretim Kurumlarında Uluslararasılaşma ve Küresel Zihniyet" başlıklı doktora tezi için anket uygulama izni talebi incelenmiş olup, söz konusu talep *sonuçların Üniversitemizle paylaşılması şartıyla* uygun bulunmuştur.

Gereği için bilgilerinize arz ve rica ederim.

Prof. Dr. İbrahim DEMİR
Genel Sekreter

Dağıtım:
Gereği:
ANADOLU ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ

Bilgi:
Yabancı Diller Yüksekokulu

[EK-3: (Devam) Araştırma Uygulama İzinleri]

Gelen Evrak Tarih ve Sayısı: 04.01.2022-242485

T.C.
İZMİR YÜKSEK TEKNOLOJİ ENSTİTÜSÜ REKTÖRLÜĞÜ
Yazı İşleri Şube Müdürlüğü

Sayı : E-63694649-605.01-53341
Konu : Neşe Aysin SİYİLİ KARARMAN'ın
Doktora Tezi Uygulama İzin Talebi

03.01.2022

ANADOLU ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE
Yunus Emre Kampüsü PK:26470 Tepebaşı/ESKİŞEHİR

- İlgi : a) 15.12.2021 tarihli ve 230502 sayılı yazınız.
b) Enstitümüz Mühendislik Fakültesi Dekanlığının 03.01.2022 tarihli ve 53270 sayılı yazısı.
c) Enstitümüz Mimarlık Fakültesi Dekanlığının 23.12.2021 tarihli ve 51756 sayılı yazısı.
ç) Enstitümüz Fen Fakültesi Dekanlığının 22.12.2021 tarihli ve 51508 sayılı yazısı.

Üniversiteniz Eğitim Bilimleri Enstitüsü Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı Eğitim Yönetimi, Teftişi Planlaması ve Ekonomisi Doktora Programı öğrencisi Neşe Aysin SİYİLİ KARARMAN'ın, Prof. Dr. Esmahan AĞAOĞLU'nun danışmanlığında hazırladığı "Yükseköğretim Kurumlarında Uluslararasılaşma ve Küresel Anlayış" başlıklı doktora tez çalışması kapsamında uygulama yapmak istediği anket talebi uygun bulunmuş olup, söz konusu anket öğretim elemanlarımıza iletilmiştir. Gereğini bilgilerinize arz ederim.

Prof.Dr. Yusuf BARAN
Rektör

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu :BS43T9DPJ3 Pin Kodu :08162

Belge Takip Adresi : <https://turkiye.gov.tr/ebd?eK=5030&eD=BS43T9DPJ3&eS=53341>

[EK-3: (Devam) Araştırma Uygulama İzinleri]

Gelen Evrak Tarih ve Sayısı: 05.10.2021-179093

T.C.
KARABÜK ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Genel Sekreterlik

Sayı : E-78436549-044-68941
Konu : Anket Çalışması Hk.

04.10.2021

ANADOLU ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE

İlgi : 16.09.2021 tarihli ve 149394 sayılı yazı.

İlgi' de kayıtlı yazınıza istinaden Üniversiteniz Eğitim Bilimleri Enstitüsü Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı Eğitim Yönetimi, Teftişi Planlaması ve Ekonomisi Doktora Programı öğrencisi Neşe Ayşin SİYİLİ KARARMAN' ın "Yükseköğretim Kurumlarında Uluslararasılaşma ve Küresel Zihniyet" başlıklı doktora tezi kapsamında Üniversitemiz öğretim elemanlarına anket çalışması yapma talebi Rektörlüğümüzce uygun görülmüştür.

Bilgilerini arz/rica ederim.

Prof. Dr. Refik POLAT
Rektör

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu: BSPKCLATM5

Belge Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/karabuk-universitesi-ebys>

[EK-3: (Devam) Araştırma Uygulama İzinleri]

Gelen Evrak Tarih ve Sayısı: 08.12.2021-227318_{T.C.}

ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ
Rektörlük

Sayı : E-49933177-605.01-161605
Konu : Neşe Ayşin SİYİLİ KARARMAN'ın
Doktora Tezi Uygulama İzin Talebi

ANADOLU ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE

İlgi : 03.12.2021 tarihli ve 63784619-224130 sayılı yazınız.

İlgide kayıtlı yazınızda belirtilen Üniversiteniz Eğitim Bilimleri Enstitüsü Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı Eğitim Yönetimi, Teftişi, Planlaması ve Ekonomisi Doktora Programı öğrencisi Neşe Ayşin SİYİLİ KARARMAN'ın, Prof. Dr. Esmahan AĞAOĞLU'nun danışmanlığında yürüttüğü "Yükseköğretim Kurumlarında Uluslararasılaşma ve Küresel Anlayış" başlıklı doktora tezi kapsamında 2021-2022 öğretim yılı Güz ve Bahar dönemlerinde Üniversitemizde görev yapmakta olan öğretim elemanlarıyla araştırma uygulamasının yapılması Rektörlüğümüzce uygun görülmüştür.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Prof. Dr. Cengiz BATUK
Rektör a.
Rektör Yardımcısı

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu : 817I-IL35-0VGA

Belge Doğrulama Adresi : <https://ebysorgu.omu.edu.tr>

[EK-3: (Devam) Araştırma Uygulama İzinleri]

Gelen Evrak Tarih ve Sayısı: 07.12.2021-226497

T.C.
SELÇUK ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Sağlık Kültür ve Spor Daire Başkanlığı

Sayı : E-50346461-044-187415
Konu : Neşe Aysin SİYLİ KARARMAN'ın
Doktora Tezi Uygulama İzin Talebi

DAĞITIM YERLERİNE

İlgi : 03.12.2021 tarihli, 224130 sayılı yazı

Anadolu Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı Eğitim Yönetimi, Teftişi, Planlaması ve Ekonomisi Doktora Programı öğrencisi Neşe Aysin SİYLİ KARARMAN, Prof. Dr. Esmahan AĞAOĞLU'nun danışmanlığında "**Yükseköğretim Kurumlarında Uluslararasılaşma ve Küresel Anlayış**" konulu tez çalışması kapsamında 2021-2022 öğretim yılı Güz ve Bahar dönemlerinde Üniversitemizde görev yapmakta olan öğretim elemanlarıyla araştırmanın uygulanması için izin ve çalışmanın duyurulması talep edilmektedir. Kişisel Verilerin Korunması Kanunu'na uyulması şartıyla izin talebi ve Üniversitemiz öğretim elemanlarına duyurulması uygun bulunmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz/rica ederim.

Prof. Dr. Ahmet Tuğrul POLAT
Rektör a.
Rektör Yardımcısı

Ek:2

Dağıtım:

Gereği:

Akşehir İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi
Dekanlığına

Akşehir Mühendislik ve Mimarlık Fakültesi
Dekanlığına

Beyşehir Ali Akkanat İşletme Fakültesi
Dekanlığına

Beyşehir Ali Akkanat Turizm Fakültesi
Dekanlığına

Diş Hekimliği Fakültesi Dekanlığına
Eczacılık Fakültesi Dekanlığına

Bilgi:

Anadolu Üniversitesi Rektörlüğüne

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu : *BSCN1BMNJV* Pin Kodu : 32692

Belge Takip Adresi : <https://www.turkiye.gov.tr/selcuk-universitesi-ebys>

[EK-3: (Devam) Araştırma Uygulama İzinleri]

Gelen E-Posta Tarih ve Sayısı: 09.12.2021-228850

T.C.
SÜLEYMAN DEMİREL ÜNİVERSİTESİ
Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı
Eğitim-Öğretim Şube Müdürlüğü

Sayı :E-70335962-302.08.01-177630
Konu :Uygulama İzin Talebi (Neşe Aysin SİYİLİ
KARARMAN)

Tarih: 09.12.2021

DAĞITIM YERLERİNE

İlgi :Anadolu Üniversitesi Rektörlüğünün 03.12.2021 tarihli ve 99132376-63784619-605.01.01.01-E.224130 sayılı yazısı.

İlgide kayıtlı yazıyla; Anadolu Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı Eğitim Yönetimi, Teftişi, Planlaması ve Ekonomisi Doktora Programı öğrencisi Neşe Aysin SİYİLİ KARARMAN, Prof. Dr. Esmahan AĞAOĞLU'nun danışmanlığında "*Yükseköğretim Kurumlarında Uluslararasılaşma ve Küresel Anlayış*" başlıklı doktora tezini 2021-2022 öğretim yılı eğitim-öğretim yılı güz ve bahar yarıyılında Üniversitemizde görev yapmakta olan öğretim elemanlarına uygulaması talep edilmektedir.

Araştırmanın uygulanmasında Anadolu Üniversitesi Etik Kurulunca sakınca bulunmayan söz konusu talep Rektörlüğümüzce uygun görülmüş olup; Üniversitemiz öğretim elemanlarına duyurusunun yapılarak katılımlarının sağlanması hususunda bilgilerinizi ve gereğini arz/rica ederim.

Prof. Dr. Nihat AYYILDIZ
Rektör a.
Rektör Yardımcısı

DAĞITIMLAR:

Gereği Bilgi
Kurumsal İletişim Uygulama Ve Araştırma Merkezi Anadolu Üniversitesi Rektörlüğüne
Müdürlüğüne

Bu evrak 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununun 5. maddesi gereğince güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu: 6277DAAA

Belge Takip Adresi: <https://ebys.sdu.edu.tr/EvrakDogrula.html?6277DAAA>

[EK-3: (Devam) Araştırma Uygulama İzinleri]

Gelen Evrak Tarih ve Sayısı: 08.12.2021-227401

T.C.
TOKAT GAZİOSMANPAŞA ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Genel Sekreterlik

Sayı : E-36763901-044-106720
Konu : Anket Çalışma İzni

ANADOLU ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE

İlgi : 03.12.2021 tarih 224130 sayılı yazınız.

Üniversiteniz Eğitim Bilimleri Enstitüsü Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı doktora öğrencisi Neşe Ayşin SİYİLİ KARARMAN'ın "Yükseköğretim Kurumlarında Uluslararasılaşma ve Küresel Anlayış" başlıklı tez çalışması kapsamında Üniversitemizde uygulama isteği Rektörlüğümüzce uygun görülmüştür.

Bilgilerinizi arz ederim.

Prof. Dr. Bekir Süha PARLAKTAŞ
Rektör a.
Rektör Yardımcısı

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu :BSCLTHJB77 Pin Kodu :05852

Belge Takip Adresi :
<https://turkiye.gov.tr/ebd?eK=5695&eD=BSCLTHJB77&eS=106720>

[EK-3: (Devam) Araştırma Uygulama İzinleri]

Gelen Evrak Tarih ve Sayısı: 31.01.2022-25946

T.C.
YILDIZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
Eğitim Öğretim Rektör Yardımcılığı

Sayı : E-96187715-605.01-2201240067
Konu : Uygulama İzni

Tarih: 24.01.2022

Anadolu Üniversitesi

İlgi: 03.12.2021 tarihli ve E-63784619-605.01-224130 sayılı yazınız.

İlgi yazınızda bahsedilen konu ile ilgili olarak, Üniversitemiz Eğitim Fakültesi Dekanlığından gelen cevap yazısı ekte gönderilmektedir.

Bilgilerinize arz ederim.

Prof. Dr. Kamuran Nur BEKİROĞLU
Rektör a.
Rektör Yardımcısı

Ek: Eğitimm_Fakültesi_Üst_Yazı.pdf.pdf (Elektronik Ek)

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu:11C12619

Belge Doğrulama Adresi: <http://ebys.yildiz.edu.tr/Dogrulama/Index>

[EK-3: (Devam) Araştırma Uygulama İzinleri]

Gelen Evrak Tarih ve Sayısı: 31.01.2022-25946

T.C.
YILDIZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM FAKÜLTESİ

Sayı : E-36994665-605.01-2201210135

Tarih: 21.01.2022

Konu : Tez Uygulama İzni

EĞİTİM ÖĞRETİM REKTÖR YARDIMCILIĞINA

İlgi: Anadolu Üniversitesi Rektörlüğü, Genel Sekreterlik, Yazı İşleri Müdürlüğü'nün 03.12.2021/224130 gün ve sayılı yazısı hk.

İlgi yazı gereğince, Anadolu Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı, Eğitim Yönetimi, Teftişi, Planlaması ve Ekonomisi Doktora Programı öğrencisi Neşe Aysin SİYİLİ KARARMAN'ın, Prof. Dr. Esmahan AĞAOĞLU'nun danışmanlığında "Yükseköğretim Kurumlarında Uluslararasılaşma ve Küresel Anlayış" başlıklı Doktora tez çalışması kapsamında 2021- 2022 öğretim yılı Güz ve Bahar dönemlerinde Fakültemiz Eğitim Bilimleri Bölümünde görev yapmakta olan öğretim elemanlarıyla araştırma uygulamasını yapması uygun bulunmuştur. Bilgilerinizi ve Fakültemiz görüşünün anılan Üniversiteye gönderilmesi konusunda gereğini arz ederim.

Prof. Dr. Mehmet Engin DENİZ
Dekan

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu:abf5821b

Belge Doğrulama Adresi: <http://ebys.yildiz.edu.tr/Dogrulama/Index>

[EK-3: (Devam) Araştırma Uygulama İzinleri]

Gelen Evrak Tarih ve Sayısı: 21.01.2022 E.2201170262 Yazının Ekidir

T.C.
YILDIZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
Eğitim Bilimleri Bölümü

Sayı : E-39065307-605.01-2201190381
Konu: Uygulama İzin Talebi

Tarih: 19.01.2022

EĞİTİM FAKÜLTESİ DEKANLIĞINA

İlgi: 17.01.2022 tarih ve E.2201170262 sayılı Yazınız

İlgi yazı gereğince, Anadolu Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı, Eğitim Yönetimi, Teftişi, Planlaması ve Ekonomisi Doktora Programı öğrencisi Neşe Ayşin SİYİLİ KARARMAN, Prof. Dr. Esmahan AĞAOĞLU'nun danışmanlığında "Yükseköğretim Kurumlarında Uluslararasılaşma ve Küresel Anlayış" başlıklı Doktora tez çalışması kapsamında 2021-2022 öğretim yılı Güz ve Bahar dönemlerinde Bölümümüzde görev yapmakta olan öğretim elemanlarıyla araştırma uygulamasını yapması bölümümüzce uygun bulunmuştur. Gereğini arz ederim.

Prof. Dr. Yavuz ERİŞEN
Bölüm Başkanı

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu: dbf3304b

Belge Doğrulama Adresi: <http://ebys.yildiz.edu.tr/Dogrulama/Index>

[EK-3: (Devam) Araştırma Uygulama İzinleri]

Gelen Evrak Tarih ve Sayısı: 17.01.2022-250318

T.C.
MARMARA ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı

Sayı : E-16110545-302.08.01-199217
Konu : Neşe Aşşın SİYLİ KARARMAN'ın
Uygulama İzin Talebi

17.01.2022

ANADOLU ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE
Yunus Emre Kampüsü PK:26470 Tepebaşı/ESKİŞEHİR

İlgi : 03.12.2021 tarihli 224130 sayılı yazınız.

Üniversiteniz Eğitim Bilimleri Enstitüsü Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı Eğitim Yönetimi, Teftişı, Planlaması ve Ekonomisi Doktora Programı öğrencisi Neşe Aşşın SİYLİ KARARMAN, "**Yükseköğretim Kurumlarında Uluslararasılaşma ve Küresel Anlayış**" başlıklı çalışmasını Üniversitemiz birimlerinde yapmasının uygun olduğuna dair yazı suretleri ilişikte sunulmuştur. Bilgilerinize arz ederim.

Özlem GÜNGÖR
Daire Başkanı

Ek: Yazı Suretleri (21 sayfa)

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu :BSR5YR5FH5 Pin Kodu :65362

Belge Takip Adresi : <https://turkiye.gov.tr/ebd?eK=5709&eD=BSR5YR5FH5&eS=199217>

[EK-3: (Devam) Araştırma Uygulama İzinleri]

Evrak Tarih ve Sayısı: 13.12.2021-170527
Gelen Evrak Tarih ve Sayısı: 17.01.2022-250318

T.C.
MARMARA ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Güzel Sanatlar Enstitüsü Müdürlüğü

Sayı : E-20491262-302.08.01-170527
Konu : Neşe Ayşin SİYİLİ KARARMAN'ın
Uygulama İzin Talebi

13.12.2021

ÖĞRENCİ İŞLERİ DAİRE BAŞKANLIĞINA

İlgi : 09.12.2021 tarihli ve 16110545-302.08.01-169480 sayılı yazınız.

İlgi'de kayıtlı yazınıza istinaden, Anadolu Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı Eğitim Yönetimi, Teftişi, Planlaması ve Ekonomisi Doktora Programı öğrencisi Neşe Ayşin SİYİLİ KARARMAN, "**Yükseköğretim Kurumlarında Uluslararasılaşma ve Küresel Anlayış**" tez çalışmasını Enstitümüz öğretim elemanlarıyla araştırma yapması uygun bulunmuştur. Gereği hususunu bilgilerinize arz ederim.

Prof. Dr. Osman ÜRPER
Enstitü Müdürü

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu :BSL5U352HB Pin Kodu :81642

Belge Takip Adresi : <https://turkiye.gov.tr/ebd?eK=5709&eD=BSL5U352HB&eS=170527>

[EK-3: (Devam) Araştırma Uygulama İzinleri]

Evrak Tarih ve Sayısı: 12.12.2021-170111
Gelen Evrak Tarih ve Sayısı: 17.01.2022-250318

T.C.
MARMARA ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Fen Bilimleri Enstitüsü Müdürlüğü

Sayı : E-44174047-302.08.01-170111
Konu : Neşe Aysin SİYİLİ KARARMAN'ın
Uygulama İzin Talebi

12.12.2021

ÖĞRENCİ İŞLERİ DAİRE BAŞKANLIĞINA

İlgi : 09.12.2021 tarihli ve 16110545-302.08.01-169480 sayılı yazınız.

İlgi de kayıtlı yazınız incelenmiş olup, Anadolu Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı Eğitim Yönetimi, Teftişi, Planlaması ve Ekonomisi Doktora Programı öğrencisi Neşe Aysin SİYİLİ KARARMAN, "Yükseköğretim Kurumlarında Uluslararasılaşma ve Küresel Anlayış" başlıklı çalışmasını Prof. Dr. Esmahan AĞAOĞLU danışmanlığında yürütmekte olan,

Adı geçen öğrencinin Enstitümüzde görev yapmakta olan öğretim elemanlarıyla araştırma uygulanması yapmasını uygundur.

Bilgilerinize rica ederim.

Prof. Dr. Bülent EKİCİ
Enstitü Müdürü

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu :BSE5S98NVS Pin Kodu :62392

Belge Takip Adresi : <https://turkiye.gov.tr/ebd?eK=5709&eD=BSE5S98NVS&eS=170111>

[EK-3: (Devam) Araştırma Uygulama İzinleri]

Evrak Tarih ve Sayısı: 13.12.2021-170969
Gelen Evrak Tarih ve Sayısı: 17.01.2022-250318

T.C.
MARMARA ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Orta Doğu ve İslam Ülkeleri Araştırmaları Enstitüsü Müdürlüğü

Sayı : E-24895359-302.08.01-170969
Konu : Neşe Aysin SİYLİ KARARMAN'ın
Uygulama İzin Talebi

13.12.2021

ÖĞRENCİ İşLERİ DAİRE BAşKANLIĞINA

İlgi : 09.12.2021 tarihli ve 16110545-302.08.01-169480 sayılı yazınız.

Anadolu Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı Eğitim Yönetimi, Teftişi, Planlaması ve Ekonomisi Doktora Programı öğrencisi Neşe Aysin SİYLİ KARARMAN, "Yükseköğretim Kurumlarında Uluslararasılaşma ve Küresel Anlayış" başlıklı çalışmasını birimimizde görev yapmakta olan öğretim elemanlarıyla araştırma uygulanması yapması uygun görölmüştür.

Gereğini bilgilerinize arz ederim.

Prof. Dr. Hasan KORKUT
Enstitü Müdürü

Bu belge, güvenli elektronik İmza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu :BSP5UB1TV0 Pin Kodu :04862

Belge Takip Adresi : <https://turkiye.gov.tr/ebd?cK=5709&eD=BSP5UB1TV0&eS=170969>

[EK-3: (Devam) Araştırma Uygulama İzinleri]

Evrak Tarih ve Sayısı: 13.12.2021-170627
Gelen Evrak Tarih ve Sayısı: 17.01.2022-250318

T.C.
MARMARA ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Bankacılık ve Sigortacılık Enstitüsü Müdürlüğü

Sayı : E-23169533-302.08.01-170627
Konu : Neşe Aysin SİYLİ KARARMAN'ın
Uygulama İzin Talebi

13.12.2021

ÖĞRENCİ İŞLERİ DAİRE BAŞKANLIĞINA

İlgi : 09.12.2021 tarihli ve 16110545-302.08.01-169480 sayılı yazınız.

Anadolu Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı Eğitim Yönetimi, Teftişı, Planlaması ve Ekonomisi Doktora Programı öğrencisi Neşe Aysin SİYLİ KARARMAN'ın, "Yükseköğretim Kurumlarında Uluslararasılaşma ve Küresel Anlayış" başlıklı araştırma uygulanmasını birimimizde görev yapmakta olan öğretim elemanlarıyla yapabileceğini bilgilerinize arz ederim.

Prof. Dr. Erişah ARICAN
Enstitü Müdürü

Bu belge, güvenli elektronik İmza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu :BSV5U3VFZ0 Pin Kodu :56672

Belge Takip Adresi : <https://turkiye.gov.tr/ebd?eK=5709&eD=BSV5U3VFZ0&eS=170627>

[EK-3: (Devam) Araştırma Uygulama İzinleri]

Evrak Tarih ve Sayısı: 10.12.2021-170115
Gelen Evrak Tarih ve Sayısı: 17.01.2022-250318

T.C.
MARMARA ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Avrupa Araştırmaları Enstitüsü Müdürlüğü

Sayı : E-72845621-302.08.01-170115
Konu : Neşe Aysin SİYLİ KARARMAN'ın
Uygulama İzin Talebi

10.12.2021

ÖĞRENCİ İŞLERİ DAİRE BAŞKANLIĞINA

İlgi : 09.12.2021 tarihli ve 16110545-302.08.01-169480 sayılı yazınız.

Anadolu Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı Eğitim Yönetimi, Teftişi, Planlaması ve Ekonomisi Doktora Programı öğrencisi Neşe Aysin SİYLİ KARARMAN'ın "Yükseköğretim Kurumlarında Uluslararasılaşma ve Küresel Anlayış" başlıklı araştırmasını Enstitümüz öğretim elemanlarına yapması hakkındaki görüşümüzün olumlu olduğunu bilgilerinize rica ederim.

Prof. Dr. Muzaffer DARTAN
Enstitü Müdürü

Bu belge, güvenli elektronik İmza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu :BSL5S98S1S Pin Kodu :48862

Belge Takip Adresi : <https://turkiye.gov.tr/ebd?ek=5709&eD=BSL5S98S1S&eS=170115>

[EK-3: (Devam) Araştırma Uygulama İzinleri]

Evrak Tarih ve Sayısı: 10.12.2021-169973
Gelen Evrak Tarih ve Sayısı: 17.01.2022-250318

T.C.
MARMARA ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Uygulamalı Bilimler Yüksekokulu Müdürlüğü

Sayı : E-94569778-302.08.01-169973
Konu : Neşe Aysin SİYİLİ KARARMAN'ın
Uygulama İzin Talebi

10.12.2021

MARMARA ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
(Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı)

İlgi : 09.12.2021 tarihli ve 16110545-302.08.01-169480 sayılı yazınız.

İlgi yazıya istinaden; Anadolu Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı Eğitim Yönetimi, Teftişi, Planlaması ve Ekonomisi Doktora Programı öğrencisi Neşe Aysin SİYİLİ KARARMAN'ın "Yükseköğretim Kurumlarında Uluslararasılaşma ve Küresel Anlayış" başlıklı çalışmasını Yüksekokulumuz öğretim elemanlarıyla araştırma uygulaması yapması uygun görülmüştür.

Bilgilerinize arz ederim.

Prof. Dr. Sibel KILIÇ
Yüksekokul Müdürü

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu :BSF5SV2V3S Pin Kodu :61182

Belge Takip Adresi : <https://turkiye.gov.tr/ebd?eK=5709&eD=BSF5SV2V3S&eS=169973>

[EK-3: (Devam) Araştırma Uygulama İzinleri]

Evrak Tarih ve Sayısı: 17.12.2021-176982
Gelen Evrak Tarih ve Sayısı: 17.01.2022-250318

T.C.
MARMARA ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Müdürlüğü

Sayı : E-52393486-302.08.01-176982
Konu : Neşe Ayşın SİYLİ KARARMAN'ın
Uygulama İzin Talebi

17.12.2021

ÖĞRENCİ İşLERİ DAİRE BAşKANLIĞINA

İlgi : 09.12.2021 tarihli ve 16110545-302.08.01-169480 sayılı yazınız.

Anadolu Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı Eğitim Yönetimi, Teftişi, Planlaması ve Ekonomisi Doktora Programı öğrencisi Neşe Ayşın SİYLİ KARARMAN'ın, Prof. Dr. Esmahan AĞAOĞLU danışmanlığında yürüttüğü "Yükseköğretim Kurumlarında Uluslararasılaşma ve Küresel Anlayış" başlıklı çalışması için birimimizde görev yapmakta olan öğretim elemanlarıyla araştırma uygulanması talebi uygun görölmüştür.

Bilgilerinize arz ederim.

Prof. Dr. Okan YEşİLOT
Enstitü Müdürü

Bu belge, güvenli elektronik İmza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu :BSESTAMU7B Pin Kodu
:54472

Belge Takip Adresi : <https://turkiye.gov.tr/ebd?eK=5709&eD=BSESTAMU7B&eS=176982>

[EK-3: (Devam) Araştırma Uygulama İzinleri]

Evrak Tarih ve Sayısı: 14.12.2021-173250
Gelen Evrak Tarih ve Sayısı: 17.01.2022-250318

T.C.
MARMARA ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Teknoloji Fakültesi Dekanlığı

Sayı : E-41051670-302.08.01-173250
Konu : Neşe Aysin SİYLİ KARARMAN'ın
Uygulama İzin Talebi

14.12.2021

MARMARA ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Öğrenci İşleri Daire Başkanlığına

İlgi : 09.12.2021 tarihli ve 16110545-302.08.01-169480 sayılı yazınız.

Anadolu Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı Eğitim Yönetimi, Teftişi, Planlaması ve Ekonomisi Doktora Programı öğrencisi Neşe Aysin SİYLİ KARARMAN'ın Prof. Dr. Esmahan AĞAOĞLU danışmanlığında yürütmekte olduğu "**Yükseköğretim Kurumlarında Uluslararası anlaşma ve Küresel Anlayış**" başlıklı çalışmasını birimimizde görev yapmakta olan öğretim elemanlarıyla araştırma uygulanması yapması Dekanlığımızca uygun olup, gereğini bilgilerinize arz ederim.

Prof. Dr. Hasan ERDAL
Dekan

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu :BSF5UFM8CB Pin Kodu
:91762

Belge Takip Adresi : <https://turkiye.gov.tr/ebd?eK=5709&eD=BSF5UFM8CB&eS=173250>

[EK-3: (Devam) Araştırma Uygulama İzinleri]

Evrak Tarih ve Sayısı: 12.12.2021-170591
Gelen Evrak Tarih ve Sayısı: 17.01.2022-250318

T.C.
MARMARA ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Spor Bilimleri Fakültesi Dekanlığı

Sayı : E-83765773-302.08.01-170591
Konu : Neşe Aysin SİYLİ KARARMAN'ın
Uygulama İzni

12.12.2021

DAĞITIM YERLERİNE

Anadolu Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı Eğitim Yönetimi, Teftişi, Planlaması ve Ekonomisi Doktora Programı öğrencisi Neşe Aysin SİYLİ KARARMAN'ın, Prof. Dr. Esmahan AĞAOĞLU danışmanlığında "Yükseköğretim Kurumlarında Uluslararasılaşma ve Küresel Anlayış" başlıklı Doktora tezini biriminizde görev yapmakta olan öğretim elemanlarıyla araştırma uygulanması yapma talebi uygun görülmüş olup, yazı sureti ve ekleri ilişikte gönderilmiştir.

Bilgilerini arz/rica ederim.

Prof. Dr. Ali KIZILET
Dekan

Ek: Nese Aysin SIYLI KARARMAN_in Doktora Tezi Uygulama Izin Talebi (61 sayfa)

Dağıtım:
Gereği:
Antrenörlük Eğitimi Bölüm Başkanlığına
Beden Eğitimi ve Spor Eğitimi Bölüm
Başkanlığına
Spor Yöneticiliği Bölüm Başkanlığına

Bilgi:
Öğrenci İşleri Daire Başkanlığına

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu :BSN5U3RD5B Pin Kodu
:06952

Belge Takip Adresi : <https://turkiye.gov.tr/ebd?eK=5709&eD=BSN5U3RD5B&eS=170591>

[EK-3: (Devam) Araştırma Uygulama İzinleri]

Evrak Tarih ve Sayısı: 09.12.2021-170049
Gelen Evrak Tarih ve Sayısı: 17.01.2022-250318

T.C.
MARMARA ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Siyasal Bilgiler Fakültesi Dekanlığı

Sayı : E-55560553-302.08.01-170049
Konu : Neşe Aysin SİYLİ KARARMAN'ın
Uygulama İzin Talebi

09.12.2021

ÖĞRENCİ İŞLERİ DAİRE BAŞKANLIĞINA

İlgi : 09.12.2021 tarihli ve 16110545-302.08.01-169480 sayılı yazınız.

Anadolu Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı Eğitim Yönetimi, Teftişi, Planlaması ve Ekonomisi Doktora Programı öğrencisi Neşe Aysin SİYLİ KARARMAN'ın, "Yükseköğretim Kurumlarında Uluslararasılaşma ve Küresel Anlayış" başlıklı çalışması kapsamında Fakültemizde görev yapmakta olan öğretim elemanlarıyla araştırma uygulaması yapması Dekanlığımızca uygun bulunmuştur.

Gereğini bilgilerinize arz ederim.

Prof. Dr. Nail YILMAZ
Dekan

Bu belge, güvenli elektronik İmza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu :BSC5SJAIRB Pin Kodu :97482

Belge Takip Adresi : <https://turkiye.gov.tr/ebd?ek=5709&eD=BSC5SJAIRB&eS=170049>

[EK-3: (Devam) Araştırma Uygulama İzinleri]

Evrak Tarih ve Sayısı: 13.12.2021-172032
Gelen Evrak Tarih ve Sayısı: 17.01.2022-250318

T.C.
MARMARA ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Mimarlık ve Tasarım Fakültesi Dekanlığı

Sayı : E-82457732-302.08.01-172032
Konu : Neşe Aysin SİYİLİ KARARMAN'ın
Uygulama İzin Talebi

13.12.2021

ÖĞRENCİ İŞLERİ DAİRE BAŞKANLIĞINA

İlgi : 09.12.2021 tarihli ve 16110545-302.08.01-169480 sayılı yazınız.

Anadolu Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı Eğitim Yönetimi, Teftişi, Planlaması ve Ekonomisi Doktora Programı öğrencisi Neşe Aysin SİYİLİ KARARMAN'ın "Yükseköğretim Kurumlarında Uluslararasılaşma ve Küresel Anlayış" konulu çalışmasını, Fakültemizde görev yapan öğretim elemanlarıyla araştırma uygulaması yapması uygun görülmüştür.

Bilgilerinize arz ederim.

Prof. Dr. Mustafa ÇELEN
Dekan V.

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu :BSE5U876L0 Pin Kodu :95832

Belge Takip Adresi : <https://turkiye.gov.tr/ebd?ekK=5709&eD=BSE5U876L0&eS=172032>

[EK-3: (Devam) Araştırma Uygulama İzinleri]

Evrak Tarih ve Sayısı: 12.12.2021-171215
Gelen Evrak Tarih ve Sayısı: 17.01.2022-250318

T.C.
MARMARA ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Sağlık Bilimleri Fakültesi Dekanlığı

Sayı : E-80355971-302.08.01-171215
Konu : Neşe AYŞİN SİYİLİ KARARMAN'ın
Uygulama İzin Talebi

12.12.2021

ÖĞRENCİ İŞLERİ DAİRE BAŞKANLIĞINA

İlgi : 09.12.2021 tarihli ve 16110545-302.08.01-169480 sayılı yazınız.

Anadolu Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı Eğitim Yönetimi, Teftişi, Planlaması ve Ekonomisi Doktora programı öğrencisi Neşe Ayşin SİYİLİ KARARMAN,"Yükseköğretim Kurumlarında Uluslararasılaşma ve Küresel Anlayış" başlıklı çalışmasını Prof.Dr.Esmahan AĞAOĞLU danışmanlığında Fakültemizde gönüllülük esasına göre yapılması tarafımızca uygun görülmüştür.

Gereğini bilgilerinize arz ederim.

Prof. Dr. Mehveş TARIM
Dekan

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu :BSV5U5JM6S Pin Kodu :36872

Belge Takip Adresi : <https://turkiye.gov.tr/ebd?eK=5709&eD=BSV5U5JM6S&eS=171215>

[EK-3: (Devam) Araştırma Uygulama İzinleri]

Evrak Tarih ve Sayısı: 10.12.2021-171208
Gelen Evrak Tarih ve Sayısı: 17.01.2022-250318

T.C.
MARMARA ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Mühendislik Fakültesi Dekanlığı

Sayı : E-32213383-302.08.01-171208
Konu : Neşe Ayşin SİYİLİ KARARMAN'ın
Uygulama İzin Talebi

10.12.2021

ÖĞRENCİ İŞLERİ DAİRE BAŞKANLIĞINA

İlgi : 09.12.2021 tarihli ve 16110545-302.08.01-169480 sayılı yazınız.

Anadolu Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı Eğitim Yönetimi, Teftişi, Planlaması ve Ekonomisi Doktora Programı öğrencisi Neşe Ayşin SİYİLİ KARARMAN, "Yükseköğretim Kurumlarında Uluslararasılaşma ve Küresel Anlayış" başlıklı çalışması kapsamında Fakültemizde araştırma yapması uygun görülmüştür.

Gereğini bilgilerinize arz ederim.

Prof. Dr. Ömer AKGİRAY
Dekan

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu :BSN5U5VU5B Pin Kodu
:09372

Belge Takip Adresi : <https://turkiye.gov.tr/ebd?eK=5709&eD=BSN5U5VU5B&eS=171208>

[EK-3: (Devam) Araştırma Uygulama İzinleri]

Evrak Tarih ve Sayısı: 09.12.2021-169909
Gelen Evrak Tarih ve Sayısı: 17.01.2022-250318

T.C.
MARMARA ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
İktisat Fakültesi Dekanlığı

Sayı : E-43276866-302.08.01-169909
Konu : Neşe Aysin SİYLİ KARARMAN' ın
Uygulama İzin Talebi

09.12.2021

ÖĞRENCİ İŞLERİ DAİRE BAŞKANLIĞINA

İlgi : 09.12.2021 tarihli ve 16110545-302.08.01-169480 sayılı yazınız.

Anadolu Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Doktora Programı öğrencisi Neşe Aysin SİYLİ KARARMAN, ın "Yükseköğretim Kurumlarında Uluslararasılaşma ve Küresel Anlayış" başlıklı çalışmasını fakültemizde yapması Dekanlığımızca uygun görölmüştür.
Bilgilerinize arz ederim.

Prof. Dr. Sadullah ÇELİK
Dekan

Bu belge, güvenli elektronik İmza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu :BSE5SV6ZVS Pin Kodu :48213

Belge Takip Adresi : <https://turkiye.gov.tr/ebd?cK=5709&eD=BSE5SV6ZVS&eS=169909>

[EK-3: (Devam) Araştırma Uygulama İzinleri]

Evrak Tarih ve Sayısı: 13.12.2021-170772
Gelen Evrak Tarih ve Sayısı: 17.01.2022-250318

HİZMETE ÖZEL

T.C.

MARMARA ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Güzel Sanatlar Fakültesi Dekanlığı

GÜNLÜDÜR

13.12.2021

Sayı : E-23581217-045.03-170772
Konu : Neşe Ayşin SİYİLİ KARARMAN tez
çalışması

ÖĞRENCİ İŞLERİ DAİRE BAŞKANLIĞINA

İlgi : 09.12.2021 tarihli ve 16110545-302.08.01-169480 sayılı yazınız.

İlgili yazınıza istinaden Anadolu Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı Eğitim Yönetimi, Teftişi, Planlaması ve Ekonomisi Doktora Programı öğrencisi Neşe Ayşin SİYİLİ KARARMAN, "Yükseköğretim Kurumlarında Uluslararasılaşma ve Küresel Anlayış" başlıklı çalışmasını yapması için ilgili kişilerin izni dahilinde birimimizce uygun görülmüştür.

Gereğini bilgilerinize arz/rica ederim.

Prof. Emre İKİZLER
Dekan V.

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu :BSE5U4MREB Pin Kodu
:68772

Belge Takip Adresi : <https://turkiye.gov.tr/ebd?eK=5709&cD=BSE5U4MREB&cS=170772>

[EK-3: (Devam) Araştırma Uygulama İzinleri]

Evrak Tarih ve Sayısı: 10.12.2021-170316
Gelen Evrak Tarih ve Sayısı: 17.01.2022-250318

T.C.
MARMARA ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Eczacılık Fakültesi Dekanlığı

Sayı : E-22765452-302.08.01-170316
Konu : Neşe Ayşin SİYİLİ KARARMAN'ın
Uygulama İzin Talebi

10.12.2021

ÖĞRENCİ İŞLERİ DAİRE BAŞKANLIĞINA

İlgi : 09.12.2021 tarih ve 16110545-302.08.01-169480 sayılı yazı

İlgi yazınızda belirtilen "Yükseköğretim Kurumlarında Uluslararasılaşma ve Küresel Anlayış" başlıklı çalışmanın araştırma uygulamasının Fakültemiz akademik personeline yapılması Dekanlığımızca uygun görülmüştür.
Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Prof. Dr. Hatice Kübra ELÇİOĞLU
Dekan

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu :BSA5SY2B1B Pin Kodu :32252

Belge Takip Adresi : <https://turkiye.gov.tr/ebd?eK=5709&eD=BSA5SY2B1B&eS=170316>

[EK-3: (Devam) Araştırma Uygulama İzinleri]

Evrak Tarih ve Sayısı: 09.12.2021-169897
Gelen Evrak Tarih ve Sayısı: 17.01.2022-250318

T.C.
MARMARA ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Dış Hekimliği Fakültesi Dekanlığı

Sayı : E-23423087-302.08.01-169897
Konu : Neşe Aysin SİYLİ KARARMAN'ın
Uygulama İzin Talebi

09.12.2021

ÖĞRENCİ İŞLERİ DAİRE BAŞKANLIĞINA

İlgi : 09.12.2021 tarihli ve 16110545-302.08.01-169480 sayılı yazınız.

Anadolu Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı Eğitim Yönetimi, Teftişı, Planlaması ve Ekonomisi Doktora Programı öğrencisi Neşe Aysin SİYLİ KARARMAN'ın "Yükseköğretim Kurumlarında Uluslararasılaşma ve Küresel Anlayış" adlı çalışmayı Fakültemiz Öğretim elamanlarına uygulanması Dekanlığımızca uygun görülmüştür.
Bilgilerinize rica ederim.

Prof. Dr. Yasemin ÖZKAN
Dekan

Bu belge, güvenli elektronik İmza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu :BSU5SVKAP0 Pin Kodu
:32472

Belge Takip Adresi : <https://turkiye.gov.tr/ebd?eK=5709&eD=BSU5SVKAP0&eS=169897>

[EK-3: (Devam) Araştırma Uygulama İzinleri]

Evrak Tarih ve Sayısı: 10.12.2021-171087
Gelen Evrak Tarih ve Sayısı: 17.01.2022-250318

T.C.
MARMARA ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Bankacılık ve Sigortacılık Yüksekokulu Müdürlüğü

Sayı : E-41169233-302.08.01-171087
Konu : Neşe Aysin SİYLİ KARARMAN'ın
Uygulama İzni

10.12.2021

ÖĞRENCİ İŞLERİ DAİRE BAŞKANLIĞINA

İlgi : 09.12.2021 tarihli ve 16110545-302.08.01-169480 sayılı yazınız.

İlgi yazı gereği Anadolu Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı Eğitim Yönetimi, Teftişi, Planlaması ve Ekonomisi Doktora Programı öğrencisi Neşe Aysin SİYLİ KARARMAN'ın, "Yükseköğretim Kurumlarında Uluslararasılaşma ve Küresel Anlayış" başlıklı çalışmasını Yüksekokulumuz öğretim elemanlarına uygulamasının uygun olduğu hususunu bilgilerinize arz ederim.

Dr. Öğr. Üyesi Mehmet Özgür AVCI
Yüksekokul Müdürü V.

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu :BS95U5LD8B Pin Kodu :81752

Belge Takip Adresi : <https://turkiye.gov.tr/ebd?eK=5709&eD=BS95U5LD8B&eS=171087>

[EK-3: (Devam) Araştırma Uygulama İzinleri]

Evrak Tarih ve Sayısı: 13.12.2021-171619
Gelen Evrak Tarih ve Sayısı: 17.01.2022-250318

T.C.
MARMARA ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Atatürk Eğitim Fakültesi Dekanlığı
Eğitim Bilimleri Bölüm Başkanlığı

Sayı : E-77438578-010.01-171619
Konu : Neşe Aysin SİYLİ KARARMAN'ın
Uygulama İzin Talebi

13.12.2021

ATATÜRK EĞİTİM FAKÜLTESİ DEKANLIĞINA

İlgi : 10.12.2021 tarihli ve 65796619-302.08.01-170232 sayılı yazınız.

Anadolu Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı Eğitim Yönetimi, Teftişi, Planlaması ve Ekonomisi Doktora Programı öğrencisi Neşe Aysin SİYLİ KARARMAN, "Yükseköğretim Kurumlarında Uluslararasılaşma ve Küresel Anlayış" başlıklı çalışmasını gönüllülük esasına dayanarak isteyen öğretim elemanlarına uygulanması koşulu ile uygun görülmüştür.

Gereğini bilgilerinize arz ederim.

Prof. Dr. Halil EKŞİ
Bölüm Başkanı

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu :BSV5U6KAZ0 Pin Kodu
:26862

Belge Takip Adresi : <https://turkiye.gov.tr/ebd?eK=5709&eD=BSV5U6KAZ0&eS=171619>

[EK-3: (Devam) Araştırma Uygulama İzinleri]

Evrak Tarih ve Sayısı: 14.12.2021-172176
Gelen Evrak Tarih ve Sayısı: 17.01.2022-250318

T.C.
MARMARA ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Atatürk Eğitim Fakültesi Dekanlığı

Sayı : E-65796619-302.08.01-172176
Konu : Neşe Aysin SİYLİ KARARMAN'ın
Uygulama İzin Talebi

14.12.2021

ÖĞRENCİ İŞLERİ DAİRE BAŞKANLIĞINA

İlgi : 09.12.2021 tarihli ve 16110545-302.08.01-169480 sayılı yazınız.

Anadolu Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı Eğitim Yönetimi, Teftişı, Planlaması ve Ekonomisi Doktora Programı öğrencisi Neşe Aysin SİYLİ KARARMAN, "Yükseköğretim Kurumlarında Uluslararasılaşma ve Küresel Anlayış" başlıklı çalışmasını gönüllülük esasına dayanarak isteyen öğretim elemanlarına uygulanmasının uygun görüldüğü ile ilgili Bölüm Başkanlığı yazısı ekte gönderilmektedir.

Bilgilerinize arz ederim.

Prof. Dr. Seyfi KENAN
Dekan

Ek: Neşe Aysin SİYLİ KARARMAN_ın Uygulama İzin Talebi-Bölüm Başkanlığı yazısı (1 sayfa)

EK-4: Araştırma Gönüllü Katılım Formu – Kişisel Bilgi Formu

Bu çalışma, “Yükseköğretim Kurumlarının Uluslararasılaşması ve Küresel Anlayış” başlıklı bir araştırma çalışması olup, Türkiye’de farklı uluslararasılaşma düzeylerine sahip yükseköğretim kurumlarında görev yapan öğretim üyelerinin/görevlilerinin küreselleşme sürecinde sahip oldukları küresel anlayış unsurlarına ilişkin görüşlerinin incelenmesi amacını taşımaktadır. Çalışma, Neşe Ayşin Siyli Kararman tarafından yürütülmekte ve sonuçları ile Türkiye’deki yükseköğretimin uluslararasılaşma sürecine ilişkin alan yazının gelişimine katkıda bulunması amaçlanmaktadır.

- Bu çalışmaya katılımınız gönüllülük esasına dayanmaktadır.
- Çalışmanın amacı doğrultusunda, ölçek uygulaması/online (çevrimiçi) yapılarak sizden veriler toplanacaktır.
- İsmınızı yazmak ya da kimliğinizi açığa çıkaracak bir bilgi vermek zorunda değilsiniz/araştırmada katılımcıların isimleri gizli tutulacaktır.
- Araştırma kapsamında toplanan veriler, sadece bilimsel amaçlar doğrultusunda kullanılacak, araştırmanın amacı dışında ya da bir başka araştırmada kullanılmayacak ve gerekmesi halinde, sizin (yazılı) izniniz olmadan başkalarıyla paylaşılmayacaktır.
- İstemeniz halinde sizden toplanan verileri inceleme hakkınız bulunmaktadır.
- Sizden toplanan veriler korunacak ve araştırma bitiminde arşivlenecek veya imha edilecektir.
- Veri toplama sürecinde/süreçlerinde size rahatsızlık verebilecek herhangi bir soru/talep olmayacaktır. Yine de katılımınız sırasında herhangi bir sebepten rahatsızlık hissederseniz çalışmadan istediğiniz zamanda ayrılabilirsiniz. Çalışmadan ayrılmanız durumunda sizden toplanan veriler çalışmadan çıkarılacak ve imha edilecektir.

Gönüllü katılım formunu okumak ve değerlendirmek üzere ayırdığınız zaman için teşekkür ederim. Çalışma hakkındaki sorularınızı Anadolu Üniversitesi Yabancı Diller Yüksekokulu’ndan Neşe Ayşin Siyli Kararman’a yöneltebilirsiniz.

Araştırmacı Adı : Neşe Ayşin SİYİLİ KARARMAN

☐ Bu çalışmaya tamamen kendi rızamla, istediğim takdirde çalışmadan ayrılabileceğimi bilerek verdiğim bilgilerin bilimsel amaçlarla kullanılmasını kabul ediyorum.

KİŞİSEL BİLGİLER

Cinsiyetiniz	Kadın ☐	Erkek ☐
Yaşınız		
Uyruğunuz		
Çalıştığınız Yükseköğretim Kurumu		
Çalıştığınız üniversitedeki hizmet süreniz		
Yükseköğretimde toplam çalışma süreniz		
Ünvanınız		
Çalıştığınız alan/birim		
Yurt dışında toplam çalışma/eğitim alma süreniz		
Yıllık yurt dışı ortalama ziyaret sayınız		
İdari Göreviniz		
İdari görev süreniz		

EK-5. Uzman Görüşlerine Başvurulan Uzmanlar

Prof. Dr. Lale AKARUN
Prof. Dr. Yavuz AKBULUT
Prof. Dr. Nafiz ARICA
Prof. Dr. Hasan ARSLAN
Prof. Dr. Adnan BOYACI
Prof. Dr. Bayram Zafer ERDOĞAN
Prof. Dr. Murat ERTUĞRUL
Prof. Dr. Yaşar KONDAKÇI
Prof. Dr. Erol Nezih ORHON
Prof. Dr. Bilge Kaan ÖZDEMİR
Prof. Dr. Elif TOPRAK
Prof. Dr. Handan KOPKALLI YAVUZ

Doç. Dr. Sümer AKTAN
Doç. Dr. İsmail Onur BAYCAN
Doç. Dr. Ceyhun KAVRAYICI
Doç. Dr. Nilgün ÖZDAMAR

Dr. Öğr. Üyesi Damla AYDUĞ
Dr. Öğr. Üyesi Yakup ÖZ
Dr. Öğr. Üyesi Sercan SAĞLAM
Dr. Öğr. Üyesi Harun SERPİL

Dr. Aysel BAHÇE
Dr. Alper ÇALIKOĞLU
Dr. Beyza HİMMETOĞLU

Öğr. Gör. Dr. Harun BOZNA
Öğr. Gör. Dr. Mustafa GÜLTEKİN
Öğr. Gör. Dr. Aysun GÜNEŞ
Öğr. Gör. Dr. Gürkan YAVAŞ

Boğaziçi Üniversitesi
Anadolu Üniversitesi
Bahçeşehir Üniversitesi
Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi
Anadolu Üniversitesi
Anadolu Üniversitesi
Anadolu Üniversitesi
Orta Doğu Teknik Üniversitesi
Anadolu Üniversitesi
Anadolu Üniversitesi
Anadolu Üniversitesi
Anadolu Üniversitesi

Balıkesir Üniversitesi
Anadolu Üniversitesi
Anadolu Üniversitesi
Anadolu Üniversitesi

İstanbul Gedik Üniversitesi
Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi
Anadolu Üniversitesi
Anadolu Üniversitesi

Anadolu Üniversitesi
Nayazbayev Üniversitesi
TEDMEM

Anadolu Üniversitesi
Anadolu Üniversitesi
Anadolu Üniversitesi
Kocaeli Üniversitesi

ÖZGEÇMİŞ

Adı Soyadı : Neşe Ayşin SİYİLİ KARARMAN

Yabancı Dil : İngilizce

Eğitim ve Mesleki Geçmişi:

- 1998, Samsun Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Yabancı Diller Eğitimi Bölümü, İngilizce Öğretmenliği Programı
- 2015, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Eğitim Yönetimi ve Denetimi Tezli Yüksek Lisans Programı
- 2023, Eskişehir Anadolu Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Eğitim Yönetimi, Teftişi, Planlaması ve Ekonomisi Doktora Programı
- 1998-2001, İngilizce Öğretmeni, Millî Eğitim Bakanlığı, Seka İÖÖ
- 2002-2016, Okutman, Kocaeli Üniversitesi, Yabancı Diller Yüksekokulu
- 2016-..., Öğretim Görevlisi, Anadolu Üniversitesi, Yabancı Diller Yüksekokulu

Yayınları:

- Siyli, N.A., Ağaoğlu, E. (2023). Yükseköğretim Kurumları İçin Kültürlerarası Anlayış Ölçeği. *Uluslararası Avrasya Eğitim Araştırmaları Kongresi/International Eurasian Educational Research Congress*. Sözlü Bildiri.
- Siyli, N.A., Arslan, H. (2016). Women in Turkish Higher Education Management. *XI.ECSBS*, Roma, Italy, 1 -04 September 2016, pp.185. Sözlü Bildiri.
- Siyli, N.A. (2015). *Yükseköğretimdeki kadın yöneticilerin dönüşümsel ve sürdürümcü liderlik özellikleri ve metaforları*. YL tezi. Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Eğitim Bilimleri Bölümü, Eğitim Yönetimi ve Denetimi Tezli Yüksek Lisans Programı
- Arslan H., Sabo H. M., Siyli, N. A. (2012). Social and Cultural Factors That Effect University Women Managers. *Acta Didactica Napocensia*. 5-4, 49-58.
- Siyli, NA, Kafes, H. (2012). Audio Journal in An ELT Context. *International Journal of Applied Linguistics and English Literature*. 2012 / 8.
- Siyli, N.A. (2011). Overrunning Anxiety Through Audio Journals. *International Conference on Education and New Learning Technologies/EDULEARN11*. Sözlü Bildiri.
- Siyli, N.A. (2011). How Well Can We Drive Call. *SIELT2011*. Poster Sunum.
- Siyli, N.A. (2010). How Well Can We Drive Call Teachers Perceptions. *Conference of Education, Research and Innovation/ICERI10*. Poster Sunum.

- Arslan, H., Siyli, N.A. (2006). Eğitim Yönetiminin Yükseköğretim Kademesindeki Kadın Yöneticilerin Azlığının Sosyal ve Kültürel Nedenleri. *XV. Eğitim Bilimleri Kongresi*. Sözlü Bildiri.

